

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Piglet'in Te'si

Benjamin Hoff

Piglet'in Anlatımıyla
Erdemlilik ve Akışkan Olmak

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://kanteyle.org>

Ömür Kısa'nın Çevirisi ve Önsözüyle

Kesinlikle Piglet!

Evet evet Piglet!

Bu; dürtüsel Tigger'den, melankolik Eeyore'dan ve çok bilgili Baykuş'tan çok daha iyi. Piglet burada Taoizm'in en önemli prensiplerinden biri olan "Te" için muhteşem bir örnek. Çince'de "Te" küçük olanın erdemini anlatır.

Piglet'in Te'si 21 hafta boyunca Publishers Weekly ve 37 hafta da New York Times Bestseller listelerinde en tepede yer almıştır.

Piglet'in Te'si erdemli olmayı ve dünyaya yaklaşımımızı konu alır. Özellikle Piglet, Eeyore ve Tigger gibi **Winnie-The-Pooh** karakterleri üzerinden yetişkinlere güçlü mesajlar verir. Benjamin Hoff'a göre "Ya hep beraber var olacağız ya da hep beraber yok olacağız."

Taoist bilgeliğin sırrı Piglet'in karakteri ve davranışları üzerinden en anlaşılır şekliyle açığa çıkıyor.

Piglet'in Te'si

Te nedir?

Taoizm nedir?

Piglet'in bu ikisiyle ne ilgisi olabilir?

Te (Deh olarak okunur) erdem kelimesinin Çince karşılığıdır. Taoizm bir Çin felsefesidir. (Aslında Çin'den daha fazladır hatta felsefeden de daha fazladır ama bu kitabın içerisinde nedenlere ve nasıllara sonra gireceğiz.) Piglet ise gerçekte her ikisiyle de ilişkili. Aslında Te'nin de Taoizm'in de hem seninle hem de benimle ilişkisi var. Bu ilişki, bizim kim olacağımızla ve ne yapacağımızla direkt bağlantılı. Yakında Bunu Bilmenin Ne Kadar Faydalı Olduğunu Anlayacaksın!

Benjamin Hoff bir yazar, fotoğrafçı, müzisyen, besteci ve Uzakdoğu sanatlarında derece yapmış bir Japon bitki süsleme uzmanıdır. Bir de Ayılar ve Ormanlara çok düşkündür. Pigletler'e de düşkündür. Tam zamanlı olarak yazı yazmayı sever. Yani en azından çoğu zaman yazar. Boş vakitlerinde Taocu Yoga, Uçurtma Uçurma, Bumerang Yapma ve Fırlatma, Taocu Tenis ve T'ai Chi Ch'uan ile ilgilenir. Uyumaya ve yere uzanmaya bayılır. Portland, Oregon'da yaşar.

Pooh'nun Tao'su,
Piglet'in Te'si ve
The Singing Creek Where the Willows Grow'un yazarıdır.

BENJAMIN HOFF

Piglet'in Te'si

Çizimler: Ernest H. Shepard

First published in the United States under the title THE TE OF PIGLET by Benjamin Hoff. Copyright © Benjamin Hoff, 1992. This edition published by arrangement with Dutton, an imprint of Penguin Publishing Group, a division of Penguin Random House LLC.

Grateful acknowledgement is made to The Trustees of the Pooh Properties for the use of illustrations by E H Shepard and quoted material by A A Milne.

Individual copyright for text quotations and illustrations: Winnie-the-Pooh Copyright (c) 1926 by E P Dutton & Co, Inc, Copyright Renewal © 1954 by A A Milne. THE HOUSE AT POOH CORNER Copyright © 1928 by E P Dutton & Co, Inc. Copyright Renewal © 1956 by A A Milne.

"Saturday Review: Why it Failed and Succeeded" by Norman Cousins, The Christian Science Monitor, August 31, 1982.

Nadezhda Mandelstam, Hope Against Hope: A Memoir. Translated from the Russian by Max Hayward, with an Introduction by Clarence Brown. Atheneum Publishers, 1970.

Land of the Spotted Eagle by Luther Standing Bear. Copyright 1933 by Luther Standing Bear. Renewal copyright 1960 by May Jones.

Magical Child by Joseph Chilton Pearce. Copyright 1977 by Joseph Chilton Pearce.

Ezra Pound: Selected Prose 1909-1965. Copyright © 1973 by The Estate of Ezra Pound. Reprinted by permission of New Directions Publishing Corporation.

Peter Ackroyd's Dickens (New York: HarperCollins Publishers, 1990.) Copyright © 1990 by Peter Ackroyd.

Louis Fischer's The Life of Mahatma Gandhi (New York: Harper & row, 1950) Copyright 1950 by Louis Fischer.

Tüm hakları saklıdır. İngilizce orijinali Penguin Random House LLC, tarafından "THE TE OF PIGLET" adıyla yayımlanmıştır. Bu eserin çeviri sorumluluğu Sola Koç. Eğ. Dan. Hiz. A.Ş.'ye aittir. Bu kitabın hiçbir bölümü yazılı izin alınmadan kopyalanamaz ya da çoğaltılamaz.

SOLA YAYINLARI

Şakayık Sok. No: 40/8 Kat: 2 Teşvikiye Şişli/İSTANBUL

Telefon: 0212 939 76 52 - E-posta: info@solayayinlari.com

www.facebook.com/solayayinlari, www.twitter.com/solaunitas, www.solayayinlari.com

ISBN: 978-605-7628-26-8

Yayıncı Sertifika No: 32858

1.Baskı: İstanbul 2018

İmtiyaz Sahibi: Umut Kısa

Genel Yayın Yönetmeni: Ayça Kabaş

Editör: Buket Konur

Redaksiyon: Hale Özdemir

Düzeltili: Banu Onur Evren

Son Okuma: Yeşim Erberksoy

Çeviren: Umut Kısa

Mizanpaj ve Kapak Uygulama: Sibel Kaya

Orijinal Adı: The Te of Piglet

BASILDIĞI YER

Deren Matbaacılık Ambalaj Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Beylikdüzü Osb Mahallesi Orkide Caddesi 9/Z Beylikdüzü/İstanbul

Sertifika No: 34011

© Bu kitabın tüm yayın hakları Sola Koç. Eğ. Dan. Hiz. A.Ş.'ye aittir. Yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen hiçbir yolla kopya edilemez, çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

Lan Ts'ai-ho için...

“Cesur olmak zor.” dedi Piglet içini çekerek. “Özellikle de Çok Küçük Bir Hayvansan.”

Tavşan meşgul bir şekilde yazı yazıyordu, yukarıya baktı ve şöyle dedi.

“Küçük bir hayvansın çünkü bir macerada, bizden Çok Daha Fazla Faydalı olacaksın.”

İçindekiler

Çevirmen Önsözü	10
Ne? Başka Bir Tane mi?	13
Araya Giriş	19
Piglet'in Ne'siydi?	23
Çok Küçük Bir Hayvan	35
Eeyore Etkisi	63
Tigger Eğilimi	93
Olabilecek Olanlar	117
Olduğu Gibi	151
Çarpan Bir Kalp	187
Piglet'in Günü	221
Veda	259

Çevirmen Önsözü

Piglet'in sevimliliği ve naifliği sanırım hepimizi kalbimizden vuruyor. O ince sesiyle, tereddütleri ve korkuları bizdeki koruyucu kahramanı ortaya çıkarıyor. Belki de bedenimize gizlenmiş bir ebeveyn ortaya çıkıp ona sarılmak istiyor. Sadece Piglet'e değil, Eeyore'a da bayılıyoruz. Takma kuyruğu ve depresyonu ile içimizdeki başka bir kimliği resmediyor.

Benjamin Hoff farklı bir yazar ve her şeye başka bir açıdan bakıyor. Evet, belki söylediklerini hepimiz biliyoruz ama bizi tam uyurken ters köşeye yatırarak uyandırıyor. Bence kısaca mesajı şu: Ya hep beraber kurtulacağız ya da hep beraber yok olacağız.

Bu serinin ilk kitabı olan *Pooh'nun Tao'sunu* okuyan çok bilgili bir okur yaptığı bir yorumda ilk kitabın başlangıç düzeyinde olanlar için çok iyi bir kitap olduğunu ama işi bilenler için hafif kaldığını iletmişti. Teşekkür ettim ve başka bir cevap vermedim. Fırsatım varken buradan cevap vermek ve minnetimi yeniden iletmek isterim. "Sevgili bilgili okur, bu kitap da başlangıç düzeyinde bir kitap. Övgün

için ben çok müteşekkirim ve eminim yazar da duyabilseydi çok müteşekkir olurdu. Zen zihni başlangıç zihnidir ve Benjamin Hoff, bu konunun anlatımında bu basitlik düzeyine ulaşabilmek için bugün itibariyle 73 yılını vermiştir. Bu kadar kısa bir sürede 'başlangıçta olanlar için uygun olabilme' aşamasına gelmiş olması bir mucize gibi... *Pooh'nun Tao'sunun* bugüne kadar aldığı en güzel yorumu bana ulaştırdığınız için teşekkür ederiz."

Bu kitabı çevirmemde beni en çok mutlu eden şey size yakınlaşıp sizinle bir şekilde iletişim kurabilecek olmamdı. Umarım, elinizde tuttuğunuz eserin benim kelimelerimle olan hâlini beğenirsiniz. Özellikle *Pooh'nun Tao'sunu* okuyanların yine bu eserde bulabilecekleri tüm hataların benden kaynaklandığını bilmelerini isterim. Bir şeylerin daha doğru ifade edilmesi gerektiğine ilişkin kaygınız olursa lütfen bana umutkisa@solaunitas.com adresinden ulaşarak geribildirim vermekten çekinmeyin. Eminim, en kısa sürede düzeltilir ve hak ettiği mükemmelliğe ulaşılır.

Umut Kısa, 2019, İstanbul

Ne? Başka Bir Tane mi?

Çok uzun zaman önce olmayan bir günde Piglet'i yazı masamın yanında, pencereden dışarıya özlemle bakarken buldum. Ne yaptığını sorduğumda bana "Ooh, sadece diliyordum." diye cevap verdi.

"Ne diliyordun?" diye sordum.

"Önemli bir şey değil," dedi, kulakları normalden daha pembe olmuştu.

"Bana söylersen seninle dalga geçmeyeceğimi biliyorsun değil mi?" dedim.

"Hmmm... Sadece diliyordum."

"Yani?"

"Sadece diliyordum... Birinin bir gün beni fark etmesini."

"Ben seni fark ediyorum."

"Benim kastettiğim yani söylemek istediğim... Herkes Pooh'yu fark ediyor."

“Evet, çoğunlukla öyle. Özellikle Pooh kitapları yayımlandığından beri yani yıllardır.”

“Özellikle de şu anda,” dedi Piglet. “Sebebini biliyorsun.”

“Oo, evet.” dedim. “Dur bir dakika, unutmuşum.”

Ve birden yeniden pencereden dışarıya doğru yine dalgın dalgın bakmaya başladı. 1982 yılının baharı aklına gelmişti. Dutton Yayıncılık benim *Pooh'nun Tao'su* adlı kitabımı yayınlamıştı. Bir şekilde çok uzak bir geçmişteymiş gibi göründü.

Pooh'nun Tao'su şanssızlık diye tanımlayabileceğim bir olaya tepkiydi aslında. Çin Taoizm felsefesi konusunda İngilizce dilinde yazılmış olan kitaplar, Taoist prensiplerin bilgeliğini anlamak yerine, Gereksiz Detaylar üzerinde yoğunlaşmıştı. Bunun sonucu olarak sadece tartışma yapmak ve teori oluşturmakla ilgilenen akademisyenler bu konuları yıllarca kontrol altında tuttuklarından bu bilgi gerçek “Çin” ve gerçek “Felsefe” ile bağlantısını kaybetmişti.

Hayatımın çoğunu resmî ve resmî olmayan, Çinli ve Çinli olmayan, insan ve insan olmayan (bu grup hepsinden daha iyiydi) Taoist öğretmenlerden bu prensipleri öğrenmekle geçirdim. Fark ettiğim şeylerden biri Taoist olmamış, Taoistlerden eğitim almamış ve Taoist beceri ve uygulamaları edinmemiş bu Taoist yazıların akademisyen-

lerinin kafalarının karışık olduğunu ve prensipleri tahrip ettikleriydi. Tüm bu duruma rağmen Taoizm konusunda tekel gibi hareket ederek, onlara anlattıklarından daha fazlası olduğunu söyleyenlere de dudak büküyorlardı.

Taoist Chuang-tzu'nun kılıç ustalığıyla ilgili bazı taktiklerinin anlatıldığı bir yazıya denk geldim, Taoist savunma sanatları konusunda en basit kavramları bile bilmeyen Üst Düzey biri tarafından saçma ifadelerle tercüme edilmişti. Kendi kendime bunun için ne yapılabileceğini sormadan edemedim.

Sonra bir gün A.A. Milne'nin yazdığı Winnie-the-Pooh'dan bir alıntı yaparken aklıma bir fikir geldi. Winnie-the-Pooh'nun, *Pooh* Köşesindeki Ev kitabındaki karakterleri kullanarak Taoizm'i açıklayan bir kitap yazabilirdim. Bu sayede Taoist bilgeliği aşırı akademik bağlardan kurtarabilir ve insanlara Taoizm'in yeniden çocukça bir farkındalık ve eğlence anlayışına sahip olduğu şeklini gösterebilirdim.

Bu fikri anlatır anlatmaz, bazı 'Eeyore'lar böyle bir şey yapmamamı söylediler. Elbette 'Eeyore'ların tavsiyesini takip etmek gözüme pek *Yapılacak İyi Şey* gibi görünmedi. Tam tersine, eğer 'Eeyore'lar bir şeye karşıysa, benim eğilimim onu yapmanın özel bir değeri olabileceğini düşünmektir.

Ve taslağı yazdığım da yayımlandı. Böylece mesele kapandı, en azından ben öyle düşünmüştüm. Ancak sorun

lemeler ve diğer şeyler. Çok abartılıyor. Bana sorsan hepsi aptalca. Hiçbir anlamı yok.” dedi.

Bu sayede Pooh'nun Tao'su Dikkat Çeken Bir Başarı hâline geldi. Yakın zamana kadar ben de her şeyin bittiğini düşünüyordum. Sonunda, Taoist prensipleri açıklamıştım. Pooh ve arkadaşlarıyla keyifli zaman geçirmiştik. İçine girmek ve yapmak istediğim başka şeyler vardı. “Bırak artık şu Dikkat Çeken Başarı'yı, lütfen.” dedim. “Artık kurtul şundan.” Fakat kimse bundan kurtulmama izin vermedi. “Hayır Pooh'nun Tao'sunun devamını yazmayı düşünmüyorum. Teşekkür ederim. Güle, güle.”

Çok uzun süredir farkında olmadığım bir şey, yavaş yavaş ve beni çok zorlamadan ilgimi çekmeye başladı. Tiz ve güçlü olmayan bir ses dikkatimi çekmeye çalışıyordu. Bir süre sonra bu sesin Piglet'e ait olduğunu anladım. Sonunda bir yere oturdum ve dinlemeye başladım. Bir süre dinleyince not bile almaya karar verdim. Piglet'in bugün pek söylenmeyen ama herkesin duymaya ihtiyaç duyduğu pek çok şeyi vardı. O bana yakında bunlara ihtiyacın, bugünden bile fazla olacağını söyledi. Başka bir kitap devam niteliğinde olmalıydı. Aynı “Pooh Köşesindeki Ev” kitabının “Winnie The Pooh” kitabından sonra gelmesi gibi. Neden mi Piglet'i dinledim? Bu sorunun cevabı geçmişte yatıyor.

Çocukluğumda, Pooh hikâyeleri ilk defa bana okunduğunda nedense en fazla Piglet'e karşı sempati duymuştum.

En sevdiğim Pooh karakteri Piglet'ti. Bunu bilmekle birlikte nedenini bilmiyordum. Bugün gerçek sebebini biliyorum. Umuyorum ki bu kitabı bitirdiğinizde siz de nedenini bileceksiniz.

Araya Giriş

Bu bölümü Giriş olarak tanımlamak istedim ama başka bir şey onun önüne geçerek Araya Girdi. Böyle olunca artık bölümün ismine giriş diyemezdik.

Baykuş'a "Giriş başka bir şeyden sonra geliyorsa bu tür konularda kimden bilgi almalıyız ya da adını ne koymalıyız?" diye sorduğumuzda, konuyu gayet iyi biliyormuş gibi "Araya Giriş," diye cevapladı. Tabii ki Baykuş buna Araya Giriş diyorsa bu bir Araya Giriş'tir.

Şimdi yapmamız gereken ilk şey...

"Ben içinde miyim?" diye sordu Pooh.

"Oo Pooh, burada olduğunu bilmiyordum."

"Zaten kimse beni pek fark etmiyor," dedi Pooh üzgünce.

"Elbette içindesin, Pooh. Tam şu anda."

Birden keyfi geldi ve "Bu iyi," dedi

Bu Araya Giriş'te açıklamak istediğimiz şey:

“Nerede açıklamak?” diye sordu Pooh.

“Araya Giriş, şimdi yaptığımız şey.”

“Oo, bu Arada Kalmak gibi bir şey mi?”

“Sanırım onun gibi bir şey.”

Her neyse yapmak istediğimiz şey, Arada Kalma bölümünde (bunu fısıldayarak söyleyeceğim) bu kitap sadece Pooh hakkında değil.

“Pardon?” dedi Pooh. “Biri bir şey mi söyledi?”

“Ben bir şey duymadım.” dedim.

“Oo,” dedi Pooh.

“Hımm. Şu pencerenin dışındaki ağaçtaki nadir bir kuş mu yoksa bir balık mı?”

“Ağaçta bir şey görmüyorum.” dedi Pooh.

“Eminim bir balıktır. En nadirinden.”

“Öyle olmalı.” dedi Pooh. “Eğer ağaca tırmanıyorsa.”

“Gidip bakmak istemez misin Pooh? Ben senin için burada kapıyı açık tutacağım. Hadi iyi şanslar, kendine çok iyi bak.”

* * *

Evet bu bir Pooh kitabı değil. Daha çok Piglet kitabı. Bu sayfalarda bize Yol'u gösteren rahat ve kolayca memnun olan bir Pooh'yu değil, utangaç ve bir şeylere hasret duyan Piglet'i bulacaksınız. Bir diğer deyişle biraz farklı bir açıdan bakacağız. Bu sefer daha utangaç bir hayvanla ilgilendiğimiz için bir öncekine göre daha ciddi olabiliriz. Fakat...

"Aa işte buradasın," dedi Tavşan. "Piglet sanırım sepetin içine düştü."

Neyse belki Ciddi kelimesi kullanmak için çok doğru değildi. Belki...

"İmdat, imdat!"

Belki Ciddi yerine Daha Sessiz demeliydik.

KÜTÜRT!!!***?

"Allah aşkına bu da neydi?"

"Kaplan kurtardı onu," dedi Tavşan.

"Zavallı Piglet, ona hemen geleceğimi söyle."

Bana bir süre izin verin, ne olduğuna bir bakayım!

Piglet'in Ne'siydi?

Bir gün güneş, sıradan bir ilkbahar manzarası getirerek Orman'ın üzerinde tekrar yükseldiğinde, tüm akarsular mutlulukla şırıldıyor ve kendi orijinal yataklarına geri dönüyorlardı. Oluşturdukları küçük göller öncesinde yaşadıkları deneyimleri ve yaptıkları büyük kıvrımları düşünüyorlardı, Orman'ın sessizliği ve ılıkliğında, Guguk Kuşu kendi sesinin ardından dikkatlice kulak kesiyor ve hoşlanıp hoşlanmadığını kontrol ediyordu. Ağaçkakanlar, arkadaşlarının konforlarına düşkün olduklarına dair birbirlerini şikâyet ediyorlardı ama çok da önemli değildi. İşte böyle bir günde Christopher Robin bildiği en özel şekliyle ılık çaldı ve Baykuş, Yüz Hektarlık Orman'dan onun ne istediğini görmek için geldi.

“Aa, Pooh ve Piglet. Hadi içeri girin ve rahat edin. Tam zamanıydı.”

“Neyin zamanıydı?” diye sordu Pooh.

“Bir parça... Bir parça Taoizm.”

“Oo,”

“Tehlikeli mi?” diye sordu Piglet.

“Kesinlikle değil. Taoizm’in ne olduğunu biliyorsun.”

“Evet,” dedi Piglet ama pek emin gibi görünmüyordu. “Kesinlikle,”

“Gördün mü, daha fazla ilerlemeden önce biraz Taoizm’i açıklayalım.”

“Bunu zaten yapmadık mı?” diye sordu Pooh.

“Evet ama o Pooh’nun Tao’sundaydı. Burada da açıklayıcı bir şeyler söylememiz gerekiyor, bazıları ihtiyaç duyar bilir diye.”

“Kim niye ihtiyaç duysun ki?” dedi Piglet endişeyle.

“Hımm, hani duyarsa diye... Sadece ihtiyaç duyanlar için. Bu konuda Pooh’nun bir şeyler söylemesini isteyebiliriz ama büyük olasılıkla ne olduğunu hatırlamayacaktır.”

“Kesinlikle yapabilirim,” dedi Pooh. “O... Şudur ki, şöyle bir şey... Ya da şöyle miydi? Anlatmaya çalıştığım şey...”

“Bu tam düşündüğüm şeydi.”

“Sen daha önce Taoizm’i açıklarken,” dedi Piglet, “Sen ve Pooh birlikte Çin’e gitmiştiniz. Biz de yapacaksa hemen bavulumu hazırlamam gerekiyor.”

“Hayır, Çin’e gitmeyeceğiz. Olduğumuz yerde kalacağız.”

“Çünkü Taoizm’in kaynağına ilişkin Taoist bir açıklama ile başlayacağız. Aslında tam olarak olduğumuz yerde kal-

mamız gerekebilir çünkü o zaman ismi bilinse de bilinmese de dünyanın herhangi bir yerinde ve herhangi bir ânında Taoizm'in başladığı yerde olabiliriz. Her şey büyük Büyük Ayrılık'la başladı...”

Binlerce yıl önce, insanlar doğa ile uyum içinde yaşıyordu. Bugün telepati adını verdiğimiz bir yöntemle insan; hayvanlarla, bitkilerle ve diğer yaşam formlarıyla ilişki içerisindeydi. Hiçbir canlının kendinden daha aşağılık olduğunu düşünmüyordu, sadece birbirlerinden farklılardı ve her biri kendine göre bir işlevi gerçekleştiriyordu. İnsanlar, dünyadaki yeryüzü melekleriyle ve doğanın ruhlarıyla yan yana çalıştı ve dünyayla ilgilenmek için sorumlulukları paylaştılar.

Dünyanın atmosferi şu andakinden çok farklıydı, bitkilerin daha iyi yetişmesini sağlayan daha fazla nem vardı. Çok miktarda meyve, sebze ve tohum vardı. Yedikleri yünden ve suni kaynakların olmayışı nedeniyle insan ömrü bugünkünden çok daha uzundu. Hayvanları yemek için ya da spor için öldürmek düşünülemezdi. İnsanlar hem kendisiyle hem de bir öğretici ve bir arkadaş olarak algıladığı diğer yaşam formlarıyla barış içinde yaşadı.

Yavaş yavaş olsa da başlangıçta 'İnsan Egosu'nun yoğunluğu artmaya başladı. Sonunda bir sürü istenmeyen olaya sebep oldu, bir anlaşma sağlandı ve insanlar gereken dersi alması için dünyada yalnız başına bırakıldı. Ve bağlantılar koptu.

Kendi başına, dünyaya yabancılaşmış bir şekilde, bollukla bağlantıları kesilmiş insanoğlu artık mutlu değildi. Bu yüzden kaybettği mutluluğu aramaya başladı. Mutluluğu hatırlatan bir şeye yaklaştığında daha fazlasını biriktirmek istedi ve çabalarken endişeyi tanıdı. Sonsuza kadar mutluluğu arayan ama geçici kopyalarıyla bu arayışı doldurmak isteyen insan, yaşamına tatmini bir türlü getiremedi.

Diğer canlıların neler söylediğini de artık anlayamıyordu. Onları sadece davranışlarıyla anlamaya çalışıyordu ama genellikle yanlış anlıyordu. Çünkü iyilik için artık yeryüzü melekleriyle ve doğanın ruhlarıyla işbirliği içerisinde değildi. Tam tersine sadece kendi menfaatine dünyanın güçlerini manipüle etmeye çalışıyordu. Bitkiler kurumaya ve ölmeye başladı. Daha kötü bitki yaşam koşulları oluştu ve nem azaldı. Gezegenin atmosferi daha kuru bir hâle geldi ve çöller ortaya çıkmaya başladı. Az sayıda bitki yaşamaya devam etti, zamanla var olanlar da gittikçe küçüldüler. Sonunda atalarından kalan parlak renklerini ve bol meyvelerini de kaybettiler. İnsanların yaşamı kısaldı, hastalıklar görülmeye başladı ve yayıldı. Yenilebilir bitkilerin azalması ve kendi duyarsızlıkları nedeniyle insanlar, eskiden arkadaşları olan hayvanları öldürüp yediler. Hayvanlar da kısa sürede insanların davranış ve güdülerinden zarar görmemek için onlara görünmemeye ve onlardan kaçmaya başladılar. Ayrılık iyice görünür bir hâle geldi. Birkaç nesil sonra, geçmişte ilişkilerin nasıl olduğuna dair maalesef hiç kimsenin fikri yoktu.

İnsan dünyaya karşı daha manipülatif ve saldırgan oldukça kendi sosyal ve ruhsal yaşamı ilişkiler düzeyinde insan ırkıyla kısıtlandı. Kendi ırkına karşı da gittikçe manipülatif ve saldırgan bir hâle geldi. İnsanlar birbirlerini öldürmeye ve köleleştirmeye başladı, ordular yarattı, imparatorluklar kurdu. Onlardan farklı görünen, farklı konuşan, farklı düşünen, farklı hareket eden herkese kendi yöntemlerini sunarak onlar için de en iyisi olduğuna ilişkin baskılar yaptılar ve onları da aynı olmaya zorladılar.

Hayat insan ırkı için o kadar çaresiz bir hâle geldi ki iki ya da üç yüz yıl önce mükemmelleşmiş bazı ruhlar insan formunda yeniden doğmaya başladılar. Amaçları unutulmuş olan gerçekleri, insanlara yeniden öğretmekti. Fakat o zamana kadar insan ırkı derin bir şekilde bölünmüştü ve doğada geçerli olan yasalara duyarsızlık o kadar artmıştı ki gerçek sadece kısmen anlaşılabilirdi.

Zaman geçtikçe mükemmelleşmiş ruhların öğretileri de değişti. Değişimin sebebi bu öğretilerin Çok Fazla İnsanın organizasyonların eline geçmesi ve politik sebeplerdi. Bu organizasyonda yönetime gelenler diğerleri üstünde güç elde etmek istedi. Onlar öğretiler içerisinde insan olmayan formların da ruhu, bilgeliği ve kutsal varlığı olduğunu, cennetteki Kutsal Birliğe ancak doğa yasalarını takip ederek kendi egosunu bir yana bırakanların ulaşabileceğini ifade eden bölümleri önemsizleştirdiler ve yok ettiler. Gözünü iktidar hırsı bürümüş olan liderler, takipçilerinin cenneti sadece onların organizasyonlarının onayını aldık-

tan ve ölümden sonra ulaşılabilir (ve sadece insanların gidebileceği) bir yer olduğuna inanmalarını istediler. İşte bu yüzden insan egosunun müdahalesi ve etkisi altında mükemmelleşmiş ruhlar bile hakikati yeniden oluşturmayı başaramadılar.

Yüzyıllar boyunca, Büyük Ayrılık ve ondan önceki Altın Çağ sadece duyarlı ve bilge olanlar tarafından gelecek nesillere aktarıldı. Bugün sanayileşmiş Batı'da bu bilgiler; mitler ve efsaneler olarak sınıflandırılmıştır. Bu hikâyeler sadece hayal gücü ve duyguları nedeniyle, basit ve saf olanlarca inanılan fantezilerdir. Çok az insan, yeryüzü meleklerini ve doğanın ruhlarını görmüş ve onlarla iletişimde olmuş olsa da birden fazla ruhsal topluluk onların kurallarını takip edip işbirliği yaparak çok lezzetli meyveler ve sebzeler yetiştirdiler. Onların anlatımlarının genelde peri masalları olduğuna inanıldı. Her ne kadar dünya dinlerinin kutsal kitaplarında Büyük Ayrılma'nın renklendirilmiş ve basitleştirilmiş versiyonları verilmiş olsa da bu dinlerin takipçilerinin kutsal kitaplarında yazılanlara güçlü bir şekilde inandığını söylemek zor olurdu.

Tüm bunlara rağmen Büyük Ayrılık öncesindeki bazı beceriler, inançlar ve uygulamalar devam etti. Kuzey Amerika kıtasında doğal öğretilerden bir kısmı Kızılderililer adlı toplulukta aktarılmaya devam etti. Avrupa'da bu öğretilerin izine rastlamak mümkün değilken, bu izlerin etkileri taş daireler ya da ley hatları (Çinliler ejderha damarları derler) denilen fenomenlerde görülebilir. Ley hatları dünyada

enerjinin konsantre olduğu kanalları ifade eder. Tibet'te, Komünistler'in işgaline kadar Budizm'den bile binlerce yıl önceye kadar giden uygulamalar ve sırların olduğu Tibet inançlarında eski yöntemler aktarılmaya devam etmiştir. Yine bir kısmı Japonya'da Shinto halk dini (Ruhsal Yol) inanç ve uygulamalarında bulunabilir. Çin'de Taoizm olarak devam etmiştir. Çin Komünist Hükümeti'nin tüm baskılarına rağmen, uygulamalar nesiller arasında aktarılmaya devam etmektedir.

Kısaca Taoizm, Tao ile uyum içinde yaşamaktır; evrenin yoluyla, yani doğal dünyanın işleyiş şeklinin ortaya çıkardığı karakterle. Taoizm, Batı'nın fikirleri veya tanımlarıyla tam olarak uyuşmayacağı için bir felsefe ya da bir din olduğu düşünülebilir.

Çin'de, Taoizm Konfüçyanizm'in tam karşısındaki denge olarak tanımlanabilir. Konfüçyanizm, asıl adı K'ung Fu-tzu ya da "Usta K'ung" olan ama Batı'da Konfüçyüs olarak bilinen liderin yazılı ve ritüalistik öğretileridir. Konfüçyanizme de Batı tanımlarıyla bakıldığında bir din olmasa da belli açılardan Püritan Hristiyanlığa benzetilebilir: İnsan merkezli, doğayı önemsemeyen, katı bir uyumu takip eden, otoriter bir tavır ve yaşamda saçmalıklara yer yoktur anlayışı. Konfüçyanizm çoğunlukla insan ilişkileri ile ilgilidir; genellikle sosyal, politik kurallar ve hiyerarşiden bahseder. En büyük katkıları; devlet yönetimi, iş yönetimi, kabile/aile ilişkileri ve atalara saygı konularındadır. En önemli prensipleri: Doğruluk, Ahlak, Yardımseverlik,

Sadakat, İyi Niyet, Vazife ve Adalet. Kısaca ifade edilirse, Konfüçyanizm grup içerisinde bireyin yeri ile ilgilenir.

Aksine, Taoizm ise bireyin dünyayla ilişkisine odaklanır. Taoizm'in katkıları çoğunlukla bilimsel, sanatsal ve ruhsaldır. Taoizm'den Çin bilimi, tıp, peyzaj, haritalama, harita boyama ve doğaya ilişkin şairlik ortaya çıkmıştır. Anahtar prensipleri: Doğal Basitlik, Çabasız Eylem, Kendiliğindenlik ve Şefkattir. Konfüçyanizm ve Taoizm arasındaki en dikkat çekici şey duygularla ilgilidir ve hissetmedeki farklılıktır. Konfüçyanizm; müsamahasız, güdümlü, ataerkil ve sertken, Taoizm; mutlu, nazik, çocuksu ve dingindir aynen kendi sembolündeki gibi: Akış hâlindeki su.

Taoizm üç adamın öğretileri olarak görülür: 2500 yıl önce yazıldığı söylenen Taoist başlıca klasik Tao Te Ching'in yazarı Lao-Tzu (Usta Lao), yaklaşık 2000 yıl önce Savaşan Devletler döneminde filozoflar ve yazarlar okulunun kurucusu ve birçok eserin yazarı Chuang-tzu (Usta Chuang), birçok meditatif, kimyasal, tıp prensiplerini başlatan kişi olarak bilinen ve 4500 yıl önce yönetimde kahraman olarak tanımlanan Sarı İmparator. Bu üç adam, Taoist düşüncenin büyük organizatörleri ve anlatıcılarıydı. Kurucusu olmayan Taoizm, bu üç kişinin doğumundan bile çok daha önce vardı, bunu Chuang-Tzu "Mutlak Erdem Çağı" olarak tanımlıyor.

Mutlak Erdem Çağında insanlar, büyük bir ailenin üyesi olarak kuşlar ve hayvanların

arasında yaşıadı. Bir insanı diğeri varlıklardan ayırmak için kullanılan "Üstün" ya da "Aşağılık" gibi ayrımlar yoktu. Her biri kendi doğal Erdemlerine sahiptiler ve hepsi saf basitlik içinde yaşadılar.

Mutlak Erdem Çağı'nda, bilgelik ve yetenek olağanüstü olarak tanımlanmazdı. Bilgeler sadece bir ağacın üstteki, güneşe daha yakın büyümüş dalları gibi görülürdü. İnsanlar Doğruluğun ve Ahlakın ne olduğunu bilmeden doğru davranırlardı. İyilik ya da Yardımseverliğin ne olduğunu bilmeden birbirlerini sevdiler ve saygı duydular. Sadakatin ne olduğunu bilmeden vefalı ve dürüsttüler. İyi Niyetin ne olduğunu düşünmeden sözlerini tuttular. Vazifenin ne olduğunu bilmeden günlük işlerinde birbirlerine destek oldular ve yardım ettiler. Adaletsizlik olmadığı için adalet konusunda endişe etmediler. Birbirleriyle ve dünyayla o kadar uyumlu yaşadılar ki hiç iz bırakmadılar ve bu yüzden dünyada yaşadıklarına dair hiçbir kanıt da kalmadı.¹

Büyük Ayrılık'tan beri Taoistler, uyumu engelleyen şeyleri yollarından çıkararak Mutlak Erdem Çağı'na yeniden ulaşmaya çalıştılar.

¹ Klasik doğu yazıtlarından bu ve buna benzerin bölümlerin çeviri ve adaptasyonları bana aittir. - B.H.

Erdeemin bu bahsiyle birlikte, bu kitabın isminin neden böyle olduğunu anlama noktasının sonuna gelmiş bulunuyoruz.

“Ne zaman sona geleceğini merak ediyordum.” dedi Piglet.

“Ben de merak ediyordum. Fakat her neyse...”

Her şeyden önce, Piglet’in ‘Te’sindeki Çince bir karakter olan *Te*, aşağı yukarı DEH diye telaffuz edilir. Tam olarak söylemek istersen kelimenin sonuna bir “r” sesi koyabilirsin: DEHr. Hatta daha da iyi söylemek istersen DEHr ile DUHr arasında bir ses çıkarabilirsin. Ve...

“Ve bundan daha da iyi söylemek istersen,” diye sözümü kesti Eeyore, “Bir diksiyon kursuna gidebilirsin.”

“Oo... Eeyore. Burada olduğunu bilmiyordum. Senin bataklığında olduğunu sanmıştım.”

“Bir şeyleri daha iyi bir şekilde söylemek istiyorsak,” dedi Eeyore “O bir çamurluk, Ç-A-M-U-R-L-U-K. Ve evet oradaydım. Sonra buraya gelmek gibi bir hata yaptım. Ve şimdi burada duyabileceğim her şeyi duydum. Dönmemeliyim.”

“Peki, seni tutmayalım o zaman.”

“Çok fazla açıklama.” diye mırıldanarak kapıya doğru ilerledi.

“Eeyore hep böyle değil mi?” dedi Piglet.

“Her zaman değil,” dedim. “Bazen çok daha kötü.”

Söylediğim gibi *Tê*, DEH olarak okunur. Klasik Çince de iki şekilde yazılır. Birincisinde “Dikey” ifadesini tanımlayan karakter ile “Kalp” ifadesi için olan karakter birleşir. Erdem anlamına gelir. İkincisinde ise buna “Sol Ayak” karakteri eklenir ki bu da Çince dışarıya doğru çıkmayı işaret eder. Bunun anlamı eylem hâlindeki erdemdir.

Te, İngilizcedeki karşılığı gibi değildir.¹ Eylemin ortaya koyan kişinin kimliğinden bağımsız olarak her durumda aynı şekilde ortaya konulması gereken bir iyilik ve ahlak anlayışını ifade etmez. Aksine özel karakterin, ruhsal sağlamlığın ve bireye özgü gizli potansiyelin eşsizliğine ilişkin bir niteliği ifade eder. Bir diğer deyişle şeylerin İçsel Doğasından gelir. Ve bir şey ona sahip olduğunun farkında bile olmadan ona sahip olabilir, aynı Pooh hikâyelerindeki Piglet’in bu tür bir erdeme sahip olduğunu bilmediği gibi.

Bu kitapta, Erdem’in, eylem hâlindeki Erdem’e dönüşümü ile ilgileniyoruz. Ve Piglet’in bu süreci göstermek için seçilebilecek en iyi hayvan olduğunu düşünüyoruz. Çünkü Pooh hikâyelerindeki Piglet, bu dönüşümü yaşamış biridir.

1 Ç.N. İngilizce orijinal metinde geçmekte olup bu dil yerine Türkçe konulduğunda da aynı sonuç elde edilmektedir.

Çok Küçük Bir Hayvan

Piglet bir ormanın tam ortasındaki bir kayın ağacının tam ortasındaki büyük bir evin tam ortasında yaşadı. Evin yanında, üzerinde "TRESPASSERS (İZİNSİZ GİRENLER) W¹" yazan kırık bir tabela vardı. Christopher Robin, ona bunun anlamını sorduğunda büyükbabasının ismi olduğunu ve bu tabelanın çok uzun süredir ailesinde bulunduğunu söyledi. Christopher Robin bir insanın Trespassers W olarak adlandırılmayacağını söylediğinde; Piglet, kesinlikle böyle bir isim olabileceğini, aslında onun Trespassers Will olarak kullanıldığını ve onun Trespassers William'in kısaltması olduğunu söyledi. Büyükbabasının birini kaybetme ihtimaline karşı iki ismi vardı, büyükbabadan sonra bir Trespassers ve Trespassers'dan sonra bir William.

1 TRESPASSERS ile başlayan kelime öbeğinin sonundaki W, İngilizcede gelecek zaman kipi olan WILL'in ilk harfidir, genellikle bu öbekten sonra WILL BE PROSECUTED gibi bir yapı oluşur. Anlamı "İzinsiz Girenler Cezalandırılacaktır" dır.

Winnie 'The Pooh'nun üçüncü bölümünde Piglet ile tanışıyoruz. Öyle bir Piglet ki ormanın ortasındaki bir ağacın ortasındaki bir evin ortasında yaşayan ve güvenlik ihtiyacı çok yüksek olan Piglet. Öyle bir Piglet ki 'Trespassers Willi- am adında bir büyükbaba icat ederek Birey olmaya çalışan Piglet. Tiz bir ses ve pembe yanakları olan Çok Küçük Bir Hayvan olan Piglet. Olduğu gibi olan ve yaptığını yapan Pooh'dan çok farklı olarak Piglet var olmak için mücadele eder.

Örneğin; Piglet ve Pooh, Kum Çukuruna düştüklerinde...

"Pooh," dedi endişeli bir şekilde, biraz daha yak- laştı ve "Sence biz bir tuzağa mı düştük?"

Pooh bunu hiç düşünmemişti fakat kafasını sal- ladı. Aniden Piglet ile birlikte Heffalump'lar için yaptıkları Pooh Tuzağı'nı hatırladı, ne olmuş ola- bileceğini tahmin ediyordu. O ve Piglet beraber- ce Heffalump'lar tarafından yapılmış olan Pooh- lar için bir tuzaktaydılar. Kesinlikle olan buydu.

Bunu duyar duymaz "Bir Heffalump gelirse ne olacak?" dedi Piglet titreyerek.

Pooh cesaret vererek "Büyük olasılıkla seni fark etmeyecek Piglet," dedi. "Çünkü sen çok küçük bir hayvansın."

"Evet ama seni fark edecek Pooh."

"O beni fark ederse, ben de onu fark etmeliyim," dedi Pooh düşünceli bir şekilde. "Birbirimizi uzun süre fark ettikten sonra bana 'Ho-ho!' diyecektir."

Piglet onlara söylenen bir "Ho-ho!"'yu düşündüğü için irkildi ve kulakları titremeye başladı.

"P-peki ne söyleyeceksin?" diye sordu Piglet.

Pooh söyleyebileceği bir şey düşündü fakat düşündükçe bir Heffalump sesi ve tarzıyla söylene-bilecek bir "Ho ho!" için doğru bir cevap olmadığını hissetti.

"Hiçbir şey söyleyemem," dedi Pooh sonunda. "Bence sadece hımmmlamalıyım, sanki bir şeyi bekliyormuş gibi."

"Sonra belki yeniden "Ho hol" der dedi Piglet endişeyle.

Piglet'in kulakları titredi ve kulaklarını sakın tutmak için onları tuzağın kenarından uzağa doğru yatırdı.

"Kesin yeniden söyleyecektir." dedi Pooh. "Ve ben gene hımmılamalıyım. Bu onu üzecektir. Çünkü iki defa böbürlenerek 'Ho ho!' dediğinde, diğer kişi seni hımmılsa birden kendini aynı şeyi üçüncü kere söylerken bulursun... Değil mi... Değil mi. Öyle bulursun."

Pooh'nun söylemek istediği artık onun başka bir "Flo ho!" demeyeceğiydi. En azından onun kastettiği her neyse.

"Bu sefer başka bir şey söyleyecektir," dedi Piglet.

"Evet, işte bu. O 'Ne demek tüm bunlar?' diyecektir. Ben de... -Bu muhteşem bir fikir Piglet, ben de tam bunu düşünüyordum- Ben de... 'Bu, benim yaptığım bir Heffalump tuzağı ve bir Heffalump'un içine düşmesini bekliyordum.' diyeceğim. Ve sonra yeniden hımmılamalıyım. Bu onu tedirgin edecektir."

"Poohl" diye bağırdı Piglet... "Bizi kurtardın."

"Kurtardım mı?" dedi Pooh. Pek emin gibi değildi.

Fakat Piglet kesinlikle emindi. Onun zihni birden çalışarak Pooh ve Heffalump'u birbirleriyle konuşurken gördü. Aslında Heffalump ile Piglet'in konuşması daha iyi olurdu. Kesinlikle Pooh olmamalıydı. Pooh'yu her ne kadar sevse de onun Pooh'ya göre daha güçlü bir beyni vardı. İşte bu yüzden görüşme daha iyi gidebilirdi. Elbette taraflardan biri Pooh olmasaydı. Hem olaydan sonraki akşamlarda bu olayı hatırlayıp anlattıklarında Heffalump orada yokken Heffalump'a karşı ne kadar cesurca konuştuğu hakkında konuşmak çok rahatlatıcı olabilirdi. Gözüne çok kolay göründü. Ne söylemesi gerektiğini tam olarak biliyordu...

Christopher Robin gelene kadar Kum Çukuru'nda işler bu şekilde ilerledi. Christopher Robin aşağı baktı, Piglet ve Pooh'yu orada gördü. O andan itibaren işler biraz daha karmaşıklaştı.

"Ho-ho!" dedi Christopher Robin yüksek sesle ve aniden.

Piglet, Şaşkınlık ve Endişe içinde yerden 20 santim zıpladı fakat Pooh hâlâ hayal görüyordu.

"İşte Heffalump geldi!" dedi Piglet endişeyle. "O zaman şimdi!" diyerek biraz boğazıyla hımmıladı böylece ne söyleyeceğini biliyormuş gibi olacaktı. Sonra olabilecek en keyifli bir şekilde "Tra-la-la, tra-la-la..." dedi. Bunu söylerken etrafına bakmıyordu çünkü çok Vahşi bir Heffalump aşağı bakabilirdi ve ne söyleyeceğini unutabilirdi.

Pooh'nun sesini taklit eder bir şekilde "Rum-tum-tum-tiddle-um," dedi Christopher Robin.

"Yanlış şeyi söyledi," diye düşündü Piglet endişeyle. "Yeniden şunu söylemeliydi: Ho-ho!" En iyisi

onun yerine ben söyleyeyim. Yapabildiği kadar korkusuz bir şekilde sesini yükselterek "Ho-ho!" dedi.

"Oraya nasıl girdiniz Piglet?" dedi Christopher Robin normal sesiyle.

"Bu korkunç," diye düşündü Piglet. "Önce Pooh'nun sesinde şimdi ise Christopher Robin sesiyle konuşuyor ve bunu yaparak beni çok Rahatsız ediyor." Şimdi, burada Tamamen Rahatsız olarak hızla ve tiz bir sesle "Bu bir Pooh tuzağı ve ben içine düştüm, ho-ho, nedir tüm bu yaşadıklarım, sonra yine ho-ho derim."

"Ne?" dedi Christopher Robin.

"Ho-ho'lar için bir tuzak." dedi Piglet boğuk bir sesle. "Ben yaptım ve bir ho-ho'nun gelişi için bekliyorum."

Korkarım pek de etkileyici değil!

"Oo. Merhaba Piglet. Kim bu sert bakışlı adam? Bir süredir seni takip ettiğini görüyorum?"

"O benim yeni Bodyguard'ım." dedi Piglet.

"Bodyguard mı? Neden bir bodyguard'a ihtiyaç duyduğunu anlamadım. Kendini koruyamıyor musun?"

“Koruyabilirim sanırım.” diye cevap verdi Piglet. “Ama böyle çok daha Güvenli hissediyorum.”

“Çok sert görünüyor. Umarım, referanslarını kontrol etmişsindir.”

“Referanslar mı?”

“Evet, daha önceden çalıştığı yerlerden. Kötü bir geçmişi var mı, sabıka kaydı var mı, tutuklama, hapisane, bu tür bir şey.”

“Be-be-ben sanmıyorum,” dedi Piglet.

“O zaman sanırım problem yok. Gerçekten buna ihtiyaç duyuyorsan tabii. Bu arada eski aile gümüşlerine ne oldu?”

“Ne?”

“Bilirsin işte, gümüş bıçaklar, çatallar, kaşıklar ve diğerleri. Baktım ama her zaman oldukları çekmecede değiller. Ben de merak ettim ki biri...”

“Hayır,” diye patladı. “Kesinlikle o almaz, yani kimse almamıştır. Başka bir yerdedirler, biri başka bir yere koymuştur. Evet, evet kesin olarak öyle. Onlar... Ben... Affedersin, gitmeliyim. Hoşça kal.”

İşte bu garipti.

Tam bu noktada Çok Küçük Hayvanların genelde Taoizm’i çok hoş bulduklarını söylemeliyiz. Konfüçya-

nistler için sadece etini yemek, kurban etmek, çift sürmek ya da kağını çekmek dışında bir anlamı olmayan hayvanları bir kenara bırakırsak, Konfüçyanistlerin baskın olduğu Çin toplumları için geleneksel olarak Çok Küçük Hayvanlar; kadınlar, çocuklar ve fakirlerdir. Konfüçyanizmin sosyal ölçeğinde hiyerarşinin en altında yer alan bu gruplar açgözlü tüccarlar, toprak sahipleri ve devlet görevlileri tarafından ayaklar altında çiğnenirler. Sosyal ölçekte en aşağıda demek yerine, sosyal olarak var olmadıkları bile söylenebilir. Kadınlar, en zengin ailelerde bile (hatta özellikle en zengin ailelerde) daha iyi durumda değillerdir, görücü usulü evlilikler, çok eşlilik, ayak sıkıştırma¹ (daha çok ayak kırma) ve bugün için Batı'da anlaşılamayacak birçok uygulama kadını bastırmaya ve sınırlamaya yöneliktir. Çocukların eğlence ve oyun zamanı da yoktur. Sadık bir Konfüçyanist'e göre çocuklar için; ailenin soyunu devam ettirmek, ebeveynlerine itiraz bile etmeden biat etmek, yaşlandıklarında onlara bakmak önemli görevlerdir. Fikirleri ve kendi ilgilendikleri alanlar olamaz. Konfüçyanizm'de bir baba ona saygı duymayan ya da onursuz bırakan bir oğlu öldürebilir çünkü bu tür bir saygısızlığı yapmak büyük bir suçtur.

Tersine, Taoizm'e göre saygı kazanılan bir şeydir. Büyük Baba yanlış bir şey yaptıysa ailenin ona karşı gelmeye hakkı

1 Ç.N. Çinli geleneği, kızların küçükken ayaklarının küçük olmasını sağlamak için ayağın daha küçük bir ayakkabı içerisinde sıkıştırılması anlamına gelmektedir.

vardır. Bu imparatora, ailesine ve tüm tebaasına uygulanır: Bir imparator tiranlık yapıyorsa halkın onu tahttan indirme hakkı vardır. Üst düzey yetkili Konfüçyanistler, işler dayanılmaz noktalara geldiğinde Taoist ve Budistler'in oluşturduğu ve ortaya çıkıp savunma yaparak Ejderha Tahtını¹ devirme çabasında olacak gizli topluluklardan korkmuşlardır ki sıklıkla bu olmuştur.

Taoist sempatisi hep Çin toplumunun dışladıkları ya da şanssızları, bir diğer deyişle Mazlumların üzerine olmuştur, bu insanlara yozlaşmış tüccarların hileleriyle finansal olarak mahvedilmiş, "Yeşil Ormanların Kardeşleri" (Haydutlar) ya da "Nehirlerin ve Göllerin Misafirleri" (Göçebeler) olmaya zorlanmışlar da dahildir. Çin savaş sanatları da temel olarak Taoist ve Budistler tarafından savunmasız savunmak ve mazlumlara kendilerini savunmalarını öğretmek için geliştirilmiştir. Aslında onlara savaş sanatı yerine sadece kolluk kuvvetlerine değil, aynı zamanda komutanların ve devlet adamlarının silahlı askerlerine her ne zaman silahlarını zayıflara çevirirlerse engel olmaya çalıştıkları için savaş karşıtı sanatlar demek daha doğru olur. Budist savaş sanatçıları savunmanın "sert" formlarına (direkt ve sert olan Karate ve Tae Kwon Do'dan evrilen hareketler) odaklandıkları hâlde Taoistler daha "yumuşak" formlara odaklanmışlardır, örneğin daha akışkan ve dolaylı olan T'ai

1 Ç.N. Ejderha Tahtı (Dragon Throne) Çin İmparatoru'nu kasteder.

Chi Ch'üan ve Pa Kua Chang gibi. Bu formlar Judo ve Aikido'ya benzese de daha karışık bir yapıdadırlar.

Gücün kötüye kullanımını gördüklerinde, Taoist savaş sanatçılarının vuruş noktaları ve silahsızlandırma hareketleri ile yaptıklarının aynısını Taoist yazarlar da yaptılar. Edebiyat ve kurgunun araçlarını kullanarak güçlünün yaptıkları üzerinden onların hilelerini, kibirlerini, şaşaalarını ve zalimliklerini komik duruma düşürdüler. Bundan rahatsız olan Kofüçyanistler, genel olarak onları durdurmaya çalışsalar da başarısız oldular çünkü halkın sempatisi onlara karşıydı.

En Yüksek ve En Büyük Konfüçyanistler düşünüldüğünde, hayvanlara pek fazla saygılarının olmadığı görülebilir. Çin'de "daha az önemli" olduklarını düşündükleri insanları "domuzlar" ve "köpekler" diye çağırırlardı. Taoist yazarların hayali hikâyelerde olduğu gibi gerçek olaylarda da birçok hayvan hikayesini kullanmaları şaşırtıcı değildir; örneğin aşağılanmış bazı yaratıkların, fare, yılan, leş kuşları gibi hayvanların aynı Prestijli İnsanlar'ın imreneceği gibi erdemli davranışlar göstermeleri gibi. Bu tür hikayelerde hayvanların cesaret, sevgi, sadakat ve dürüstlüğü, zengin toprak sahipleri, tüccarlar ve devlet görevlilerinin iki yüzlülüğü ve kendini beğenmişliği ile karşılaştırılır. Bunun ilk örneklerinden biri Chuang-tzu'ya aittir.

İbadet Görevlisi resmî kıyafetiyle domuz ahırına giderek domuza seslendi. "Neden şikâyet ediyorsun?" Bir an durdu ve "Sana daha üç ay boyunca tahıl vereceğim. Sonra sen yerken ben on gün oruç tutacağım, sonra üç gün yine sana bakacağım. Seni ruhlar alemine göndermeden önce yere tertemiz bir hasır sereceğim ve seni oymalı kurban taşına yerleştireceğim. Tüm bu fedakârlıklarımı düşünmen gerekirken nedir bu huzursuzluğun?" dedi.

Bu görevli gerçekten domuzun rahatını düşünseydi onu saman ve kepeklerle besler ve sadece yalnız bırakırdı. Ama yine de o bu duruma kendi prestiji açısından baktı. Kendi ölümünü düşündü. Öldüğünde bedeninin kendi özel ofisinde resmî kıyafetiyle ve şapkasıyla sergilendiğini, tüm şaşasıyla mezarının üzerine yayılmış muhteşem bir şemsiyenin örttüğü süslü aracında taşındığını düşünmekten zevk alıyordu. Gerçekten domuzu düşünseydi bunların önemli olmadığını görebilirdi.

Zengin Konfüçyanistler, Taoist yazarların tek hedefi değildiler. Marx kardeşler yani Stan Laurel ve Oliver Hardy'de olduğu gibi Taoistler toplumun herhangi bir seviyesindeki Büyük Ego'yu da hicvettiler. Bu eğilimi, devam eden hikâyede de görebilirsiniz. "Armut Çekirdeği"

adlı hikâye Ch'ing Hanedanı'ndan P'u Sung-ling tarafından yazılmıştır:

İyi giyimli bir çiftçi kasabanın pazar yerinde armutlarını satıyordu. Ürünleri lezzetli ve iyi olgunlaşmış olduklarından çok para kazanıyordu. Üzerinde yamalı bir kıyafet ve elinde küreği olan bir Taoist, çiftçinin arabasının yanından geçerken durdu ve bir armut istedi. Çiftçi ona uzak durmasını söyledi. Taoist ise uzaklaşmayı reddetti. Çiftçi gittikçe kızıyordu. Öyle bir hâle geldi ki avazı çıktığı kadar bağırmaya başladı.

Taoist sakince "Fakat arabanda yüzlerce armut var," dedi. "Ben sadece bir adet istiyorum. Bu kadar öfkeli olmak neden?"

Çevrelerinde insanlar toplandıkça daha fazla karmaşa oluştu. Bazıları çiftçiye çürük armutlardan birini vermesini tavsiye etti. Çiftçi reddetti. Tam bu hengâme isyana dönüşüyordu ki başka biri elinde bir armutla geldi ve onu Taoist'e uzattı. Armutu veren kişiye samimi bir şekilde teşekkür ettikten sonra Taoist kalabalığa doğru döndü.

"Biz, Yol'un takipçileri olarak değersiz şeylerin aç gözlülüğünden tiksiniyoruz," dedi. "Bırakın elimdeki bu güzel meyveyi sizin gibi kibar insanlarla paylaşayım."

Kimse Taoist'in armutundan bir parça almak istemedi. Tüm izleyiciler onu Taoist'in kendisinin yemesi gerektiği konusunda ısrar ettiler.

"Benim tek ihtiyacım bir ağaç tohumu," diye cevap verdi Taoist, "Ve sonra bunu size deyebileceğim." Küçük tohumu dışında tüm meyveyi yedi. Kreğiyle yere bir şukur açarak tohumu onun içine bıraktı ve üzerini kapattı. Sonra ısıtılmış su istedi ve biri, en yakındaki dükkândan su getirdi. Taoist tohumu ektiği yeri sularken kalabalık onun yaptıklarından etkilenmişti.

Birden küçük bir fıız göründü ve hızla bir ağaca dönüştü. Dallar ve yapraklar büyük bir çok verimliydi. Ağaç tomurcuklandı ve şevresi meyveyle, lezzetli armutlarla doldu.

Taoist, tüm meyveleri çevresindeki izleyicilere dağıttı. Bir süre sonra hepsi tükenmişti. Sonra kendi küçük kreğiyle ağacı kesti. Kalabalığa el sallayarak mutlu bir şekilde olduğu yerden ayrıldı ve arkasında ağacı çekerek götürmeye başladı.

Bunlar olurken agzly şıfti ağzı açık bir şekilde olanları izliyordu. Arkasını döndüğünde tüm armutlarının gitmiş olduğunu fark etti. Taoist'in büyüsünden uyanırken birden onlara ne olduğunu anlamıştı. Arabasının koşum şubuğunun bir

bölümünde "armut ağacı" ile aynı çapta kesilmiş ağaç gövdesini fark etti.

Çılgına dönmüş bir şekilde araştırırken, çiftçi koşum çubuğunu Taoist'in bıraktığı yerde bir duvara yaslanmış şekilde buldu. Taoist ise hiçbir yerdeydi. Kalabalık ise bu öğretici şakanın üzerine kahkahalara boğulmuştu.

Biri mi girdi içeri? Oo.

"Sanırım sen Piglet'in yeni bodyguardısın. Anladım, Hmmm."

"Yoksa senin onunla bir problemin mi var?"

"Hayır, kesinlikle yok."

"İyi o zaman, yerinde olsaydım bu tür düşüncelerim bile olmazdı birader."

"Oo, evet olurdu. Birçok farklı türde düşüncen olurdu. Örneğin; kırışmış bir kilimin kaydığında ayaklarını nasıl yerden keseceğini, aynı şu an üzerinde durduğun kilim gibi."

"Ne demek istediğini anlamadım?"

"Oo, hiçbir şey. Kendini evinde gibi hisset."

"Teşekkür ederim."

Taoistlerin mazlumlara olan desteğini anlayabilmek için

Evren'den gelen güce karşı tavırlarını anlamak gerekir. Diğer konularda da olduğu gibi Taoistler'in görüşü tarihsel olarak aşağı yukarı Konfüçyanistler'in tam tersidir.

Cennetin Gücü'ne ilişkin Konfüçyanist inanç daha çok Orta Doğu ya da Eski Ahit'teki Tanrı inançlarına benzer. Konfüçyanistler onu T'ien – “Gök, Gökyüzü”, “Cennet” ya da “İlahi Düzenleyici” diye tanımlarlar. T'ien, erkeksi hatta bazen saldırgan olarak yorumlanır. Kurbanlar ve törenlerle memnun edilmelidir. Taraf tutar, yetki verir. Ege-menliği direkt olarak imparatora yani Cennetin Oğlu'na verir. Ondan gelen güç aşağıya ve dışarıya doğru yayılır. En üst düzey yetkiliden en alt düzey olana, en büyük klandan en küçük aileye... T'ien görüldüğünde, göz kamaştırıcı olarak tasvir edilir. (En muhteşem renklerin büyük klanlar ve imparatorun ailesi tarafından kullanıldığının iddia edilmesine rağmen.) Zenginliğin ve mal sahipliğinin bir ödül olduğu söylenir. (Böylece Konfüçyanist zenginliğin iyilikle bağı kurulur.) Kısaca ifade etmek gerekirse, o sevgiden daha fazla korku beslenen muhteşem bir şeydir. (Böylece yukarıdan gelen emirlerin sorgulanmaması sağlanır. Şefkat gibi bazı kelimelerin Konfüçyanistlerde eksik olması da bu nedenle anlaşılabilir.) Bu, Konfüçyanistlerin Cennet'in Gücü'ne ilişkin olarak halka sundukları görüntüydü. Bu algı, tebaa seviyesinde hukuki danışmanlık alma ya da savunma yapma şansı olmayan şikâyetçilere, şahitlere ve sanıklara sunuldu. Her biri imparatorun yerel temsilcisi

majestelerinin önünde sert zemine diz çökmek zorundaydı. (Bunun için bazen zincirlendiler.) Çin yasaları altında hiç kimse itiraf etmeden cezalandırılmayacağı için, majestelerinin işkence yaparak şahitleri ya da suçluları konuşturma hakkı vardı. İşkence sıradan ve günlük bir olaydı, elbette bu sayede Çin işkenceleri de gelişti. Yüzyıllar süren bu tür bir korkutma ve yıldırma yüzünden Çinlilerin çoğu mümkün olduğunca devletin işlerinden kaçma eğiliminde olmuşlardır. Maalesef Açık Katılıma Olan İsteksizlik de şu andaki totaliter bürokrasi dahil olmak üzere ülkenin kontrolünü sağlamak ve sürdürebilmek için bir tirandan sonra başka bir tiranın başa geçmesine sebep oldu.

Konfüçyanistlere hiç benzemeyen Taoistler ise Cennetin Gücü'nü hem eril hem de dişil olarak gördüler. T'ai Chi'de sembolize edildiği gibi; eğri bir çizgi, daireyi aydınlık ve karanlık, eril ve dişil olarak iki yarıya böler. Cennetin Gücü doğal dünyanın çalışma şeklini tanımlar, Bununla beraber doğal dünya ve onun olayları Lao-tzu "10 Binlerce Şeyin Anası" ifadesindeki gibi dişil olarak tanımlanmıştır. Akan bir nehir gibi naziktir. Verimli bir vadi gibi üzerinde misafir olan herkese karşı mütevazı ve cömerttir. Sislerin içinde kendini gösteren bir ada gibi gizli, gizemli ve hoştur. Taraf tutmaz ve kimseye yetkisini devretmez. Kurbanlarla ve ritüellerle etkilenemez ve memnun edilemez. Adaleti dağıtırken öyle hafif dokunur ki görünmez bir el gibidir. Lao-tzu bunu şöyle açıklar: "Cennetin ağının çok büyük delikleri vardır ama hiçbir şeyi kaçırmaz." Kendini beğenmiş ve

egoist gösterişlerden uzak durur, diğerlerinde olduğu gibi en derin sırlarını devletteki en yüksek otoritelere, şatafatlı akademisyenlere ya da zengin toprak sahiplerine fısıldamaz; aksine fakir dervişlere, küçük çocuklara hayvanlara ve ahmaklara ulaşır. Bir şekilde taraflı olduğu iddia edilseydi, bu taraf mütevazıların, zayıfların ve küçüklerin tarafı olurdu.

Bu da bizi yeniden Piglet'e getiriyor.

Herkesin görebileceği gibi Çok Küçük Bir Hayvan olmanın bazı dezavantajları var. Bunlardan biri ise sizden daha büyük hayvanların sizi kullanabilecek olmalarıdır. Örneğin; Tavşan'ın, meşhur Bebek Roo'yu kaçırma planını ele alalım.

Kanga ve Roo ormana ilk geldiklerinde Tavşan, kaçmaları gerektiğini düşünmüştü. Tam olarak neden bu şekilde olduğunu bilmiyoruz ama Tavşanlar bazen böyle davranıyorlar. Her neyse, Tavşan'ın planı Piglet ve Poo'yı içeriyordu çünkü Tavşan'ın düşünce sistemine göre onlardan faydalanmalıydı.

Fikir şuydu: Poo, Kanga ile konuşarak onun dikkatini dağıtacak, belki bir şiirden alıntı yapacaktı. (Bu herkesin dikkatini dağıtır.) Ve, Off!

“Bu ses davetsiz misafirimiz Poo'nundu.”

“Öyle mi?” diye sordu Poo. “Ben, davet ettiniz sanmıştım.”

Kanga'nın dikkati dağıldığında Tavşan, Kanga'nın kesinin içine giren Piglet'in Roo olduğunu düşündürerek Roo ile yerini değiştirecek ve Roo'yu alarak kaçacaktı. Bir

süre sonra Kanga, Roo'nun eksik olduğunu anlayacaktı... Tavşan, Pooh ve Piglet -üçü birden ilgilenererek- yüksek sesle “*Aha!*” diyeceklerdi. Tavşan, yüksek sesli bir “*Aha!*”nın Roo'yu kaçırdıkları ve ancak Kanga, ormandan ayrılıp bir daha geri dönmeyeceğine söz vermesi durumunda geri verecekleri anlamına geleceğini söyleyecekti. Tavşan, Pooh ve Piglet -üçü birden- “*Aha!*” der demez Kanga, onların ne kastetiklerini hemen anlayacaktı. İşler ters gitti (Zeki tavşanın diğer tüm planları gibi...) Çünkü Kanga, Tavşan'ın beklediğinden farklı düşündü ve farklı hareket etti. Bir de Kanga'nın gözünü korkutmak için grupça yapılan ve her ne anlama geliyorsa Kanga'nın onu anlayabileceği yüksek şiddette bir “*Aha*” sesi olmadı.

Planın ilk kısmı öyle ya da böyle yeterliydi. Ormanda Kanga ve Roo'ya rastladılar. Pooh, Kanga'nın dikkatini dağıttı, Piglet Kanga'nın kesesine zıpladı ve Tavşan da Roo ile beraber kaçtı. Şüphe bile etmeyen Kanga, (zıp, zıp) Piglet ile birlikte evine doğru zıpladı (zıp, zıp). Pooh arkada kaldı ve (gümbürtü) Kanga'nın zıplayışını taklit ediyordu (kaza). Kanga evine varana kadar henüz problem başlamamıştı:

Şüphesiz Kanga, kesesini açar açmaz ne olduğunu fark etti. Bir an için korktuğunu düşündü, sonra korkmadığını anladı; kesinlikle Christopher Robin ona bir zarar gelmesine izin vermezdi. Bu yüzden kendine şunu söyledi, “Benimle dalga ge-

çiyorlarsa ben de onlarla dalga geçeceğim."

"Şimdi Roo, canım," dedi Piglet'i kesesinden çıkararak. "Yatak zamanı."

Korkunç Yolculuğu'nun ardından yapabildiği kadarıyla "Aha!" dedi Piglet. Ama çok iyi bir "Aha!" değildi ve Kanga ne anlama geldiğini anlamamış gibiydi.

Neşeli bir ses tonuyla "İlk önce banyo," dedi Kanga.

"Aha!" dedi Piglet yeniden, gözleri endişeyle diğerlerini arıyordu. Fakat diğerleri orada yoktu...

Düşünceli bir hâlde "Tam olarak emin değilim," dedi Kanga "Acaba bu akşam için soğuk duş almak iyi bir fikir olmaz mıydı? Hoşlanır mıydın Roo, ne dersin?"

Roo hoşlanır mıydı bilmiyordu ama Piglet kesin olarak hoşlanmıyordu. Yine de en sonunda Soğuk Banyo bitmişti...

"Şimdi," dedi Kanga, "İşte ilacın ve sonra da yatak."

"İ-i-ilaç mı?" dedi Piglet.

"Büyümen ve daha güçlü olman için bir tanem. Büyümek yerine küçük kalmak mı istersin, yani Piglet gibi zayıf mı? Ne dersin? Tamam öyleyse."

Tam o sırada kapı çaldı.

"İçeri gel," dedi Kanga ve gelen Christopher Robin'di.

"Christopher Robin, Christopher Robin!" diye bağırdı Piglet. "Kanga'ya lütfen benim kim olduğumu söyle! Benim Roo olduğumu sanıyor. Ben Roo değilim, değil mi?"

Christopher Robin, ona dikkatlice baktı ve kafasını salladı.

"Sen Roo olamazsın," dedi çünkü biraz önce Roo'yu Tavşan'ın evinde oynarken gördüm.

"İyi!" dedi Kanga. "Sen dalganı geç, hemen bir

hatamı gör ve alay et!"

"Sonunda," dedi Piglet. "Ben söylemiştim, Ben Piglet'im."

Christopher Robin yeniden kafasını salladı.

"Oo, sen Piglet değilsin," dedi. "Piglet'i iyi tanırım, onun kesinlikle farklı renkleri var."

"Piglet, bunun yeni banyo yaptığı için olduğunu söylemeye başlamıştı ki belki de söylememesinin daha iyi olacağını düşündü ve başka bir şey söylemek için ağzını açtığı anda, Kanga elindeki kaşıktaki bulunan ilacı ağzına doğru kaydırarak ve sırtına vurarak 'alıştıkça tadının daha güzel olacağını' söyledi.

Ne çile ama! Her neyse, olan işte buydu.

"Hey! Nedir bu dışardaki patırtı bilader."

"Oo. Piglet'in bodyguard'ı. Senin burada olduğunu unutmuşum. Bir çeşit siren sesi. Sanırım. Dur bir bakayım... Evet, bir polis arabası."

"Ne?"

"Bu ilginç. Bizim evin önüne park ediyor."

"Çekil hemen o pencerenin önünden bilader."

“Elbette, rahatsız etmek istememiştim.” Nereye gitti?

Affedersiniz. Kapaıya bakmak zorundayım.

Küçük Piglet -korkularını ve tedirginliklerini geride tutarak ve “Başka Biri” olmanın özlemiyle- önemli herhangi bir şeyi başarması beklenebilecek son hayvandır. Yine de Piglet, kahramanların yapılmış olduğu malzemeye yapılmıştır. Gerçekten yakından bakarsanız çoğu Cesur Kurtarıcı, Yılmaz Savaşçı ve Büyük Adam’ın delinmez görünen güçlü zırhının altında bir Piglet bulunur. Tarih bize bunun hep böyle olduğunu gösterdi ve eminiz ki hep de böyle olacak.

Birçok açıdan Piglet, Pooh karakterlerinin en önemsizi gibi görünebilir. Aslında hepsinin içinde bir tek o gelişir, büyür ve başladığı yere göre hikâye içerisinde hep daha fazlası olarak çıkar. En sonunda bunu küçük olduğunu reddederek değil, diğerlerinin iyiliği için küçüklüğünü kullanarak başarır. Yaptıklarının tamamını Kocaman Bir Ego’yla değil, Çok Küçük Bir Hayvan olarak yapar. Ama yolculuğunu, maceraya başladığındaki Çok Küçük Bir Hayvan’dan çok farklı Çok Küçük Bir Hayvan olarak tamamlar.

Şimdilik, yine de tereddüt eden ve hayalci bir hayvandır. *Pooh* Köşesindeki Ev kitabının sonundaki Büyük Fırından önce önünde gidilmesi gereken ve onu sonsuza kadar değiştirecek etkili bir yol vardır.

“Bu noktada Piglet’in durumunu nasıl özetlersin Pooh?”

“Bir şarkıyla,” dedi Pooh.

“Harika. Ben de öyle umuyordum.”

“Ehem, ehem.”

*Bir hayvan çok utangaç ve çok küçük,
Rüyalarında Cesur bir Den
Tereddüt eder tüm hassaslığıyla,
Yaşamak için bir değişim bekler.*

*Zaman çabuk, kendiyle yarışır;
Fırsatlar doğar ve hızla kaybolur...
Sen beklersin ve denemezsin
Kanatları olan ama
Ne yükselen ne de uçan bir kuş gibi.*

*Bu senin görmek istediğin kişi,
Sen değildir ve hiç olmayacaktır.
Ve kimse hissedemeyecektir.
İçinde hissettiğin, bu kadar özel şeyleri
Kuzey yıldızı olabilirsin,
Gerçekte Olduğun Kişiye ulaşabilirsen,
Ve tüm bu hassaslık,*

*Görmeye utandığın
Çok daha fazla gelişebilir,
Böylece gizli kapıları bulabilirsin.
Kimsenin ardına bakmadığı...
İçinde hissedeceğin o gurur,
Seni asla düşürmeyecektir.
O gurur tek başına,
Senin Küçüklüğünde bulunan Büyüklüktür.*

“Teşekkür ederim, Pooh. Muhteşem anlattın.”

“Hımmm,” dedi Pooh. “Evet düşündüğümde daha iyiydi.”

Bu yolculuk boyunca Piglet'in “Hassaslık” geliştirmesi ve onu uygulaması için bazı şeyleri gözlemlemesi gerekir. Gözlemlemesi gereken şeylerden birini gelecek bölümde bulacaksınız.

Eeyore Etkisi

“Ne oldu, Piglet?” diye sordum.

“Biraz önce çiçeklerin yanından geçiyordum,” diye başladı. “Şarkı söylüyordum ve birden Eeyore geldi.”

“Oo Eeyore, peki ne oldu?”

“Bana dedi ki: ‘Dikkatli ol küçük Piglet, birileri seni karıştırıp şu hercai menekşelerle beraber toplayıp şömine-nin üstündeki bir vazonun içerisine koyabilir. Ya bu başına gelirse ne yapacaksın?’ Sonra kendi kendine kıkırdarak yürüdü gitti.”

“Oo boşver Eeyore’u. O her zaman başkalarının küçük hissetmesini sever, özellikle de kendinden küçüklerse. Bunun sanırım onu daha büyük gösterdiğini düşünüyor.”

“Gerçekten hoşlanıyorsa kendi kendini zavallı hâle getirmesini önemsemezdim. Fakat neden bu mutsuzluğu yaymak zorunda ki?”

Her birimizin içinde Mutsuz olmak isteyen bir parça var. Bu parçamız, o sırada var olmayan ama çoğu zaman sonunda gerçeğe dönüşmesine sebep olan hayali problem-

ler yaratıyor. Ya da zaten orada olan sorunları abartıyor. Kendine ve başkalarına olan güveni düşürüyor. Çalışmadaki gururu, düzeni ve saflığı yok ediyor. Sıradan toplanmaları Mücadelelere, beklentileri Dehşete, fırsatları Tehlikelere, kilometre taşlarını Tökezleme Taşlarına dönüştürüyor. Bunu, işyerlerindeki yüz kaslarını ileriye ve aşağıya doğru çeken buruşuk yüzlerden, esnemelerden ve yaşlanmayı hızlandıran süreçten kolayca anlayabilirsiniz. Aynı bir bulaşıcı hastalık gibi, bu yüzlerin arkasındaki negatif enerji zihni de etkiliyor. Ve zihinden başka birinin mutsuz yüzüne ve zihnine yansarak geri geliyor. Ve bu şekilde hep devam ediyor.

30 yıldan daha uzun süredir *Saturday Review* dergisinin editörü olan Norman Cousins, dergisini kapatırken son yazdığı yazıda Eeyore Etkisi'ni aşağıdaki şekilde ifade etti:

***Saturday Review* bugüne kadar hangi başarıyı elde etmiş olursa olsun, bu direkt olarak zihinlerimizde sanata ve fıkirlere karşı saygımız ile ilgiliydi. Bu vurgu son yıllarda ulusal kültüre bulaşan kalitesizliğin ışığında daha da temel bir öneme sahiptir. Görünüyor ki şiddetli bir rekabet var özellikle eğlence ve yayıncılık sektörlerindeki hiç olmadığı kadar alçak seviyedeki basamaklar için bile.**

Özgürlüğün, adi argo bir dil kullanımı ile eş

anlamlıymış gibi düşünöldüğü garip bir anlayış var. Sanatla ilgili çalışmış olan insanlar, bir zamanlar sosyal adaletsizliğe ve şiddete saldıran fikirleri halka 'nasıl güzel aktardırıldıkları' ile ilgili birbirlerini överlerdi. Şimdi ise bazıları sadece dört harfli (fuck) bir kelimeyi kullandıklarında büyük bir ilerleme kaydettiklerine inanıyorlar.

Dilin alçalması sadece medeniyetten geri çekilmeyi sağlamaz, aynı zamanda medeniyetsizliği üretir. En küçük fikir farklılıkları şiddetli reaksiyonlar için yeterli motif hâline geldi. Televizyon tüm Amerika'yı öyle bir eğitti ki küçük bir şeye tepki vermek için bile birinin yüzüne yumruk atmanın normal yol olduğuna inanmasını sağladı.

Eeyore Etkisi sosyal olarak kabul edilmiş her negatif yapıda görölebilir, örneğin; gittikçe artan sayıda yaşlı insanı eline geçiren düşünce sistemleri var: İşe Yaramaz, Neden Deniyorsun ki? Ya da bugünün Ölüm Kampı Şıklığı¹ Modası ve popüler olan Çirkin-Sıska-Kızgın görünüş.

"Lobelia, nefes kesen siyah deri topluluğunda bir terörist çekiciliği ile ölmek ya da öldürölmek için giyinmişti.

1 ÇN: (Death Camp Chic) Farklı ünlöler ve reklamlar nedeniyle hayran olunan güzelliği elde etmek için anorexia ve kötü beslenme ile sonuçlanan bir moda trendi.

Görünüş ve cazibe, bu özel dokunuş Harley Davidson'ı işaret ediyordu. *Bırak o bıçağı Lobelia!* Allah aşkına! Lütfen biri -birine zarar vermeden önce- şunu elinden alsın."

Orijinal Eeyore en azından belli düzeyde keskinliği olan bir espri yeteneğine sahip, spotları kendine çeviren bir tür komiklik. Bir sonraki gün Eeyore'da bu olmayabilir. Bir diğer gün vardır. Önemli olan ise Eeyore'un korkuyor olmasıdır. Egosunun ötesinde herhangi bir şeye pozitif katılım, pozitif davranış ve pozitif duyguları gösterme konusunda riske girmekten korkar. Bunlar zaten bu hâliyle çok aptalca olduğu hâlde aptal gibi görünmekten korkar. (Korkularıyla, felç olmuş olmayı pek umursamazlar gibi görünüyor. Sadece *aptal* gibi görünmek istemiyorlar.) Maalesef etrafındakiler için şikâyet etmek Eeyore'un yapmaktan korkmadığı tek şeydir. Gönülsüzce bu yükleri Hayatın Kaynağı'na kadar taşırlar ve hak ettiklerini bir türlü alamadıkları konusunda mızızlanırlar.

Kapıyı açıp dışarı çıktığında "Merhaba, Eeyore," dedi Christopher Robin. "Nasılsın?"

Hüzünlü bir şekilde "Kar hâlâ yağıyor," dedi.

"Evet öyle."

"Ve dondurucu."

"Öyle mi?"

"Evet," dedi Eeyore. "Ama," dedi, biraz yüzü aydınlanarak "Yakınlarda hiç deprem olmadı."

Eeyore'lar realist olduklarını söylerler ama realite dediğimiz şey, birinin gerçekleştirdiği bir şeydir. Herhangi biri ne kadar fazla negatif gerçeklik besler ve büyütürse hep daha fazlasına sahip olur. Eeyore'lar sadece sahip olmak istedikleri şeyleri görürler. Örneğin; tarihte önemli bir değişimi başaran hiç kimsenin yeterince gücü ve fırsatı olmamıştır. Bu iddiayı, çevreyi genel olarak gözlemlersek bile kolayca doğrulayabiliriz. Fakat Eeyore Etkisi çoğu insanın, güçsüz olduğuna inanmasını sağlar. Ve güçsüz olduklarına inandıkları için de gerçekten güçsüz olurlar.

"Nasıl olduğunu bilmiyorum Christopher Robin tüm bu karmakar gibi şeyler... sarkıtlardan bahsetmiyorum bile... ama bu şeyler benim tarlamda, gecenin üçünde beni pek de Sıcak tutmuyor."

Zorluklar olmasaydı hayat; içinde taşlar olmayan, kıvrımları bulunmayan bir nehre benzerdi. Sorunlar olmasa bireysel gelişim, grup başarısı ve insanlık için ilerleme olamazdı. Ancak problemler konusunda önemli olan şey birinin onlara nasıl yaklaştığıdır. Eeyore, problemlerin üstesinden gelmeye çalışmıyor, problemler onun üstesinden geliyor.

"Kendi kendime şöyle dedim: Tamamıyla üşütürsem diğerleri üzülecekler. Hiçbirinin beyni yok, hiçbirinin. Sadece kafalarına yanlışlıkla gri, yumuşak bir şey doldurulmuş ve Düşünmüyorlar. Fakat altı hafta daha kar yağacak olursa, muhtemelen aralarından biri şunu söyleyebilir: 'Eeyore şu anda gecenin üçünde pek de Sıcak bir durumda olamaz.' İşte o zaman durumu anlayacaklar ve kesinlikle üzgün olacaklar."

Eeyorelar, diğer bir ifadeyle Dırdırcıdırlar. Pozitif yerine negatife inandıkları için takıntılıdırlar ve korktukları şey ise kendi hayatlarında Yanlış Giden Şeyler'in fark etmeden geçip gitmesidir. Ve sonra hayatın ne olduğuna ilişkin bize en doğru anlayışı iletirler. Tüm evren, Eeyore Tarzı altında

yönetilseydi, her şey asırlar önce çökmüş olurdu. Yaradılıştaki her şey, göçmen sinek kuşlarından dönen gezegenlere kadar, her şey şu inanca dayanıyor: “Olabilir.” Willam Blake’den bir alıntı yapabiliriz: “Güneş ya da Ay’ın şüpheleri olsaydı / Birden yükselmeyi bırakırlardı.”

Bu yüzden sürdürülebilir olmak isteyen hiçbir toplum bunu Eeyore’ların rehberliğinde yapmıyor. Yaşama devam edebilmek ve refah için en çok ihtiyaç duyulan şeylere Eeyore’lar dudak bükerek. Lao-tzu şöyle yazmıştır.

*Yolu duydukları zaman,
En üst zihinler onu uygularlar,
Orta zihinler düşünürler,
Onlar şimdi ve sonrayı denerler,
Düşük zihinler ona gülerler,
Eğer gülmeselerdi,
O Yol olmazdı ki*

Affedersiniz, bir saniye. Bu mektup şimdi geldi.

“Sanıyorum, Pooh’ya hayran mektubu,” dedi Piglet kısıkanlıkla.

Birden kalkarak “Ben mi?” dedi Pooh.

“Hayır, değilmiş... Hımm. Okuyayım size.”

“Sayın Beyefendi:

Saçma kitabınız olan Pooh'nun Tao'sunda A. A. Milne'in en dikkate değer ve muhteşem karakteri hakkında pozitif tek bir özellik vermeyerek başarısız bir iş yapmışsınız. Bu söylerken elbette sevilen EOR Eeyore'dan bahsediyorum.”

“Nasıl olur da biri cana yakın, tatlı, teşvik edici EOR Eeyore'un erdemlerini görmezden gelebilir, bir türlü aklım almıyor. Onun kıvrak zekâsı ve bilgeliği bu karanlık günlerde bir kurtarıcı olarak hizmet edebilir.”

“Karanlık?” dedi Pooh, pencereden dışarı bakıyordu.
“Karanlık nerede?”

“Lafın gelişi, Pooh.”

“Oo, onlardan biri.”

Mektuba dikkatlice bakarken “Sanırım mektubu yazarken karanlıktı,” dedi Piglet.

“Yazdığı zamanı mı kastediyorsun? Bu çok kötü. Fakat devam edelim...”

“Evet, bu sıkıcı ve anlamsız zamanlarda, bile EOR Eeyore gibi değerli, hayranlık verici birinin varlığı hem zihin açıcı hem de motive edicidir.

Bir Arkadaş”

“Not: Bir daha yapmayın.”

Peki, bu mektubu her kim yazdıysa söylediklerini okuduk. İçimden bir ses ondan yeniden haber alacağımızı söylüyor.

Hadi şimdi etrafımızdaki bazı Eeyore’lara bakalım. Şimdi konuya Negatif Haber Medyası ile başlayacağız.

Henry David Thoreau’nun *Walden*’da söylediği gibi:

Bugüne kadar gazetelerden akılda kalır bir haber okumadığıma eminim. Eğer bir hırsızlığı, cinayeti, trafik kazasını, bir ev yangını, bir gemi batışını, buharlı geminin patlayışını, bir ineğin Batı Tren Yolu’nda ezilişini, kuduz bir köpeğin öldürülüşünü, kışın çekirge istilasını okuyorsak bir sonraki haberi okumak bile istemeyiz. Sadece bir tanesi fazlasıyla bize yeter.

Bugün Negatif Haber Medyası sayesinde düzeltmek için hiçbir şey yapamayacağımız çok fazla negatif haber ile boğuluyoruz. Yarattıkları büyük tantanaya rağmen, çok azının bizim hayatımızla bir ilgisi var. İş bizim hayatımızla ilgili olanlara geldiğinde -örneğin yerel nükleer enerji istasyonunun sağlığını neler yaptığı- medya oldukça sessizdir. Bu biraz ilginç değil mi? Negatif Haber Medyası

bizim, hakkında bir şeyler yapabileceğimiz haberleri ve çözüm için ne yapmamız gerektiği gibi konuları genellikle vermez. Sanıyorum bu bizim için adil olmayan bir duruma sebep olur.

Negatif Haber Medyası her şeyi ve herkesi küçümser ve buna Objektiflik adını verir. Her ne kadar habercilikte soylu, cesur araştırmacılar ve muhabirler olsa da çoğu not defterleri ve kameraları ile kabadayıları açığa çıkartmaktan çok kahramanları yerle bir etmeye çalışan Röntgenciler (Peeping Tom)¹ gibi hareket ediyorlar. Medya birilerini kamunun gözünde yukarıya çıkarıyorsa, amaç onların yüzünü kullanarak otomobil ya da diş macunu satmaktır.

Bize anlatılana göre tüm kahramanların kusurları vardır. Örneğin; Tigger, ağaçlara tırmanabilir fakat aşağı inemez; kuyrukları onlara engel olur. Dedikodular ise şunlardan bahseder: Oradaki-şuradaki sadece normal insan, kahraman falan değil. (Normal olmak suç mu yani?) Bu, şu sadece sahtekârdır. Bir sebeple, negatif dedikoducular topluma asıl zarar veren Yüksek Tepelerdeki Büyük Sahtekarların yaptıklarını görmezden gelir. Geçen ayın En Beğenilen Adam'ı birden gözden düşer. Atış poligonundaki

1 ÇN: Peeping Tom; İngiltere'de kocasının halka uyguladığı vergilere başkaldırmak için at üzerinde çıplak olarak gezen protestocu Lady Godiva'nın çıplak vücuduna bakmak yasaklanmıştır. Her ne kadar o at üzerinde gezerken pence-relerin kepenkleri kapalı olsa da pervaz aralıklarından gözetleyenler olmuştur. Bu gözetleyen kişiler Peeping Tom adıyla anılırlar.

hedef tahtası gibi yeni bir gündem, son haberlerde ve dergilerde patlama yaşar. Bu sırada silahlar geçici olarak aşağı indirilir ve böyle devam eder. Bu sürecin mühendislik yapısı bize Willam Blake'in sözünü hatırlatır. "Kötü niyetle söylenen bir gerçek/İcat edebileceğin tüm yalanlardan daha güçlüdür."

Gerçekte kahramanlar, kahramandır çünkü zayıflıklarına rağmen -bazen sırf bu zayıflık yüzünden- büyük işler başarırlar. Mükemmel olsalardı bu dünyada olmazlardı. Güçleri ve zayıflıkları diğerlerinin de aydınlanması için tarafsız bir şekilde sunulmalıydı. Fakat Negatif Haber Medyası sunumunu böyle yapmaz. Onun yerine kendilerini zengin etmek için zayıflıkları, en duygusal ve tepki çekecek şekilde aktarılır. Negatif Haber Medyası tarafından, milyonların gözü önünde rezil edilme riskini düşünürsek kim vasatın üzerine çıkıp insanlar için iyi bir şey yapar ki?

Daha da önemlisi bu karakter kıyımının izleyici üzerindeki etkisi ne olur? Bu konuda Henry David Thoreau'dan bir alıntı yapabiliriz.

"Eğer bir yolda olacaksam, dağlardan akan derelerin ya da Parnasian akıntılarının yanında olmayı tercih ederim; kasaba lağımalarının değil. Cennetin mahkemesinden dikkatli dinleyen bir kulağa doğru fısıldanan dedikoduyu duyuran bir ilham vardır. Diğer tarafta polis mahkemelerin-

den ve barolardan ise bozuk ve pis olan ses gelir. Aynı kulak her ikisini de duyar... İçimizdeki masum ve yetenekli çocuğu koruyan bir ebeveyn gibi hangi nesne ve hangi öznelerle ilgilendiğimizi çok dikkatli seçerek zihnimize özen göstermeliyiz. Tımes'i' değil, Sonsuzluğu okumalıyız."

Heeyy. İşte şimdi geliyor.

Kasvetli bir şekilde "Haberı duyan var mı?" diye sordu Eeyore,

"Yine ne var?" dedim.

"Felaket, korkunç, tarif edilemez bir felaket."

"Aa bunların dün olduğunu sanmıştım hatta bir gün önce de."

Elinden geldiği kadar beni görmezden gelerek "Tüm gazeteler yazmış." dedi Eeyore.

Saate doğru bakarak "Ne zaman dünya patlayacakmış?" diye sordum.

"Çok komik," dedi Eeyore "Ama acınası bir şekilde komik."

"Peki ne zaman?" diye sordum. "Güneş de yok olacak mı?"

1 ÇN: Henry David Thoreau, Times sözüyle medyayı kastediyor.

“Ha ha... Tam senden beklenen sözler. Güneş yok olacak. Yok olmazsa beni suçlama da.”

“Tamamı, peki suçlamam. Fakat yok olursa seni suçlarım.”

Gazetelerde yer alan dedikodu gibi şeyler, bizi Eeyore’un aşağılayan tarzına ve Eleştirmenlerin şımarık eğlencesine getirir. İster adı duyulmuş Meşhur bir Gurme olsun, isterse kapı komşunuz olan Yaşlı Huysuz, bahsettiğimiz kişilerin kını olduğunu anladığınıza eminim. Eğer şarkı söylüyorsanız, onlar daha iyi söyler (şarkı söyleyemeseler bile). Eğer dans ediyorsanız, onlar daha iyi dans eder (dans edemeseler bile). Eğer bir tiyatro oyununu yönetiyorsanız, onlar daha iyi yönetebilirler (yönetemeseler bile). Sizin kadar yapamıyor olsalar da neyi yapıyor olursanız olun, onlar daha iyisini yapabilirler. Aslında sizin kadar iyi yapamıyor olmaları da bunu doğru değerlendiremiyor olmalarının sürpriz olmayan bir sonucudur. İster, En Dahi’nin Ürünlerini aşağılamak ya da Çok Berbat’inkileri övmek olsun her iki durumda da Eleştiriler çoğu zaman yanlış olma eğilimindedir. Buna rağmen her iki tarafta yapacakları yorumlar önemli derecede etki yaratır. Ve maalesef bu etki, dünyaya faydalı olabilecek birçok şeyin trajik bir şekilde yok olmasından sorumludur.

Chuang-tzu Eleştirinin sınırını Ukala Bildircin hikâyesinde anlatıyor.

P'eng olarak bilinen büyük bir kuş varmış. Bir dağ kadar geniş görünür, kanatlarını açtığında gökyüzündeki bulutlar gibi olurmuş. En yüksekteki sisleri dağıtan ve sonsuz mavilikte kükreyen bir kasırga gibi yükselirmiş.

Denize doğru yolculuğunda çaba sarf etmeden süzülürken, bir bildircin ona bakmış ve gülmeye başlamış. "Bu kuş ne yaptığını sanıyor ki?" demiş. "Atlayıp birkaç metre uçtuğumda yeniden aşağıya gelir ve buradan çalılara kanat çırparım. Uçmak bu amaçladır. Bu yaratık ne yapmaya çalışıyor."

... Küçük düşünenin bilgisi büyük düşüneninkine ulaşamaz. Birkaç yılın tecrübesi onlarca yılınkinden denk olamaz. Bir sabah mantarı, bir ayın sonunda neler olduğunu bilemez, kısa ömürlü bir ağustos böceği mevsimlerin ötesinde ne olduğu hakkında farkındalık edinemez.

Eleştirmenler hakkında en sevdiğimiz hikâyelerden biri; bize, kim bilir nereden duymuş olan başka birinin anlattığını duyan bir diğeri tarafından anlatıldı.

Bir öğleden sonra şehrin kırsal bölgelerinde birbirlerinden ayrı olarak seyahat eden bir Hindu, bir

Haham ve bir Eleştirmen aynı yerde korkunç bir fırtına nedeniyle bir araya gelmişler. Yakındaki bir çiftliği, sığınmak için kullanmaya karar vermişler.

Çiftçi "Fırtınanın dinmesi saatler sürecektir," demiş. "Bu geceyi burada geçirmeniz daha iyi olur. Fakat oda sadece iki kişilik. Biriniz ahırda uyumak zorundasınız."

Hindu "O bir kişi, ben olurum!" demiş, "Birazcık zorluk nedir ki?" diye ekleyerek ahırın yolunu tutmuş.

Birkaç dakika sonra kapı çalmış. Gelen Hindu'ymuş. Diğerlerine "Çok üzgünüm." demiş. "Fakat ahırda bir inek var ve benim dinime göre inekler kutsaldır. Hiç kimse onların alanına girmemelidir."

"Endişelenme!" demiş Haham. "Sen burada rahatına bak. Ben ahırda yatarım." diyerek ahıra doğru yol almış.

Birkaç dakika sonra kapı çalınmış ve Haham görünmüş. "Sizi rahatsız etmekten nefret ediyorum," "Fakat maalesef ahırda bir domuz var. Benim inancıma göre domuzlar kirlidir. Yattığım yeri bir domuzla paylaşıırken kendimi rahat hissedemiyorum."

"Oo, anladım!" demiş Eleştirmen. "Ben ahırda uyurum." diyerek ahırın yolunu tutmuş.

Birkaç dakika sonra yine kapıda bir ses duyulmuş. Kapıyı açtıklarında bu sefer kapının önünde domuz ve inek bekliyormuş.

Eleştirmenler oldukça göz korkutucu olabilirler. Bu çok özel türdeki -çok çok özel- Eeyore, çok kolay alındığı için ona bir şey söylemeye korkarsın. Ona yanlış (gerçekte doğru) bir şey söylersen kendini tüm okların önünde deve kuşu büyüklüğünde bir hedef olmuş sayabilirsin. Ancak bunun avantajları vardır. En azından şeyle eşleşmezsin...

“Deve kuşu büyüklüğünde mi?” dedi Pooh. “Nasıl deve kuşu büyüklüğünde olabilirsin ki... Ancak deve kuşu olursan.”

“Deve kuşu büyüklüğünde olmazsın, büyük bir hedef olursun demek istedim.”

“Bu çok büyük bir hayvan değil mi?” dedi Piglet. “Onlar kocaman kuşlar.”

“Deve kuşlarından bahsetmiyorum, okların önünde hedef olmaktan bahsediyorum.”

“Çok büyük kuşlar,” dedi Baykuş.

“Durun bir dakika, hepiniz...”

“Aslında orijinal adı *Strutio Camelus* familyasından olan devekuşu erkeği 2.1 metre ve 120 kilograma kadar

çıkabilir. Tahmin edebileceğiniz gibi kızdırıldıklarında çok tehlikeli olabilirler ve...”

Malzemelerimi diğer odaya taşıırken lütfen bana izin verin.

Roo'nun katıldığı ilk partiydi ve çok heyecanlıydı. Herkes yerleşir yerleşmez konuşmaya başladılar.

“Merhaba Pooh!” diye seslendi.

“Merhaba Roo!” dedi Pooh.

Roo oturduğu yerde hoplayıp zıplarken yeniden selama başladı.

“Merhaba Piglet!” diye seslendi.

Piglet ona doğru patisini salladı ama meşgul olduğu için bir şey söylemedi.

“Merhaba Eeyore!” dedi Roo.

Eeyore kasvetli bir şekilde başını salladı ve ona “Yakında yağmur yağacak, görürsünüz yağacak.” dedi.

Bir sonraki aşamamız Öğretmen Eeyore’lar. Onların eğitimle ilgili kafalarında olan şey şudur: *Mümkün olan en*

küçük yaştaki çocuklara mümkün olan en çok sayıda onların Hoşlanmadıkları Şeyi yapmak.

Belki de geçmişte bu Eeyore'lar, Kader'in Ayakları altında ezildiler ve şimdi onlardan daha küçük insanlar üzerindeki hayal kırıklıklarını gidermek istiyorlar. Belki de uyguladıkları öğretim sisteminin uygulayabileceklerinin en iyisi olduğuna inanıyorlar. (Her ne kadar mezun ettikleri öğrenciler hecelemeyi yapamamaları ve noktalama işaretlerini doğru kullanamamaları da.) Gerçeğin ne olduğunu tam olarak bilmiyoruz. Ancak eğitime olan yaklaşımlarının hemen her adımını doğal yasalara aykırı görünüyor.

Zihinsel, duygusal ve fiziksel olarak, insan uzun bir çocukluk dönemi yaşamak için tasarlanmıştır. Bunu kısa bir ergenlik takip eder, daha sonra yetişkinlikte sorumlu ve kendine güvenen bir bütünlük hâline geçer. Bununla birlikte, çocukların şimdi yaşadığı şey her zamankinden farklı. Çok daha kısa bir çocukluğu takip eden ve erken dönemde ortaya çıkarak daha uzun süren bir ergenlik, geçmişteki tüm zamanlara göre çok daha yaygın.

Çocukların karşılaştıkları zorlukların üstesinden gelmek için doğal öncelik sırasında ihtiyaç duydukları yetenekleri geliştirmelerine yardım etmek yerine, Eeyore Eğitim Sistemi (ebeveynleri ve eğlence endüstrisinin mesajları sayesinde) gerçekte henüz onlar için uygun olmayan bilgileri çok erken bir şekilde almaları için onları zorluyor ve hakkında hiçbir şey yapamayacakları problemlerle karşı-

laşmalarına sebep olarak kendilerini sıkışmış hissetmelerine sebep oluyor.

Son yıllardaki azalan Test Skorlarına tepki olarak, Eğitim Sistemi öğretmeyi başarabilmek için oldukça pahalı *makinelere* yatırım yaptı ve sizce bu bir problem olduğuna işaret değilse nedir? Bir bilgisayardan yazmayı öğrenmek, vesaire, vesaire... (Tabii ki ille de gerekliyse, nasıl yazılacağını bilen ve öğreten sistem gönüllülük esaslı olarak getirilebilirdi. Ama bu sanırım çok basit olurdu.) Şimdi bu pahalı Öğretim Teknolojisi sistemi iflas ettirmek üzere. Bu yüzden, Maliyetleri Düşürmek İçin Eeyore'lar, gereksiz olduğunu düşündükleri dersleri ortadan kaldırıyorlar. Yani Sanat, Yaratıcı Yazarlık, Drama gibi öğrencilerin ruhlarını ve beyinlerinin sağ loblarını canlı tutarak, akıllarını geliştiren ve iletişim kurmalarına yardımcı olan alanları yok ediyorlar.

Eeyore Eğitim Sistemi, çocukluğu bir zaman kaybı ve toplumun sürdüremeyeceği bir lüks olarak görüyor. Çocukluğu yok ederken ortaya çıkan problemleri ancak öğrencilere daha fazla, daha hızlı ve daha erken bilgi aktarma yolu ile başarabileceklerini düşünüyorlar. Çocukları mümkün olan en erken yaşta okula kaydet; onları ev ödevleriyle doldur; zamanlarını, yaratıcılıklarını, oyunlarını, güçlerini onlardan uzaklaştır; sonra onları makinelere tak. Bu onları şekle sokma konusunda kırbaçlayacaktır. Aslında her şekilde kırbaçlanacaklar.

İki bin yıldan daha uzun bir süre önce Chuang-tzu benzeri bir durumu şöyle anlatıyor:

Antik dönem imparatoru Shun, insanların zihninde rekabeti teşvik eden bir yönetim sergiledi. Bebekler, hamilelik sonrası normal zamanlarında doğdular; ancak henüz beş aylık olduklarında, konuşma öğretili. Kısa süre sonra insanları, unvanları ve isimleri ile çağırmaya başlamışlardı. Sonra erkekler genç yaşta ölmeye başladı...

Bu yönetim şekli sadece görünüşte bir düzen sağladı. Gerçekte sadece kaos üretti. Güneşe ve aya karşı olmak dağlara ve nehirlere zarar verir, dört mevsimin meyvelerini zehirler. Yaptıkları şeyin sonuçları bir akrebin zehrini boşaltmasından veya tehlikeli bir hayvanın ısırmasından çok daha ölümcül oldu.

Çocuklar ne kadar çok Eeyore'lar tarafından Eğitilirse, o kadar çok problem doğar. Ne kadar çok problem doğarsa, Eeyore'lar o kadar erken yaşta onları eğitip problemleri çözmek konusunda ısrar eder. Eğitimci Eeyore'ların, kendi yarattığı yeni sorunlara cevabı şudur: Her şeyi yıkın. Çocukların yanıtı ise: Sinir Krizi geçirmektir.

Piglet, o sabah erkenden kalkıp bir demet menekşe almak için dışarı çıkmıştı ve onları toplayıp evinin ortasındaki bir kaba koyduğunda, birdenbire hiç kimsenin Eeyore'a bir demet menekşe toplamadığını düşündü ve bunu her aklına getirişinde hiç menekşe almamış bir Hayvan olmanın ne kadar üzücü olduğunu da aklına getirdi. Sadece unutmamak için kendi aklında "Eeyore, Menekşe" ve sonra "Menekşe, Eeyore" diye devamlı tekrar etti. Çünkü o gün öyle bir gündü. Büyük bir demet seçip onları kokladığında mutlu hissediyordu... Taa ki Eeyore'un olduğu yere gelinceye kadar.

"Ah, Eeyore," diye söze başladı Piglet biraz endişeyle. Eeyore bir ayağını kaldırdı ve ona gitmesi için 'sonra' anlamına gelen bir işaret yaptı.

"Yarın," dedi Eeyore. "Ya da belki ertesi gün."

Biraz önce söz ettiğimiz Demir Adam (Ironman) eğitimlerinde olduğu gibi, bahsedeceğim Eeyore'lar doğa yasalarına karşı olarak çalışırlar ve sonuçlar nedeniyle de şikâyet ederler. Davranışlarında, Taocu inancın tam tersini benimsedikleri görülebilir. Taoist inançta, eril ve dişil dünya enerjilerinin dengede tutulması gerekir ve örneğin eril enerji fazla olduğunda dişi enerji geliştirilmelidir.

Aklınıza gelebilecek bazı Sert insanlara Eeyore Amazonları denilebilir. Bu grup, duygusal olarak kadınlığın kötü olduğunu düşünen, sanat, müzik, dans, şarkılar, doğal dünya ve pratik olarak yaşamı zevkli kılan diğer her şeyi yanlış gören Püritanların kötü ruhlarının uzantısı gibidirler. Diğer birçok insan gibi (biz dahil), Eeyore Amazonları da kendilerini feministler olarak adlandırıyorlar. Fakat bu kelime bir şekilde onlara tam olarak uymuyor. Çünkü kadınlıktan hoşlanmıyorlar. Bunun yerine, erkekliği üstte tutuyorlar. Garip. Çok garip.

Otomobile düşkünlükleri nedeniyle düz koşularını bile Otoyollardaki asfalt üzerinde yapan koşucuların da her nefeslerinde zehirli gazlara boğuldukları gibi Eeyore Amazonları da başarı, güç, savaş, saldırganlık gibi eril terimlerle düşünecek kadar erkekliğin içlerinde olduğu nefesle yaşıyorlar.

Ve bu sayede, pek çok erkek, toprak-aile ve topluma zarar veren maoluğunu ortaya çıkardığında, Eeyore Amazonları kötü bir Hollywood filmindeki korsanlar gibi saldırgan bir hâle gelip, küfredip her yeri yağmaladılar. Bu pek de ‘Dişi Olanın İlerlemesi’ olarak adlandırabileceğimiz bir şey değil. Yine de en kötü eril enerjiyi taklit edip yükseltirken bile, eril olarak sevmedikleri her şeyi pratikte kınadılar ve sevmedikleri her şeyi erkeklik adı altında topladılar. Sonunda erkekligi nerede görürlerse görsünler tehdit etmeye başladılar, yanlış davranışlardan sorumlu olmayanları bile... Öyle garipler ki. Çok garipler.

Örneğin; İngilizcede erkeksi olduklarını düşündükleri (aslında tarafsız) bazı isimleri, zamirleri ve sıfatları yok etmek istediler çünkü kadını ktlediğine inanıyorlardı. Sonra onun yerine herkesi kötüleyen kavramlar getirdiler.

İlk olarak “Chairman”i¹, zaten aynı anlama gelen “Chairperson” (Başkan) yaptılar; sadece söylenmesi, yazılması ve akılda tutması daha zor ve biraz da aptalca duruyor. Chairperson demenin aptalca ve garip olduğunu anladıktan sonra ise kelimeyi chair olarak değiştirdiler. Bunun sandalye olduğunu biliyorsunuzdur. zerine oturulan şeyden bahsediyorum.

1 N: Chairman İngilizce’de Başkan anlamına gelmektedir, parçalara ayrıldığında sandalye ve adam sözcüklerinin birleşerek olduğu kabul edilir. “Chairperson” ise yine cinsiyet içermeyen sandalye ve kişi sözcüklerinin birleşiminden oluşur. Bir süre sonra sözcük grubu daha da kısalarak sadece sandalye anlamına gelen “chair” kullanılmaya başlamıştır.

Sonunda herkesin konuştuğu İngilizce, tepeden inme bir Avukat-Politikacı Hanım karışımının hükmü altında kaldı.

Eğer bir erkek ya da kadın, arkadaşlarına ayak uyduramıyorsa, belki de o kadın ya da erkek farklı bir erkek davulcuyu¹ [veya kadın davulcu-yu?] duyuyordur. Hadi o erkek ya da kadının, ne kadar uzaktan gelirse gelsin kendi duyduğu müzikle adım atmasına izin verin.

... ve eşit derecede saçma sapan bir konuşma:

Bir kişi arkadaşlarına ayak uyduramazsa, belki de farklı bir davulcunun müziğini duyuyordur.

Eeyore'un siyasi olarak bir dile ne yapabileceğine dair klasik bir örnek verebiliriz. İşte "eril" terimlerden kaçınarak yazılan ve mecliste oylanan bu tür birçok örnekten biri olan "gelişmiş" Oregon Revize Tüzüğü'nden çok kısa olmayan kısa bir pasaj:

1 ÇN: Orijinal metinde davulcu için drummer ifadesi kullanılmaktadır. Parantez içerisinde ise kadın davulcuya karşılık gelen or drummerette kavramı kullanılmıştır.

(a) Bir çiftçinin sahibi olduğu veya kiraladığı ve çiftçinin kendi tarımsal hammaddelerini, tarım ürünlerini veya hayvansal ürünleri taşıırken kullandığı zaman... Başlangıçta çiftçi tarafından çiftçiye ait bir çiftlikte yetiştirilen ya da büyütülen ya da çiftçinin çiftliğinin düzenli olarak çalışmasına bağlı herhangi bir dahili ya da tedarikçi tarafından yapılan nakliyede, çiftçinin çiftliğinde kullanılan ya da tüketilen ekipman ya da malzemenin, çiftçinin çiftliğine taşınması için kullanıldığında.

Tüm kitaplar ve yazılar, Eeyore Amazonları'na uyacak şekilde sansürlenip yeniden yazıldığında, gerçekten ne başarmış olacak? Ve neden kelimeler onlar için bu kadar önemli? Örneğin; evlenirlerse, kocalarının aile isimlerini reddediyorlar. Bu soy isimler ataerkil yapılardan geliyorlar ve bu nedenle “erkek şovenizminin” sembolleridirler. Peki sizce korudukları soy isimler nereden geliyor? (Sanıyorum, hepsinin babası kadın haklarını güçlü bir şekilde savunuyordu?)

Eeyore Amazonları erkeklik davranışının en aşağılık hâlini taklit ettikleri ve eleştirdikleri enerjiyi yaydıkları için tüm o anti-erkek kelimelerin arkasında yine Aşırı Erkeklik var. Erkek Kulüplerini ayrımcılık yaptıkları iddiasıyla yerle bir ediyorlar. Sonra da erkeklerin girmesine izin vermedikleri Kadın Kulüpleri kuruyorlar. Erkekleri, Cinsiyetçi olmakla suçlayıp kendileri Cinsiyetçi davranıyorlar. Erkekle-

rin duyarlı ve hassas olmasını istediklerini söylüyorlar ama o adamlarla karşılaştıklarında ilk yaptıkları şey onları yani erkekleri kınamak oluyor. Daha açık olmak gerekirse onların Yeni Kadın diye ortaya koydukları şey Eski Erkek'ten başka bir şey değil. Belki de daha kötüsü.

'Hiper-Erkekliğin Ağır Eli' altında ezilmekten kurtulmak için çılgınlık atılan bir dünyada Eeyore Amazonları bize neredeyse aynı şeyi veriyor. Gerçekten buna kim ihtiyaç duyuyor ki?

Hiper-erkekliğe karşı Hyper-erkeklik ile mücadele etmek, yangının üzerine benzin dökerek ateşi güçlendirmek gibi. İnsanları döverek onlara hassaslık yükleyemezsin ama onları döverek sadece içlerindeki hassaslığı yok edersin.

Eeyore Amazonları bizi nasıl bir geleceğe ve nasıl bir dünyaya doğru itiyor? Kadına saygı bu yapılanların hangi kısmında var? Herhangi birinin kolayca anlayabileceği gibi Kadın her zamankinden daha fazla Kullanılıyor ve İstismar Ediliyor. Filmlerde, televizyon şovlarında, dergilerde ve kitaplarda asla bu kadar önemsizleştirilmediler. İstatistiklere göre, işgücünün kadınsı tarafı, çabaları için yirmi yıl önce olduğu kadar fazla para kazanmıyor. Eeyore Amazonları'nın etkisi tam olarak kadınlığın özgür kalmasını sağlamıyor ama onu oldukça Ucuz ve Önemsiz hâle getiriyor.

Doğruyu söylemek gerekirse Kadına Saygı, Titanik'in battığı gibi batıyor ve dünya, aile, toplum da bu batışa eşlik ediyor. Eeyore Amazonları bütün bunlar için erkekleri suç-

luyor. Kendilerinin de içinde olduğu yanlış yönlendirilmiş Aşırı Erkeksi Enerji'yi sorumlu olarak görseler herkes için çok daha iyi olabilir.

Gerçek Titanik batarken, filikalara ilk bindirilenler Kadınlar ve Çocuklardı. Şimdi ise Kadınlar ve Çocuklar en sonda geliyorlar. Genç bir adamın sekreterine iğrenç bir yorum yaptıktan sonra bize söylediği gibi, "Artık onlara karşı nazik olmak zorunda değiliz."

Eeyore Amazonları gibi genel olarak tüm Eeyore'lar, erkeklerin Centilmen (Şövalye) olmayı bırakmalarını istiyor (zaten çoğu da değil). Onların söylemine göre Centilmenlik baskın bir zihniyetle kadınları aşağılıyor. Gerçekten öyle mi? Centilmenlik bir erkeğin başka bir kadına olan davranışı ile sınırlı mıdır? İster Avrupalı ister Asyalı olsun Centilmenlik; şıklığı, nezaketi, saygıyı, genel davranış tarzı haline getirir. Centilmenlik, avantajlı olanların dezavantajlılara yardım etmesini gerektirir ve bunu istenen bir erdem olarak gösterir. Centilmenlik olmazsa, Haklıyı Güç Belirler; Öl ya da Öldür, yeni kanun olur. Bu yüzden bizimle beraber eski Taoist yazarlar, özgür şövalyeler ve ormandaki asiler şöyle bir söz söyler: Centilmenlikten uzaklaşınlar, kadından da uzaklaşır, dikkat edin!

Bu bölümü kapatmadan önce Nadejda Mandelştam'ın Umuda Karşı Umut adlı biyografisinden Stalinci Rusya'daki çalışma hayatındaki Eeyore Etkisi'ni anlatan bir alıntı yapmak istiyorum. Maalesef bu prensip başka bir toplum-

da da farklı değil. Bu durum oldukça evrensel ve ağları aşıyan bir şekilde hep vardı.

Bir zamanlar birçok nazik insan vardı, hatta nazik olmayanlar bile başka yapabilecekleri bir şey olmadığından nazik görünüyorlardı. Bu samimi-yetsiz görünüş, geçen yüzyılın sonundaki eleştirel edebiyatta sıkça yer alan ikiyüzlölük ve sahtekârlığın gerçek kaynağıydı. Bu tür eleştirel eserlerin beklenmedik sonucu maalesef böyle olan insanların ortadan kaybolması oldu. Sonuçta nezaket doğuştan gelen değil, ancak talep edildiğinde gösterilen bir niteliktir. Bizim neslimiz için nezaket, eski modadır ve bir Mamut kadar nesli tükenmiştir. Bu zamanda gördüğümüz her şey, sınıf savaşları, insanların gerçek yüzlerinin ortaya çıkması, her eylemin gerçek sebebinin tam olarak anlaşılması, bize her şey olabileceğimizi ama gerçekte nazik olamayacağımızı öğretti.

Herhangi biri Eeyore Etkisi'ni ortadan kaldırmak ve içindeki Eeyore'un üstesinden gelmek için nereden başlamalı? Çok kısa süre içinde ona da geleceğiz. Fakat önce...

Tigger Eğilimi

Bu bölüme Çin'in "Cesur Kaplan" hikâyesi ile başlamak uygun olacaktır.

Büyük bir Kaplan ormanda sallanarak yürüyordu. Başının üstünde, şarkı söyleyerek daldan dala dans eden küçük bir Kuş vardı. Kaplan durdu ve onu izledi. Sonra seslendi:

"Neden dans ediyor ve şarkı söylüyorsun, seni önemsiz yaratık? Senden bin kat daha büyüğüm ve seni, hareket bile edemedен bir pençede yok edebilirim!"

"Bunu gerçekten yapabilir misin?" diyerek bir dal-dan diğerine nazikçe atladı Kuş.

"Tabii ki yapabilirim!" diye kükredi Kaplan. "Yapabildiğin her şeyin de daha iyisini yapabilirim!" diyerek bir ağaç gövdesine sıçradı, yukarı tırmandı ve sonra bir dalın üstüne atladı.

Gürültülü bir çatlama sesi ile ağaç dalı, Kaplan'ın ağırlığıyla kırıldı. Hem o hem de dallar öylece

aşağıya düştüler. Çürükleriyle beraber incinmiş Kaplan yavaşça ayağa kalktı ve oradan uzaklaştı.

Ormandan gittikçe uzaklaşan kaplan, bir tarlanın kenarına geldi ve orada Zayıf, küçük, tüylü; ayakları ve gözleri çok komik olan bir hayvan gördü. En azından bu kahkahalarla kükreyen Kaplan'a komik göründü ve ona acısını unutturdu.

Kötebek ona bakarak "Neye gülüyorsun?" dedi.

Kaplan da "Ne garip küçük ayaklar!" dedikten sonra "Ve böyle zayıf küçük gözler!" diye ekledi.

"Görmem gerekeni görebilirim." dedi Kötebek "Ve gitmem gereken yere gidebilirim."

"Ho, ho, ho!" sesleriyle Kaplan kahkahalarla güldü ve "Her ikisini de senden daha iyi yapabilirim!" dedi.

"Tamam," dedi kötebek. "Tarladaki tüm o işçilerin yanından geçerken görelim." dedikten sonra bir delikte kayboldu ve kısa süre içerisinde uzakta başka bir delikten fırladı.

Hızla tarlanın sınırına koşarak "İşte buradayım!" diye haykırdı Kaplan.

İşçiler öyle bir bağırdılar ki! Öyle ağır aletleri salladılar ki! Öyle büyük taşları fırlattılar ki! Yaralı, hırpalanmış kaplan geldiği gibi geri döndü.

Kaçtı ama hayatını öyle zor kurtarmıştı ki!

Bir süre sonra bir bataklığa geldi. Orada, sırtında eğri bir kabuğu olan küçük, yavaş hareket eden bir yaratığı fark etti. "Ne işe yaramaz küçük bir şey!" diye haykırdı kaplan. "Bacakları bile yok bunun!"

"Bacaklara ne için ihtiyacım olsun ki?" dedi Salyangoz. "Bacaklarla gidemeyeceğin o kadar çok yer var ki!"

"Neresi?" diye sordu şüpheli Kaplan.

"Mesela bu bataklık," diye cevapladı Salyangoz.

"Saçmalık!" diye kükredi Kaplan. "Bir kütükten diğerine atlayarak kolayca geçebilirim." diyerek en yakın kütüğün üzerine atladı.

Maalesef bu iş için ağırdı Kaplan.

Salyangoz Kaplan'ı olduğu yerde bırakarak bataklığın otlarının arasından süzülüyordu ve kendi kendine "Konuşmak bir şey." dedi "Yapmak ise başka bir şey." diye devam etti.

Bu bölümde, Eeyore'un tam tersi bir hayvana bakacağız. Öyle bir hayvan ki her şeye inanabildiği gibi her şeyin de onun Yapabileceği Bir Şey olduğuna inanıyor. Bir Tigger

için her şey mümkündür. En azından yapacağı şeyi deneyene kadar.

“Oraya nasıl çıktın, Roo?” diye sordu Piglet.

“Tigger’in sırtında! Ve Tigger’ler aşağı doğru tırmanamıyorlar, çünkü kuyrukları yollarına çıkıyor. Bu yüzden sadece yukarı doğru gidebilirler ve maalesef Tigger başladığımızda bunu unutmuştu. Tam buradayken hatırladı. Ve şimdi ya olduğumuz yerde kalacağız ya da sonsuza kadar yukarıya doğru tırmanacağız. Ne dedin Tigger? Oo, Tigger diyor ki eğer daha da yukarı çıkarsak Piglet’in evini net göremeyeceğiz bu yüzden artık durmalıyız.

Hepimizin bildiği gibi Tigger bir şeyleri başlatma konusunda ilk sırada gelmekle beraber tamamlamak konusunda

pek iyi sayılmaz. Bir Tigger bir şeyi başlatırken her zaman olumludur ve sonsuz olasılıklar ona göz kırparlar. Özellikle kendisini zor duruma soktuğu zamanlarda... Üstelik Tigger böyle zamanlara kolayca ulaşır.

...Tigger bir dala tutunurken kendi kendine söyleniyordu: "[Aşağıya atlamak] Kangalar gibi Zıplayan hayvanlar için uygun ama Tiggerler gibi Yüzen Hayvanlar için pek değil." Ve bir an için kendini bir nehrin üstünde sırt üstü yüzerken düşündü. Bir adadan diğerine doğru yolculukta... İşte tam olarak bu bir Tigger yaşamı için uygun olan şeydi.

"Buraya doğru," diye bağırdı Christopher Robin.
"Bir şey olmayacak."

"Bir dakika," dedi Tigger endişeyle...

"Hadi ama çok kolay!" diye seslendi Roo. Ve bir anda Tigger bunun ne kadar kolay olduğunu öğrendi.

"Aaaaa!" diye bağıırıyordu ağacın yanından hızla aşağı doğru uçarken...

Biraz tutkulu olmakta yanlış hiçbir şey yok. Eğer tutkulu olanlarımız olmasaydı, dünyadaki Büyük İlerlemeler olmazdı ve çok az heyecan olurdu. Fakat tutkulu demek

Tigger'den biraz daha farklı bir şeyi tanımlıyor. Tutkulu olanlar, bir süre sonra tutkulu oldukları şeyi ne zaman ne yapacaklarını bilebilecek kadar yakından tanırırlar. Tigger'in ki bir tutku abartısından başka bir şey değil. (Ve bu yüzden daha işe bile girmeden önce başarılı olup olmayacağını herkes tahmin edebiliyor.)

Pooh Köşesindeki Ev hikâyesinde Piglet, Tigger'i şöyle tarif etmiştir: "Kulaklarında her zaman kum kalan ve Nasıl-sın diyerek Çok Zıplayan bir Hayvan..." Kanga "Kibar ve sevgili Tigger yine yukarı çıkmama yardım etti." demişti. Tavşan onu "Bir yere doğru yolu ona gösterirken en önde olan, sonra ortadan kaybolan ve gidilecek yerde birden gururla 'İşte buradayım!' diyerek ortaya çıkan bir tür Tigger" olarak tanımlamıştı. Alexander Pope onu gayet hoş bir şekilde şöyle anlatıyordu: "Bazı insanlar her şeyi o kadar kolay anlarlar ki hiçbir şey öğrenemezler." Bir psikiyatrist

ise onu şöyle tanımlardı: Dürtüsel kişilik. Biz ise onu şöyle tanımlayacağız aşırı hevesli ve bir mantarın iç disiplinine sahip.

Batı'nın öğretileri, Tigger tarzı davranışları cesaretlendirirken Doğu'nun öğretileri bu tür davranışlara karşı uyarılar yapar. Örneğin Tao Te Ching'de, şunu bulabiliriz.

*Yüksek rüzgârlar her sabah geçmezler;
Sağanak yağmurlar her gün gelmezler.
Onlar cennette ve dünyada yaratılmadılar mı?
Eğer cennetin ve dünyanın gücü bile
Şiddeti sürdürmüyorsa,
Sen neden sürdürüyorsun?*

* * *

*Parmak ucunda yürüyen dengede değildir.
Uzun adımlar atan çabuk yorulur.
Gösteriş sadece aydınlık olmayanı gösterir.
Her zaman haklı olmak sadece kibri gösterir.
Kendini överek kimse saygı kazanamaz.
Başarılarını abartan kimse uzun süre kalamaz.
Yol'un takipçileri şunu düşünün
Fazla yemek gereksiz yükür.*

*Ve hiç mutluluk getirmez.
Yol'un takipçileri
Kaçının onlardan.*

* * *

*Dünyayı zorla fethetme,
Zorlama sadece direnç getirir.
Bir ordu geçerken sadece dikenler yetişir.
Büyük bir zaferi sadece sefalet takip eder.
Sadece yapılması gerekeni yap,
Hiçbir şiddet kullanmadan.*

* * *

*Acele etmek bilgece değildir.
Nefesleri sıklaştırmak endişe yaratır.
Çok fazla enerji sarf edilir
Çok yakında yorulursun.
Bu doğal yol değildir
Tao'nun karşısında olan ne varsa
Yok olacaktır.*

“Çıkıyorsun, değil mi Tigger?”

"Evet," diye cevapladı. "Roo ve ben bir pikniğe gideceğiz ve sandviçleri ben getiriyorum."

"Oo, peki şunda ne var?"

"Fıztık ezmesi, soğan, hardal ve peynir."

"Ooo... Ben... Hımm..."

"Bir problem mi var?" diye sordu Tigger. "Birden yeşile döndün."

"Hayır, hayır hiçbir şey yok. Ben iyiyim. Sanırım çok uzağa gitmeyeceksiniz."

"Neden?" diye sordu Tigger.

"Oo, sadece gerekirse... Hani Roo'yu acilen geri getirmemiz gerekirse."

"Neden?"

"Hiç. Hiçbir şey. Koşun ve oynayın. Henüz yapabiliyorken."

Evet, ortalık dağıtmak için her şey hazır.

Batı, Tigger'lerle dolu, yani sınırsız ve anlık mutluluk arayanlar ile başarıyı hayatın kendisinden bile daha büyük görenler. Toplum bu modeli Zıpladıkları ve Heyecanlı oldukları için idol haline getiriyor. Normalden çok daha heyecanlılar ve her gün daha da fazla heyecanlı bir hale geliyorlar. Gerçek bir İnsan olmak artık yeterli değil, hatta kahraman olmak bile yetmiyor. Şimdi tam bir Süpermen olmanız gerekiyor. Şu anda aşırı şişirilmiş ve ortaya koydu-

ğunuz cümlelerin (Tigger gibi) ünlem işaretleriyle noktalı olmuş olması gerekiyor. *Hızlı bir kurşundan daha hızlı! Bir lokomotiften daha güçlü! Tek seferde bir binadan diğerine atlayabilme becerisi olan!* ‘Her Şey Süper’ çağındayız -Süperstar, Süper Sporcu, Süper Koç, Süper Politikacı ve Süper İş Adamı: *Hızlandırılmış Geçişte Daha Hızlı! Kârlılıktan daha kârlı! Bir günde bir gökdelenin tamamını kirala!*

Ancak, Tigger’ler göründükleri gibi değildir. Her ne kadar içten yanmalı motorları varmış gibi hareket etseler de aslında canları neyi çekiyorsa ya da neyi arzuluyorsa dikkatlerinin oraya doğru yönelmesine programlanmışlardır. Tigger’ler aşırı enerjik gibi görünürken, durmak bilmeyen eylem ve sansasyonları aslında içe dönme konusunda tembellikten başka bir şey değildir. Tigger’ler davranışlarından rahatça anlaşılabilceği gibi gerçekte hayatlarını kontrol edemiyorlar.

Ne yazık ki, dürtüsel davranışlara hayran olan, teşvik eden ve ödüllendiren bir toplumda sabırsız, saygısız, dağınık bir Tigger olmak oldukça kolaydır. Reklamlar bize her şeyi satın alarak kendimizi şımartmamızı öğütlüyor. Şımartmak kesinlikle bunun için uygun bir kelime... Kendimizi şımartmaya da hakkımız olduğunu iddia ediyorlar. (Belki hak ediyoruz ama çok daha iyisini...) Mağaza vitrinleri dürtülerimizi kullanarak satın almayı teşvik etmek için özenle tasarlanmıştır. Filmler, televizyon programları ve dergilerdeki insanlar, dürtüsel davranışları en marjinal şekilde yüzlerinde beliren ifadelerle yansıtır. Pratik ola-

rak saç stillerinden yaşam stillerine kadar her şey Anında Rahatlama için alınacak bir tür ilaçmış gibi gösterilir. Ancak bu otomobil modeline, bu kıyafet tarzına, bu biçimde bedene sahip bir kız arkadaşına veya bu tarz romantik bir ilişkiye sahipseniz, mutlu olabilirsiniz. Böyle sevebilirsiniz. Sadece bu şekilde önemli biri olabilirsiniz. Bunlara sahip olmayanlar hayal kırıklığına uğramak üzere lanetlenmişlerdir. Onları satın almayanlar, kaçınılmaz bir şekilde eziklerdir. Oscar Wilde'ın dediği gibi, "Dünyada sadece iki trajedi vardır. Biri istediğini elde edememek, diğeri ise tüm istediklerini elde etmek." Bu nedenle eski Farsça bedduayı da tekrar edebiliriz: "Her arzunuz derhal yerine getirilsin."

Tao Te Ching'in 12. Bölümü'nde Lao-tzu, Tigger'in duygu ve dürtü odaklı yaşam tarzında neyin yanlış olduğunu tanımlar:

Beş renk gözleri kör eder.

Beş ton, kulakları sağır...

Beş tat dili öldürür.

Yarışma ve avlanma ise zihni delirtir.

Yaşadığımız topraklar bir yönüyle Eeyore ülkesine, diğeri bir yönüyle Tigger ülkesine dönüşüyor. Bir uzman bunu, ciddi derecede şizofreni olarak tanımlardı. Çocukların zihinleri, Tigger'e benzeyen şekilde Vurdulu Kırdılı Video Oyunları, Televizyon Şovları ve Sol Beyni anlık çalıştıran

Bilgisayar Faaliyetleri yüzünden, beş dakikadan fazla hiçbir şeye konsantre olamayacak kadar stresli ve zayıf bir hâle geliyor. Gittikçe artan sayıda öğretmenin anladığı gibi, bu tür zihinleri eğitmek imkânsız. Bir şey ya hemen algılanır ya da hiç algılanmaz. Ve bir şey hemen algılanabiliyorsa onu anlamaya gerek yoktur çünkü Anlık Bilgi Yüklemesi *anlamak* değildir.

Belki de bugünün çocukları, bundan sonraki yıllarda iş bulabilirler; ancak bulacakları iş teknik işçilik olacaktır. Büyük olasılıkla Batı'nın çocukları; Çinliler, Japonlar ya da Koreliler tarafından istihdam edilecekler çünkü onlar, Batı eğitimlerine göre çok daha fazla Zihin Odaklı bir eğitim konusunda teşvik ediliyorlar.

Tigger'lerin öğrenmesi gereken en önemli ders; dürtülerini kontrol etmezsen dürtülerinin seni kontrol edeceğidir. Ne kadar uğraşırlarsa uğraşınsınlar, Tigger'ler asla tatmin olmazlar, çünkü bir anda ulaşamayacak hedefleri başarmak için iradeli olmanın sonundaki başarı hissini bilmezler. Bu tür bir başarının ilkesi, Chuang-tzu'nun şu hikâyesi ile aktarılabilir:

K'ung Fu-tzu ve takipçileri, Ch'u eyaletine doğru yola çıktılar. Bir ormandan yeni çıktıklarında, bir çubuğun ucuyla uçan bir ağustosböceğini yakalayan bir kamburla karşılaştılar. İzlerken "Ne kadar becerikli!" dedi Üstad. "Efendim, bunu nasıl yapıyorsunuz?"

"İlk başta," diye cevapladı adam, "Bu çubukların üzerinde küçük topları dengelemeye çalıştım. Beş ya da altı ay sonra, çubukların üzerinde düşürmeden iki küçük top tutmayı beceriyordum. Bu sırada yaptığım denemelerde böceklerle başarısız oluyordum. Ben de önce üç küçük top ile denemeler yaptım ve sonra 10 ağustosböceğinin sadece birinde başarısız olmaya başladım. Çubukların üzerinde 5 küçük topu dengelemeye başladığımda ise ağustosböceklerini çaba bile harcamadan tutabilmeye başlamıştım.

"Dikkatimi odakladığımda vücudum sağlam bir ağaç kökü gibi oluyor ve kollarım da ağacın dalları. Cennet ve dünya o kadar büyükler ki çevremde on binlerce şey aynı anda gerçekleşiyor ama onlara dikkatimi vermiyorum. Tek dikkat ettiğim ağustosböceklerinin kanatları. Zihnim dalgalanmıyor, bedenim dengesini tam olarak koruyor. Böyle bir duruşla nasıl başarısız olabilirim ki?"

K'ung Fu-tzu takipçilerine döndü ve şöyle söyledi. "Buradaki yaşlı adamın söylediklerini iyi dinleyin: 'Bir kişi dikkatini dağıtmadığında, gücü artacaktır.' Bugünün dersini nasıl da güzel verdi bize!"

Tigger'lerin öğrenmesi gereken başka bir şey, "Samuray ve Zen Ustası" adlı Japon hikâyesinde bulunabilir:

Bir samurayın sabırsız ve öfkeli olduğuna ilişkin adı çıkmıştı. Mükemmel yemekler yaptığı bilinen bir Zen ustası işler kontrolden çıkmadan ve her şey daha kötüleşmeden önce bu savaşçıya bir ders vermenin gerekli olduğunu düşündü. Samurayı bir akşam yemeğine davet etti.

Samuray zamanında geldi. Zen ustası ona yemeği hazırlayana kadar dinlenmesini ve kendini rahat ettirmesini söyledi. Samuray sabırsızdı. Sadece kısa bir süre sonra bağırdı: Zen ustası yoksa beni unuttun mu?

Zen ustası mutfaktan geri geldi ve "Çok üzgünüm." dedi. "Yemeği yapmak düşündüğümünden biraz daha fazla zaman alıyor." Yeniden mutfığa döndü ve uzun bir zaman geçti. Samuray her dakika daha fazla acıkarak yerine oturdu. Sonunda yeniden bağırdığında biraz daha yumuşaktı: "Zen ustası, lütfen. Yemek ne zaman hazır olacak." Zen ustası yine mutfaktan geldi ve "Çok üzgünüm, biraz daha gecikme oldu. Ama çok uzun sürmeyecek." diyerek mutfığa döndü.

Uzun zaman geçti. Sonunda samuray dayanamadı. Ayağa kalktı. O kadar açtı ki şaşkın ve öfkeliydi. Tam o sırada, Zen ustası bir tepsi yemekle içeriye girdi. Önce miso shim (soya fasulyesi çorbası) ikram etti.

Samuray minnettar bir şekilde çorbayı içti ve çorbanın aroması onu büyülemişti. "Oo Zen ustası," dedi "Bugüne kadar tattığım en lezzetli miso shim bu olmalı! Kesinlikle en iyi aşçı olarak bu konudaki itibarını hak ediyorsun. "

"Bu bir şey değil," diye cevapladı Zen ustası mütevazı bir şekilde. "Bu sadece miso shim."

Samuray boş kasesine baktı ve "Kesinlikle büyümlü bir çorba! Ne tür gizli bir baharat ekledin buna bu aromayı vermek için?"

"Özel bir şey yok," diye cevapladı Zen ustası.

"Hayır kesinlikle reddediyorum. Bu çorba olağanüstü bir şekilde lezzetli."

"Tamam, doğru! Aslında içinde bir şey var..."

"Biliyordum!" diye kükredi samuray. Merakla, duymak için öne eğildi. "Bu kadar güzel olabilmesi için içinde kesinlikle bir şey olmalı. Hadi söyle bana!"

Zen ustası sakince cevapladı: Zamana ihtiyacı vardı."

"Söyle bana Kanga, Tigger sizin evde kalmaya başladığından beri nasıl gidiyor?"

"Oo sanırım biraz ilginç oldu her şey."

“Ne demek istiyorsun?”

“Hımm, mesela dün sabah, Postacı’yı yere yatırdı.”

Uçarken dinleyen Baykuş “Bu iğrenç!” dedi ve “Kesinlikle iğrenç!” diye tekrar etti.

“Peki neden Postacı’yı alaşağı etti.”

“Onun bir şey çaldığını zannetmiş.”

“Oo,”

“İğrenç!”

“Bilirsin, Postacı büyük bir çuval taşıyor ya!”

“Evet, anladım. Umarım Tigger özür dilemiştir.”

“Evet diledi, ona durumu açıkladıktan sonra.”

“İşte bu iyi.”

“Postacı kesinlikle çok hoşgörülüydü.”

“Oo... Ne dedi peki?”

“Dedi ki, birçok defa köpekler tarafından alaşağı edilmiş ama hiçbir kedi bunu ona yapmamış.”

Tigger Eğilimi ile ilgili olarak bahsedebileceğimiz son sorun, özellikle bilgelik ve mutluluk gibi şeylerin kolayca Peşinden Koş ve Yakala gibi kavramlarla ulaşılabilecek olmamasıdır. Tam tersine, izin verirse ya da aşırı çabalamayı bırakırsak bu tür şeyler bizim olduğumuz yere gelirler. Tigger, Pooh Köşesindeki Ev’in ikinci bölümünde,

En Çok Sevdiği Şey'i keşfettiğinde bunu kendisine rağmen bulmuştu.

Tigger, Ormana yeni gelmişti ve kahvaltı istiyordu. Bu yüzden Pooh, ona tatlı balını teklif etti. Her ne kadar Pooh, Tigger'lerin de sanki balı sevdiğinden eminmiş gibi "Onlar her şeyi severler," dedi. Tigger neşeli bir şekilde onu onayladı ama Tigger'in bir şeyi anlaması çok da uzun süremedi.

"Tigger'ler baldan hoşlanmazlar."

"Oo!" dedi Pooh, biraz Üzgün ve Pişman ses tonundaydı. "Ben düşünmüştüm ki onlar her şeyi severler."

"Bal dışında her şey," dedi Tigger.

Pooh bunu duyduğuna biraz da olsa sevindi ve kahvaltısını bitirir bitirmez onu Piglet'in evine

götüreceğini söyledi. Böylece Piglet'in neşe palamutlarını¹ deneyebilirdi.

"Teşekkürler Pooh," dedi Tigger, "Çünkü neşe palamutları Tigger'lerin en sevdiği şeydir."

İşte bu yüzden Piglet'i görmeye gittiler.

"Merhaba, Piglet. Bu Tigger."

"Oo öyle mi?" dedi Piglet ve yuvarlak masayı siper alarak diğer tarafına doğru geçti. "Ben Tigger'lerin daha küçük olduğunu düşünmüştüm."

"Büyük olanlar küçük değil," dedi Tigger.

"Neşe palamudunu da seviyorlar," dedi Pooh. "İşte bu yüzden sana geldik, Zavallı Tigger henüz kahvaltı dahi edemedi."

Piglet neşe palamutlarıyla dolu olan kâseyi Tigger'e doğru itti ve "Keyfine bak," dedi. Çok daha cesur bir şekilde Pooh'nun yanına doğru yanaştı ve çok daha dikkatsiz bir ses tonuyla "Demek sen Tigger'sin, öyle mi?" dedi. Tigger ağzı neşe palamutlarıyla dolu olduğu için cevap bile veremedi.

1 ÇN: Orijinal metinde kullanılan Haycorn, İngilizce dilinde bulunmamaktadır. "Haycorn" sadece Pooh tarafından "acorn" kelimesi yerine kullanılmaktadır. Uyumlu olmak için Türkçe karşılığı olan Meşe Palamudu, Neşe Palamudu olarak kullanılmıştır.

Uzun süren hapur hupur bir yeme sesinden sonra şöyle dedi:

"Ee-erl-er nes-pal-mutd-ran hişl-nmyrlar."

Piglet ve Pooh birden "Ne?" diye sorduklarında "nsirpalmut-skrıc" dedi ve dışarıya çıktı. Geri geldiğinde bastırarak şunu dedi:

"Tigger'ler neşe palamutlarından hoşlanmıyor."

"Ama sen bal dışında her şeyden hoşlandığını söylemiştin." dedi Pooh.

"Bal ve neşe palamudu dışında her şey," diye açıkladı Tigger.

Bunu duyar duymaz Pooh, "Oo, anlıyorum!" dedi. Tigger'lerin neşe palamutlarından hoşlanmamasına sevinen Piglet "Peki ya eşekdikene ne dersiniz?" dedi.

"Eşekdikeni," dedi Tigger, "Tigger'lerin en sevdiği şeydir."

Böylece Eeyore'u görmeye gittiler.

"Merhaba, Eeyore." dedi Pooh. "Bu Tigger."

"Ne?" dedi Eeyore.

Birlikte "Bu," diye açıkladı Pooh ve Piglet. Tig-

ger'in yüzünde en mutlu gülümsemesi vardı ve hiçbir şey söylemedi.

Eeyore önce Tigger'in etrafında bir yöne doğru yürüdü sonra geriye döndü ve diğer tarafa doğru yürüdü.

"Bunun ne olduğunu söylemişsiniz?" diye sordu.

"Tigger."

"Aa!" dedi Eeyore.

"O yeni geldi," diye açıkladı Piglet.

"Aa!" dedi Eeyore yeniden.

Biraz düşündü ve yeniden soru sordu:

"Ne zaman gidiyor?"

Olacakların olması pek uzun sürmedi.

"Neyin var?" diye sordu Pooh.

"Sıcak!" diye geveledi Tigger...

"Ama sen dedin ki," diye başladı Pooh "Sen bal ve neşe palamudu dışında her şeyden hoşlandığını söylemiştin."

"Ve eşekdikeni," dedi Tigger ve bunu derken ağzı açık bir şekilde koşarak daireler çiziyordu.

Böylece Kanga'yı görmeye gittiler. Ona durumu açıkladıklarında Kanga, Tigger'e dolaba bakmasını ve hoşlandığı bir şey olup olmadığını kontrol etmesini söyledi.

Tigger burnu ve patisiyle ne kadar incelese de hoşlanmadığı çok daha fazla şey buldu. Dolaptaki her şeyi bulduğunda ve hiçbir şeyden hoşlanmadığında Kanga'ya "Peki şimdi ne olacak?" diye sordu.

Kanga, Christopher Robin ve Piglet, Roo'nun etrafında duruyorlar ve onun Malt Özünü yeme girişimini seyrediyorlardı. Roo "Zorunda mıyım?" derken Kanga "Bitanem, bana söz verdiğini unutma!" diyordu.

"O ne ki?" diye fısıldadı Tigger, Piglet'e.

"Onun güçlenme ilacı," dedi Piglet. "Kesinlikle nefret ediyor."

Tigger daha da yaklaştı ve Roo'nun sandalyesine arkasından eğildi. Dilini çıkardı ve sürpriz bir hareketle birden kaşığı ve üzerindeki ağzına aldı. Kanga "Oo!" derken Tigger'in ağzında kaybolan kaşığı güvenli bir şekilde geri çekti. Üstündeki Malt Özü ise yok olmuştu.

"Tigger, ne yaptın!" dedi Kanga.

Roo mutlu bir şekilde "İlacımı aldı, ilacımı aldı, ilacımı aldı!" diye şarkı söylüyor ve bunun harika bir şaka olduğunu düşünüyordu.

Sonra Tigger gökyüzüne baktı, gözlerini kapadı, dilini birkaç defa yuvarladı ve hiç parça

kalmadığından emin olana kadar yalandı.
Yüzüne huzur dolu bir gülümseme yerleştiğinde
"İşte bu Tigger'lerin kesinlikle hoşlandığı bir şey!"
dedi.

Ve sonra-

*****ÇAAAAATTTT!!!!*****

"Tigger, adama yardım et. Devirdiğin kişi Piglet'in
bodyguard'ı.

"O uyuyor!" dedi Tigger.

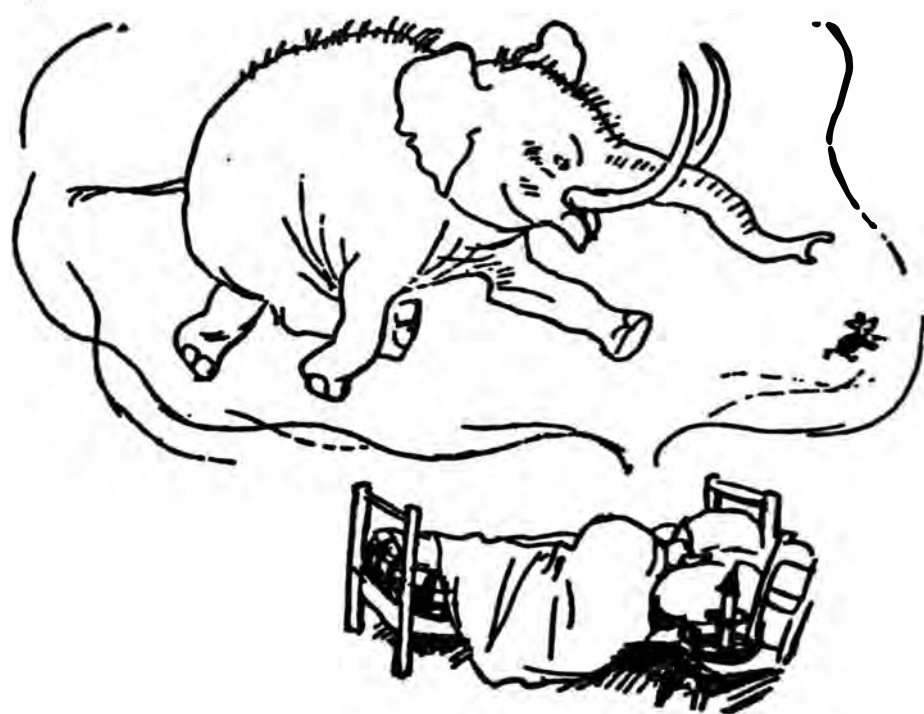
"Hayır, sanırım bilinçsiz şu anda. Sanki biraz sertti, de-
ğil mi?"

"Acelem vardı." diye açıkladı Tigger. "O da önüme bir-
den çıktı."

"Bir şey için gelmiş olmalı. İşte bu garip. Mümkün olan
her şeyi çaldığını sanmıştım. Neyse bu sefer kolay kurtula-
mayacak."

"Onu yere devirdiğin için üzgünsün, değil mi Tigger?
Bu iyi."

Lütfen polisi ararken beni bekle.

Olabilecek Olanlar

Kısa bir süre sonra Piglet uyandı. Uyanır uyanmaz da kendi kendine "Oo!" dedi. Sonra biraz cesaretle "Evet" dedi. Ardından yine cesurca "Kesinlikle öyle." dedi. Yine de beyninde ortalığı dağıtan "Heffalump" kelimesi için kendini çok cesur hissetmiyordu

Bir Heffalump nasıldı?

Vahşi miydi?

Islık çaldığında mı gelirdi? Ve nasıl gelirdi?

Domuzları Sever miydi?

Eğer Domuzları Seviyorsa bu, hangi türde domuzlar için bir fark yaratırdı?

Domuzlara karşı vahşi olduğu düşünülürse bu büyükbabası TRESPASSERS' WILLIAM olan Domuzlar için bir fark yaratır mıydı?

1 ÇN: Tresspassers= İzinsiz girenler

Bu bölümde Eeyore'un ve Tigger'in illüzyonlarından Piglet'in illüzyonlarına ve genel olarak tüm illüzyonlara geliyoruz. Bir Taoist için mutsuzluk illüzyonların içinde yaşamamanın bir sonucudur. Bu illüzyonlara bir örnek; insanın, doğanın bir parçası olmadığını düşünmek olabilir. İster ekolojik ister ekonomik her tür problem gerçekte Orada Olan'ı görememekten kaynaklanır. İstenmeyen hisler illüzyonlardan gelir: Mesela, Olabilecek Olanın Korkusu (henüz olmamış olan) ya da Gerçekleşmiş Olabileceğin Üzüntüsü (Tam olarak gerçekleşmesi gerekme de) ve buna benzer diğer duygular. Gelecekte Olacak Olan'ın, 'Ne Ters Gidecek' ve 'Ya Aptalca Bir Şey Yaparsam'ın korkusu içinde yaşayan Piglet'ler hayattan zevk alamadıkları gibi şimdiki zamanı da yani akışı yakalayamazlar. Sonradan geçmişe bakarlar ve yaşamadıklarını anlarlar. Ve bu farkındalık da onların daha da yetersiz hissetmelerine sebep olur. Bununla beraber, yüksek hassasiyetleri yüzünden, geçmiş anıları saklamak ve hatırlamak konusunda güçlü becerileri vardır. Eeyore'lar, Tigger'ler ya da Tavşan'lara göre yüksek dikkatlilikleri ve her anda bir tek adım atabilme doğaları nedeniyle gözlerinin önünden illüzyonlarını kaldırabildikleri takdirde meydan okumak için ayağa kalkma ve en zor görevleri başarma kapasiteleri de vardır.

İllüzyonları incelemeye "Biri Bir Şeylere Nasıl Bakıyorsa Öyle Algılar" kavramını ifade eden "Durum Algısı" dediğimi şeye ilişkin olarak üç farklı anlatı ile başlayacağız. İlk Taoist yazar Lieh-tzu'ya ait:

Bir adam baltasının kayıp olduğunu fark etti. Sonra birden komşusunun oğlunu evinin önünden geçerken gördü. Genç adam hırsız gibi görünüyor, hırsız gibi yürüyor ve hırsız gibi davranıyordu. Sonraki gün, adam baltasını bir gün önce bırakmış olduğu yerde buldu. Komşusunun oğlunu bir sonraki görüşünde genç adam normal, sıradan bir adam gibi görünüyor, yürüyor ve davranıyordu.

İkinci örnek ise “Yol Kenarındaki Kuyu” adlı bir Çin hikâyesidir:

Bir adam yolun kenarına bir kuyu kazdı. Bu güzel kuyunun yanından yıllarca birçok yolcu minnettar olarak geçti. Fakat bir gece, bir adam kuyuya düştü ve orada boğuldu. Bu olaydan sonra herkes bu ölüm dolu kuyudan uzak durdu. Sonradan kuyuya düşen kişinin polisten kaçmak için yoldan çıkmış olan sarhoş bir hırsız olduğu anlaşıldı. Ve o zaman da kuyunun adaleti sağladığı düşünüldü.

Aynı kuyu, farklı görüşler.

Üçüncü hikâye ise Chuang-tzu'dan geliyor:

Bir çömlek için yarışan okçunun yetenekleri ve odaklanması çaba gerektirmiyordu. Ödül piring bir takı olduğunda elleri titremeye başladı. Kazandığında elde edeceği şey altına dönüştüğünde kör olmuş gibiydi. Dışarıdan gelecek ödülün algılanan değeri onun görüşünü bulanıklaştırdıkça gerçekte yetenekleri azalmasa da onlara olan inancı azalıyordu.

Maalesef bilge olanlar bile bazen önlerinde olanı yanlış değerlendirirler. Winnie-the-Pooh'nun üçüncü bölümünde belli düzeyde Bilge fakat Aşırı Doldurulmuş Ayı'nın durumu buna örnek olabilir.

“Kim Aşırı Doldurulmuş?” dedi Pooh.

“Tamam Pooh, sen Aşırı Doldurulmuş değilsin. Fiziksel olarak fazlalığın var.”

Mütavazi bir şekilde “Oo, ben öyle demezdim,” dedi Pooh.

Her neyse Winnie-The Pooh ya da herkesin onu çağırdığı şekliyle ve kısaca Pooh!

“Kimse bana Kısaca Pooh,” demiyor. “Sadece Pooh.”

Evet Tamam... Winnie-The-Pooh ya da herkesin söylediği gibi Sadece Pooh, Piglet'in evinin yakınlarında bir yerde karda yürüyordu. Piglet ona ne yapıyor olduğunu sorduğunda Pooh bir şeylerin izini sürdüğünü söyledi. Sadece neyin izini sürdüğünü bilmiyordu. Belki sadece.... Belki o bir Woozle'dı. Belki de ondan çok daha fazlası.

"Çok komik bu!" dedi Ayı, "Şimdi iki hayvan varmış gibi görünüyor. Yeni gelen her neyse, diğerine katıldı. Katılan her kimse birlikte ilerliyorlar. Düşmanca davranmaları ihtimaline karşı benimle gelmek senin için sorun olur muydu Piglet?"

Olmazdı, herkesin Piglet'in davranışını tahmin edebileceği gibi... Yani ona katıldı demek istedim.

Tam orada büyük ağaçlardan oluşan bir koru vardı ve öyle görünüyordu ki iki Woozle, bu korunun etrafında dolanıyorlardı. Bu yüzden Piglet ve Pooh da onların arkasından gidiyorlardı. Geçen zamanda Piglet, Pooh'ya büyükbabası Tresspassers W'nin İz Takibi sonrası Kas Ağrısını Gidermek için ne yaptığını ve yine Büyükbabası Tresspassers W'nin sonraki yıllarında nasıl Nefes Darlığı'ndan muzdarip olduğunu ve benzeri diğer konuları anlatıyordu. Piglet bunları anlatırken Pooh onun büyükbabasının nasıl biri olduğunu merak ediyordu. Belki de şu anda peşinde oldukları da İki Büyükbabaydı. Öyleyse onlardan birini eve götürüp tutabilirlerdi. Acaba Christopher Robin buna ne derdi? Önlerindeki izler hâlâ ilerliyor gibi görünüyordu.

Winnie-the-Pooh birden durdu ve önlerinde duran şeyi işaret etti. "Baksana."

"Ne?" dedi Piglet zıplayarak. Sonra ne kadar korktuğunu göstermek için sanki egzersiz yaparmış gibi bir ya da iki kez zıpladı.

"İzler!" dedi Pooh. "Sanırım üçüncü bir hayvan da onlara katıldı."

Pooh ve Piglet için işler Biraz Daha Tehlikeli bir hâl alıyordu. En azından üçüncü hayvan bir Woozle değildi.

Pooh'nun işaret ettiği gibi üçüncü hayvanın izleri diğer ikisinden biraz farklıydı. Yeni izler daha küçüktü.

Böylece, önlerinde ilerleyen üç hayvanın düşmanca bir niyetleri olması ihtimaline karşılık endişeli hissetmeye başladılar. Sonra aniden, Winnie-the-Pooh tekrar durdu ve burnunun ucunu yaladı çünkü daha önce hayatında hiç bu kadar korku dolu ve endişeli olmamıştı. Artık önlerinde dört hayvan vardı!

Gerginlik dayanılmaz bir hâl almıştı. Yo, hayır. Aradığımız kelime bu değildi. Aslında bizim kastettiğimiz şey...

Burnunun ucunu yalayan ve bunun çok da keyifli olduğunu fark eden Piglet "Sanırım," dedi, "Sanırım bir şey hatırladım. Dün yapmayı unuttuğum bir şeyi hatırladım şimdi. Yarına da erteleyemem.

Bu yüzden benim şimdi gidip işimi halletmem gerekiyor."

"Öğleden sonra beraber yaparız, ben de seninle gelirim," dedi Pooh.

"Bu öyle öğleden sonra yapılabilecek bir şey değil." dedi Piglet çabucak. "Bu çok özel ve sadece sabah yapılabilecek türde bir şey, hatta öyle ki 'Tam olarak ne kadar erken' sorusunda kastedilen saatlerde yapılmalı."

Güneşe bakarak "Saat on iki," dedi Winnie-the-Pooh.

"Tam onu söylüyordum. Tam on iki ile on ikiyi beş geçe yapılması gerekiyor. Sevgili Pooh, lütfen şimdi bana izin verersen. O da ne?"

Yakındaki bir ağacın dalları arasında ısığ ı duyulan Christopher Robin'di. Ne rahatlama ama.

"Aptal yaşlı ayı," dedi "Ne yapıyordun?" Korunun etrafında iki defa daire çizdin. Sonra Piglet yanına geldi ve birlikte döndünüz. Şimdi de dördüncü defa dönmeye niyetliydiniz değil mi?

Oo. Evet işte olan buydu. Ne kadar da utanç verici. Kardan bahsetmişken, bir de Pooh ve Piglet'in yürüyü-

şe çıktığı ve Eeyore'un Kasvetli Yeri diye tanımlayacağımız Çam Ormanındaki korunaklı yerine bir ev inşa etmeye karar verdikleri zamanı da anlatabiliriz. Yapacakları ev için elbette malzemeye ihtiyaçları vardı. İnşaat için sopalar işe yarardı.

Piglet, "Ormanın diğer tarafında bir yığın çubuk gördüm" dedi. "Kesinlikle gördüm. Çok çok vardı. Hepsi bir araya yığılmıştı."

Böylece onlar da oradaki çubukları alarak Eeyore için bir ev yaptılar. Bu arada kendi çubuk yığınıni yani bir diğer deyişle evini bulamayan Eeyore, Christopher Robin ile beraber evini aramaya çıktı. Arayış sırasında Pooh ve Piglet ile karşılaştılar ve...

"Nerede olduğunu söylemiştin?" dedi Pooh.

"Tam buradaydı." dedi Eeyore.

"Çubuklardan yapılma bir yer mi?"

"Evet."

"Ooo!" dedi Piglet

"Ne?" dedi Eeyore.

Tedirgin bir şekilde "Sadece 'Ooo' dedim!" dedi Piglet. Ve böylece kendi kendine Şimdi-Ne-Yapacağız-Biz tarzında Tiddley Pom şarkısını mırıldanmaya başladı.

"Onun senin evin olduğuna emin misin?" dedi Pooh. "Yani, evinin tam burada olduğuna emin misin demek istedim?"

"Elbette eminim," dedi Eeyore. Ve kendi kendine mırıldandı: "Bazılarında hiç beyin olmuyor"

"Neden sordun, mesele nedir Pooh?" diye sordu Christopher Robin.

"Şimdi," dedi Pooh... "Gerçek şu ki," dedi Pooh... "Hmmm, doğrusu," dedi Pooh.... "Anlarsınız," dedi Pooh... "Şöyle oldu," dedi Pooh. Birden bir şeyler ona aslında bir şey anlatmadığını fısıldamış olacak ki Piglet'i yeniden dürttü.

"İşte tam olarak böyle," dedi Piglet hızlıca. Biraz derin düşündükten sonra "Sadece daha sıcak" diye ekledi.

"Ne daha sıcak?"

"Ormanın diğer tarafı, Eeyore'un evinin olduğu yer.."

Bu yüzden oraya gittiler, Eeyore evini buldu ve...

Eeyore'u evinin içinde bıraktılar. Christopher Robin arkadaşları Pooh ve Piglet ile beraber öğle yemeği için geriye döndü ve yolda yürürlerken onlara yapmış oldukları Berbat Hatadan bahsetti. Kahkahalarını durdurdularında, Karlı Havalarda Dışarıda Söyledikleri Şarkıyı hep bir ağızdan seslendiriyorlardı.

Ne kadar da utanç verici.

“İşte geldik,” dedi Pooh.

“Geldin mi? Yazmayla o kadar meşgul olmuşum ki git-tiğini bile fark etmemişim.”

Pooh, “Piglet ve ben sadece bazı bilmeceleri konuşuyor-duk.” dedi. “Piglet’in senin için bir bilmecesi var.”

“Piglet. Hadi hemen sorsana?”

“Geliyor,” dedi Piglet. “Hem havlar hem de gagası var-dır?”

“Havlar ve gagası mı var? Ben... Ben bilmiyorum.”

“Bir kuş köpeği.”

“Hmm.”

“Bir sorun mu var?” dedi Piglet.

“Tamam, Piglet, işte benden de senin için bir bilmece. Bir şeyleri dolaba koymak ve bir kanguru arasındaki fark nedir?”

“Bilmiyorum.” dedi Piglet.

“Bilmiyor musun? Bir şeyleri dolaba koymak ve bir kan-guru arasındaki farkı bilmiyor musun?”

“Hayır,” dedi Piglet.

“Öyleyse, hiçbir eşyayı dolaba koymana izin vermeye-ceğim.”

Sessizlik.

“Anlamıyorum,” dedi Pooh.

Genel olarak insanın Orada Olan’ı yanlış yorumlama eğilimine ek olarak çok insani kabul edebileceğimiz Pooh ve Piglet’in kar üzerinde gösterdikleri gibi birçok insanın da sıradan olmayan birçok şeyi görme konusunda başarısız olacağından bahsedebiliriz. Bu durum “Öküz ve Sıçan” adlı Çin hikayesi ile de anlatılabilir.

Asırlar önce Buda 12 farklı hayvanı huzuruna çağırdı ve onlara her birinin ismine bir Çin Zodiak adı ekleyeceğini söyledi. Hayvanlar çok mutlu oldular. Ancak bu sırada birden sıranın ne olacağı sorusu ortaya çıktı ve problemler başladı.

“Ben birinci olmalıyım.” dedi fare “Çünkü en akıllınız benim.”

“Hayır, kesinlikle birinci ben olmalıyım,” dedi Öküz “Ölçülerime bakın.”

İki hayvan aralarında bir süre tartıştılar. Hangisi daha önemliydi? Zekâ mı yoksa ölçüler mi? Bir süre sonra fare sessizleşti. “Tamam!” dedi en sonunda “Kabul ediyorum, asıl önemli olan ölçüler.” “İyi” dedi Öküz. “İşte şimdi oldu.” diye ekledi. “O kadar da çabuk değil!” dedi fare. “Benim ölçülerim seninkinden çok daha etkileyici.”

"Ne?" diye bağırdı öfkeli öküz. "Senin gibi sadece bir kemirgen büyüklüğüyle kimi etkileyebilir ki?" "Hadi halka soralım." diye cevapladı fare. "Bırakalım çoğunluğun kararı belirlesin her şeyi." "Saçmalık!" diye çıkıştı Öküz. "Böyle bir saçmalığa neden vakit ayıralım ki? Bunu gözü olan herkes anlayabilir."

"Şimdi," dedi Buda "Daha fazla tartışmanın anlamı yok. Elbette fare senden daha küçük. Fakat neden çoğunluğun karar vermesine karşı çıkıyorsunuz? Kim büyüklüğü ile onları daha fazla etkilerse o, kazanan olsun." Öküz, kendi zaferinden o kadar emindi ki, öneriyi kabul etti.

"Buda Hazretleri," dedi fare "Öküzün de izniyle kendimizi sunmadan önce bir avantaj dilemek istiyorum. Gerçekten öküzün iddia ettiği kadar küçüksem sonunda sahip olacağım utancı biraz azaltmak istiyorum. Bu yüzden geçici olarak benim büyüklüğümü iki katına çıkarmanızı isteyeceğim. "

"Buda, öküze herhangi bir itirazı olup olmadığını sordu. "Elbette hayır!" diye cevapladı Öküz. "Sonuçta ne fark eder ki? Her durumda ondan yüzlerce kez daha büyüğüm."

Öküz ve fare. Farenin büyüklüğü iki kat artmıştı ve kalabalığın önünde yürüyordu. Nereye giderse

gitsin, herkes şaşkınlıkla bağıırıyordu. "Baksanıza şu dev gibi fareye!" Hiç kimse ise öküzü fark etmedi. Onda görülebilecek özel hiçbir şey yoktu.

İşte bu sayede fare kendi büyüklüğü ile halkı etkiledi ve Çin Zodiak takvimindeki ilk hayvan oldu.

"Bu arada Piglet, ben de senin evinin önündeki işaret hakkında düşünüyordum."

"Tresspassers W'yi mi kastediyorsun?"

"Evet, o senin büyükbabanın ismiydi değil mi?"

"Evet, Tresspassers William."

"Hımm, sanırım o yükseklikte bir işareti asabilmesi için oldukça büyük bir domuz olmalı değil mi?"

"Şey... şey yani... Kendi kendine asmadı onu. Bir arkadaşısı onun için yaptı."

"Bir arkadaş?"

"Evet, başka tür bir hayvan. Uzun türde bir hayvan."

"Zürafa gibi bir hayvanı mı kastediyorsun."

"Evet, evet kesinlikle bir zürafa. Öyleydi."

"Komik bir arkadaşlık olmalı, bir domuz ve bir zürafa. Hem buralarda zürafaların yaşadığını da bilmiyordum."

"Yaşamazlar." dedi Piglet. "Yani genel olarak. Fakat bu zürafa bir Değişim Programı kapsamında buradaydı. "

“Oo, onu değiştirip karşılığında başka yere ne gönderdiler?”

“şey, bir kutu dolusu sansar.”

“Bu bana adil bir değişim gibi gelmedi.”

“Hımm, oldukça büyük bir kutuydu.”

Evet, şey... İllüzyonları yarıda bırakmıştık, o konuya geri dönelim. İllzyonlarla ilgili daha söylenmemiş şeyler olduğuna inanıyoruz.

İllzyonlar tüm dünyada var olsalar da Sanayileşmiş Batı, kendi payına olması gerekenden daha fazlasını almıştır. Batı'nın illüzyonları (elbette doğuya da ihraç edildiler) ok dikkatli bir şekilde ele alınmalıdır. Biraz ironik olsa da “gerçekçi” ve “bilimsel” olduğunu iddia eden Batı endst-riyel toplumu irrasyonel inançları ile dünyayı yok ederken, Kızılderililer'in az çok bir temele dayanan ve göreceli olarak zararsız mitleri ve inançları ile dalga geçmeye devam ediyor. Büyük ihtimalle Batı'nın en yıkıcı illüzyonlardan biri Teknoloji'nin tüm sorunlarımızı zeeğine dair batıl inancıdır.

Bu teknoloji putperestliğinin 1500'lerde başladığı söylenebilir. Keşifler ve yeni fetihler bu tür bir Ticari Anlayışın başlangıcı oldu. Bu anlayış da 1700'lerdeki Sanayi Devrimi'ni getirdi. A Makinelerin hızlı yayılımı ve buna eşlik eden doğal kaynakların aşırı suiistimali, tüm bunları besle-

yen “Günaydın Bay Witherspoon! Ne güzel bir inek!” diyen kırsal toplumu “Gün bitmeden yeteri kadar kömür bulursak öksürüğümüzü kesmek için nefes alma umudumuz var.” diyen Şehir ve Fabrika Topluluklarına ve “Kesinlikle Müfettiş Bey, zemine sabitlenmemiş her şeyi çalmışlar.” diyen Büyük Şehir ve Sanayi Topluluklarına dönüştürdü. Victoria döneminde bu sanayileşme fanatizmi imparatorluklar tarafından da şişirildi ve kanaat önderleri bilim yoluyla her şeyin gerçekleşebileceğine inandıkları için bilim dışı her şeyi dedikodudan ibaret gördüler.

Fakat bundan önce “dünyayı-yağmalamakta-bir-sorun-görmüyorum” saçmalığı Avrupa’dan Yeni Dünya’ya ihraç edilmişti. Ve bu anlayışla beraber paranın da mutluluğu satın alabileceğine ilişkin saçma ve temeli olmayan bir inanç oluştu. Yeni Dünya’ya ilk adım atanların İngiliz hapisanesi hükümlüleri, kürk avcıları, tütün ve pamuk baronları ve Muhafazakâr Katolik Tüccarlar olduğu düşünüldüğünde böyle bir inancın oluşmaması şaşırtıcı olurdu. Bu insanlar, doğal güzellikleri ve kaynakları suiistimal edebilecek kadar tanıyorlardı asıl bilmedikleri daha fazla kaynağa ihtiyaç duyduklarında ne yapacaklarıydı hatta hep daha fazlasına ihtiyaç duyulacağını da biliyorlardı.

Özellikle muhafazakâr Katolikler Kuzey Amerika ormanlarında, dağlarında, çayırlarında nasıl yaşayabilecekleri ve oradaki insanlarla nasıl geçinebilecekleri hakkında hiçbir şey bilmiyorlardı. Eski bir deyişin anlattığı gibi “Önce

dizlerinin üzerine, sonra Kızılderililer'in üzerine düştüler." Ve sonra da onların topraklarının üzerine düştüler.

Oglala Sioux'nun "Luther Düşmeyen Ayı" adlı şefi durumu şöyle anlatıyor:

Büyük ve gözünün alabildiğine açık ovaları, güzel ve dolambaçlı tepeleri, akan nehirleri biz hiç "vahşi" doğa olarak düşünmedik. Bu topraklar, bu hayvanlar sadece beyaz insanlar için vahşiydi. Sadece onlar toprakları "vahşi" olarak, hayvanlar ve barbarlar tarafından istila edilmiş şekilde gördüler. Bizim için her şey terbiye edilmiş ve olması gerektiği gibiydi. Dünya bolluklarla ve Büyük Sırrın kutsamasıyla çevrilmişti. Doğudan kıllı adamın gelişine, şiddeti ve acımasızlığını bizim ve ailelerimizin üzerine boca edinceye kadar sevdiğimiz şey "vahşi" değildi. Ormanın tüm hayvanları bizden kaçmaya başlayınca bizim için yeni bir dönem başladı: Vahşi Batı.

Bugün bu dengesiz kültürel başlangıç nedeniyle genel olarak Maddiyatçı Toplum diyebileceğimiz bir yapıda yaşıyoruz. Fakat tanımlama da yanıltır. Aslında maddeden yani maddiyattan çok soyut denmeliydi çünkü bir şeyleri oldukları şekliyle değil temsil ettikleri şeyle değerlendiriyoruz. Eğer Batı Sanayi Toplumu, Maddi Dünyayı yeterince takdir etseydi hurdalıklar olmazdı, ormanlarda ağaçlar

kesilmezdi, kalitesiz tasarlanmış ve üretilmiş ürünler, zehirlenmiş su kaynakları, obezite, petrol ürünleri ile çalışan araçlar ve her köşeyi döndüğümüzde bizi gafil avlayan korkular ve göze batan çirkin şeyler olmazdı. Eğer maddiyatçı bir dünyada yaşasaydık, maddi dünyaya bayılırdık ve onun içindeki sınırlarımızın da farkında olurduk.

Gerçekte Batı Sanayi Toplumu Maddi Dünyayı fark etmiyor bile. Göz ardı edilen şey yağmurda paslanır derler. Maddi dünya Şimdi ve Burada olandır. Batı Sanayi Toplumu, Orada ve Sonraya imrenmek ve ona yetişmek için o kadar meşguldür ki, Şimdi ve Buradayı takdir etmek aklına bile gelmez. İşte bu yüzden önündeki şeyi ve ondan geleni görmekte başarısız olur. Nerede olduğunu ve nereye gittiğini unuttur.

"Keşmire mi gidiyorsunuz?" dedi Pooh heyecanla.
"Ben sanırım onlardan birine hiç gitmedim. Keşmire nereye gidiyoruz?"

"Keşif demek istiyorsun sanırım seni aptal yaşlı Ayı. Mir değil if'le bitiyor..."

"Oo!" dedi Pooh. Bilmediği hâlde "Biliyorum." dedi.

"Şimdi gidip Kuzey Kutbu'nu keşfedeceğiz."

"Oo!" dedi Pooh yine. "Kuzey Kutbu nedir?"

Emin olmasa da hızlı bir şekilde "Sadece keşfettiğin şeydir," dedi Christopher Robin.

Orada Olan'ı gözlemleme konusunda Batı Sanayi Toplumunun neden bu kadar zayıf olduğunu anlamak için belki de tarihsel koşullanmamıza bir bakış atmak faydalı olabilir. Dünyanın bizim yaşadığımız bölümündeki, anda olanı gözlemleme beceriksizliği ne zaman bir Siyasi Seçim Kampanyası olsa çok daha fazla belli olur. Neredeyse otuz yıldır, bir zamanlar Özgür Dünyanın Işığı Olan Amerika, açgözlülükleri ve yolsuzlukları teşvik ettikçe bizi karanlığa ve daha derine götüren bir Kabus Palyaçoları Serisini ardı ardına seçmeye başladı. Onların yaptıkları şeyler arasında, gelecek nesilleri multimilyar dolar düzeylerinde borçlandırmak, ekonomiyi sulandırmak, doğal kaynaklar açısından ne kaldıysa korumak için hiçbir önlem almamak (Elimizde ne kadar doğal kaynak kaldığını tespit etmek için bilimsel araştırma gerekiyor.) bir ülke kendisinden bekleneni yeterince çabuk yapmadığı için (istihbarat seviyesi ile gurur duyarak) dünyayı patlatmakla tehdit etmek sayılabilir. "Sonuçta eğer bir Kızıl Ağaç gördüyseniz, hepsini görmüşsünüzdür."

Ağaçlardan konuşmuşken, seçmenler bir fantezi dünyasında yaşamıyorlarsa Çevreyi Korumak hakkındaki konuşmalar neden seçim zamanı artış gösteriyor. Örneğin; bir-zamanlar-neredeyse-çevreci-olan-ülkemizde yapılan son seçimlerde, çoğunluk, hayati güvenlik düzenlemelerindeki

problemler devam etmesine rağmen operasyonunu sürdürmesi için ülkenin en güvensiz ve de en gereksiz nükleer santraline izin veren birine oy kullandı; aynı alçak siyasi, doğaya zararlı ambalajı sınırlandıracak bir önlemi reddetti. Yıllardır devletin ağaç kesilmemesi gereken ormanlarındaki ağaçları kereste endüstrisi lehine kamuya açan, kütükleri işlemek için yurtdışına gönderen (bu yüzden yerel fabrikaların kapanmasını sağlayan) ve kalan ormanlar için gerekli önlemler almayan, her yıl yeni ödenekler alıp bunların faturasını vatandaşlara çıkaran ve buna karşı dava açılmasını dahi yasaklayan bir siyasiyi yeniden seçtirmek için dürüst, finansal yardım almayan çevre koruma yanlısı bir adayı geri çevirdi. Ama bu kadarı Dünya Gezegeni için biraz fazla.

Ülke çapındaki seçmenler şöyle diyorlar gibi görünüyor: Doğayı yok etse bile Para kazanmak kesintiye uğramadığı sürece doğayı korumakta bir problem yok. Dünyayı koruma işinin bedelini hadi başkalarına ödetelim. Elbette, Amerika'daki hayırseverlerin yardımlarının sadece %1'i doğayı korumaya gittiği düşünülürse orada da dünyayı koruma işini üstlenecek başka birilerinin olduğunu düşünmek de sadece başka bir fantezidir.

"Hepimiz Christopher Robin ile birlikte keşmire gidiyoruz."

"Peki üzerinde olduğumuz şey nedir?"

"Bir tür gemi, sanırım," dedi Pooh.

“Oo! O tür yani.”

“Evet. Biz de şimdi bir Kutbu ya da öyle bir şeyi keşfedeceğiz. Yoksa kutu muydu? Her neyse işte onu keşfedeceğiz.”

Maalesef, hayatta kalma ve mutluluk için, Batı’da bizler bir çeşit Eeyore dini seçmiş durumdayız. Öyle ki dünyayı şeytani bir yer olarak gören ve bilgelerin bu şeytani yolları görmezden gelmesi gerektiğini söyleyen bir din. Ya da dünyaya mekanistik bir bakış açısı dışında yaklaşımı hor gören ve parça parça doğayı suiistimal eden Eeyore tipinde bir bilimi sahiplendik. Büyük olasılıkla her ikisi de bizi bugünkü berbat durumdan kurtarabilecek şeyler değiller. Hatta bu berbat duruma neyin sebep olduğunu anlamamıza dahi yardım edemeyecek kadar aciz durumdalar.

Eeyore dini, dünyanın kurtarılmaya değmediğini, bir gün sona ereceğini ve inançlı olanların ânında cennete taşınacağını söylüyor. İşte bu yüzden bu dünyaya olanlar hiç sorun değil. Halbuki geçitten geçerken Aziz Peter, onlara Tanrı’nın emanet ettiği dünya ile ne yaptıklarını sorduğunda açıklama yaparken görmek isterdim. Bu durum biraz zorlayıcı olabilir.

Diğer yandan Eeyore bilimi Teknoloji’nin sebep olduğu büyük yıkımdan Teknolojik gelişmeler sayesinde kurulabileceğimizi iddia ediyor. Aslında bunları söylediğinde onun da bir çeşit din olduğunu düşünmemek elde değil.

Hayır, kesinlikle hayır. Bir din değil. Aslında tam olarak bir çeşit Büyücülük.

“*Wunga wunga, moomba noonga* – Büyük Teneke Tanrı, hexachlorobenzene, ethylene dibromide, toxaphene, chlor-dane, parathion ve bize yanlışlıkla verilen diğer tüm zararlı maddelerden lütfen bizi koru.” Şimdi yine, wunga wunga, hep beraber-ve özetle iyi şanslar!

“Oo! Piglet,” dedi Pooh heyecanla. “Şimdi hep beraber Keşmire gidiyoruz, hem de yiyeceklerle. Bir şey keşfetmeye gidiyoruz.”

“Ne keşfedeceğiz?” dedi Piglet endişeyle.

“Oo! Bir şey işte.”

“Zor bir şey yok?”

“Christopher Robin zorluk hakkında hiçbir şey söylemedi. Sadece keşfedeceğimiz şeyde bir ‘x’ olduğunu söyledi.”

“Aklımda olan şey bu değildi,” dedi Piglet ciddileşerek “Bu onun dişleri...”

Kalıtsal olarak devraldığımız korku dolu fanteziler, bizi doğal dünyadan korunmamız gerektiğine inanmamız için şartlandırdı. Ağır Sanayi ile Daha iyi Bir Yaşam gibi hikayeler. Asıl görmemiz gereken şey doğal dünyanın bizden

korunması gerektiği, bizim ondan korunmamız değil. Doğanın bilgeliğini görmemiz, saygı göstermemiz, anlamamız ve ona kendi illüzyon gözlüğümüzle bakmamamız gerekiyor. Sir Arthur Conan Doyle'un Sherlock Holmes karakteriyle bizi uyardığı gibi, "Biri, Doğa'yı yorumlamaya niyetlenirse en az doğa kadar geniş olabilmelidir." ve "Biri Doğa'nın üstüne yükselmeye niyetlenirse bunu ancak onun altına inmekle yapabilir." Chuang-tzu'nun sözlerini zamanında çalan bir uyarı zili olarak görebiliriz.

Liderler Yol'u takip etmediklerinde onların izinde olanlar karmaşa içinde olurlar. Bunun gerçekten böyle olduğunu nasıl anlatabilirim?

Yaylar, oklar, sapanlar yaparken bilgi gereklidir ama havada uçan kuşlar bundan rahatsız olurlar ve yaralanırlar. Ağlar, oltalar ve diğer benzeri araçlar yapılırken bilgi gereklidir ama sudaki balıklar bundan rahatsız olurlar ve yaralanırlar. Tuzaklar, kafesler hem yerleştirilirken hem de tasarlanırken çok fazla bilgiye başvurulur ama yerdeki canlılar bundan rahatsız olurlar ve yaralanırlar.

Bilgi; zeki, çok yönlü ve sanatçı bir hâle geldikçe çevredeki tüm insanlar bundan rahatsız olurlar ve yaralanırlar. Sonra bilmedikleri şeyleri anlamakta zorlanırlar fakat zaten bildiklerini düşündükleri şeyleri anlamak için adım atmazlar. Diğerlerini

yanlış anlayarak lanetlerler ama kendilerini lanetlemezler. İşte bundan sadece daha fazla karmaşa ortaya çıkar.

Güneş ve Ay ışıklarını kaybederlerse dağlar ve nehirler canlılıklarını yitirirler, dört mevsim yok olur, hiçbir böcek ya da bitki doğasını koruyamaz. Ama tüm bunlar bilgi konusundaki insanın takıntısı nedeniyle oluşur. Dürüstlük ve sadelik es geçilir ve yorulmamak hayran olunan bir şey hâline gelir. Sakin, çabasız eylem unutulur ve sadece gürültülü çekişme duyulur. İşte bu bilgiye açlığın doğasıdır. Bu gürültü dünyayı kaosa sürükler.

Chuang-tzu'nun başka bir sözünü de ekleyebiliriz:

İnsan kendi bilgi küresinde olan şeyden gurur duyar ama onun bile ötesinde olana ne kadar bağımlı olduğunu anlamaktan acizdir.

Size biraz önce anlattığımız yaşamsal gerçeği kısa bir hikayeye daha iyi bir şekilde gösterebilmek için Popüler Radyasyon dediğimiz kavramın ne olduğuna ilişkin kısa bir hikâye anlatmaya karar verdik.

1930'larda Radyum Eklenmiş Sağlık Tonikleri yüzünden insanlar ölmeye başladıkları için A.B.D Hükümeti ilk defa radyasyona maruz kalmaya ilişkin tolerans limitlerini

belirledi. İhtiyaç duyarsanız, limitleri siz de kullanırsınız.

1940'larda, Hiroşima'nın bombalama sonrası kurbanları üzerinde yapılan bir çalışma sayesinde daha önce belirtilen limitler yarıya düşürüldü. Hepsi sizin emniyetiniz için ama sanırım bunu anlamıştınız.

1950'lerde nükleer bomba atıklarıyla ilgili endişeler üzerine -bu arada birçok kişide negatif etkiler tespit ediliyordu- maksimum tolerans seviyesi daha da aşağı düşürüldü. Unutmayın bu sadece önlem amaçlı, anlarsınız ya.

Aynı zamanda, elektrik üreten şirketlerin reklamları yeni türde bir enerji kaynağının çekiciliğinden bahsediyorlardı: "Temiz ve güvenli" nükleer enerji. Tüm reklam panolarında müşterilerine "Ailenizi alın ve Nükleer Enerji İstasyonuna gelin." yazıyordu. X-Ray makineleri çocukların ayaklarını incelemek için ayakkabı mağazalarında bile kullanılıyordu. Ve insanlar sözde büyümüş ama gerçekte normal olan timus bezlerine radyasyon ışını göndertmekle meşguldü. Onlardan önce radyasyona maruz kalan birçok insan gibi önemli sayıda insanda kanser ortaya çıktı ve bir kısmı öldüler.

1960'larda çok daha fazla insan Asıl Gerçeğin onlara anlatılmadığına ilişkin olarak şüphelerini dile getirmeye başladı. Ve sonra...

1970'lerde, araştırmacılar Amerikalıların, tıbbi uygulamalar yüzünden atmosfere yayılan nükleer atıklardan 9 kat daha fazla radyasyona maruz kaldıklarını bildirdi; bu,

o zamandan beri, belirli Nevada sakinleri ve askeri personelin çalışmaları nedeniyle, bazı problemlerle bağlantılıydı. 1979'da Three Mile Island nükleer enerji santrali bozuldu ve çevreye radyasyon yaydı. Ortaya çıkan tüm problemlerin araştırmada Nevada'da yaşayan insanlar ile askeri personelin kullanılması nedeniyle olduğu düşünüldü. 1979'da Three Mile Adası Nükleer Enerji İstasyonunda bozulma ve bağlantılı olarak çevresine radyoaktif yayılma gerçekleşti.

1980'lerde Hiroşima kurbanları, onların çocukları ve torunları üzerine yapılan araştırmalar radyasyon kaynaklı kanserin otoritelerin daha önceden inandıklarından on beş kat daha fazla olduğunu gösterdi. Nükleer enerji santrallerinden ortaya çıkan emisyonlar ile tiroid hasarı, düşükler ve diğer bazı hastalıklarla bağlantı kuruldu. 80'ler bitmeden önce aynı Three Mile nükleer tesisinde olduğu gibi Çernobil tesisinde de sızıntı gerçekleşti. Uzmanlar, bu olayın yaptıklarının bin yılda yapılamayacağını iddia ettiler. Diğer tesislerde olan felakete yakın deneyimler basına sızdırıldı... İşte bu yüzden "güvenli maruz kalma limitleri" yeniden düşürüldü. Risk almaya değmez değil mi?

Bu yolculuktaki her aşamada yetkililer kamuyu Yeni Cihazlar ve Yeni Limitlerle emniyette olduklarına ilişkin olarak teyit verdiler. İlginç olan her seferinde de yanılıyorlardı.

Bugün ise kamuoyu; bilgisayarlar, işlemciler, yüksek oranda X-ışını radyasyonu ve yüksek düzeyde elektromanyetik alan yayan cihazlar tarafından esir alınmış durumda.

Kesinlikle çok emniyetliler, yetkililer bu konuda garanti veriyor. Herhangi bir tehlike olursa da bizi önceden kesinlikle uyaracaklardır.

En son popüler radyasyon cihazı ise Mikrodalga fırındır ve yiyeceklere yüksek elektromanyetik radyasyon göndererek yiyecekleri ısıtır. Bu tür bir doğal olanı saptırma işleminin çok güvenli olduğu konusunda yetkililer ısrar ediyorlar. Yoksa bu güzelim makineler piyasada satılabilir miydi? Belki yetkililer bu sefer haklıdır değil mi? Belki de değillerdir.

Yemeğini bitirir bitirmez Christopher Robin Tavşan'a bir şeyler fısıldadı ve Tavşan "Evet, evet kesinlikle," diye cevap verdi. Bir süre nehrin akış yönünün tersine doğru yürüdüler.

"Diğerlerinin duymasını istemiyor," dedi Christopher Robin.

"Öyle olmalı." diye cevap verdi Tavşan, önemli bir şeyden bahsediyor gibiydi.

"Acaba!.. Merak ediyorum. Şöyle mi? Tavşan sanırım sen de bilmiyorsun. Kuzey Kutbu nasıl görünüyor?"

Bıyıklarını okşayarak "Hımm." dedi Tavşan, "Şimdi bana mı soruyorsun?"

Önemsemeyen bir şekilde "Sanırım önceden biliyordum ama bir şekilde unuttum." dedi Christopher Robin.

"Çok komik değil mi?" dedi Tavşan, "Ben de sanırım bir şekilde unuttum, önceden biliyordum."

"Sanırım yerde bir yere saklanmış bir kutu olabilir."

"Kesinlikle bir kutu olmalı." dedi Tavşan. "Çünkü onu kutu gibi söylüyorsun, bu yüzden de kutu gibi olmalı. Böylece onu bir yerlere koyabilir ve keşfedebilirsin."

"Ben de öyle düşünmüştüm."

"Sadece," dedi Tavşan "Kutu nerede saklanmış olabilir."

"İşte bunu arıyoruz ya!" dedi Christopher Robin.

"Söylesene Piglet, pencereden ne görüyorsun?"

"Bir Heffalump!" diye bağırdı Piglet, alarm vermiş gibi zıplıyordu.

"Oo, şu çöpçü mü? Sanırım geri dönüşüm çöplerini alıyor. Gerçekten bir Heffalump olduğunu düşünmedin değil mi?"

"Hayır! (derin nefes, derin nefes) Tabii ki (derin nefes) hayır!"

“Evet Piglet. Ya sen bir Heffalump olsaydın? Sence sana ne yapardın?”

“Bilmiyorum,” diye seslendi Piglet. “Fakat kesin bana yapacağı konusunda bir şey düşünmüş olurdu.”

“Heffalump’un gerçekte ne olduğunu bile bilmiyorsun, değil mi?”

“Hayır, tam olarak değil.”

“Gerçekte Heffalump diye bir şey olup olmadığını bile bilmiyorsun, değil mi?”

“Hayır kesinlikle varlar.”

“Sanırım dünyanın bu köşesinde yoklar, her neyse en azından pencerenin diğer tarafında gizlice dolaşmıyorlar.”

“Emin misin?”

“Kesinlikle! Bir Heffalump bulman mümkün değil. Onu bulma ihtimalin evinin önüne tabela koymuş bir zürafa bulma ihtimalinden bile daha düşük.”

“Oo!” dedi Piglet, “Anlıyorum.”

Nerede kalmıştık? Oo, evet -tehlikeli illüzyonlar. İlginç bir şekilde Taoist benzeri yaklaşımı anlatan Joseph Chilton Pearce, Sihirli Çocuk’ta toplumun çıkmazını şöyle anlatıyor:

Evrenin doğal güçlerini kontrol edebileceğimize ve öngörebileceğimize nasıl inanabiliriz. Elbette

zeki araçlar ve manipölasyonlar sayesinde. Bu nosyonu kabul etmemizin en önemli nedeni bu dünyada sadece zekamızı kullanarak hayatta kalabileceğimize koşullanmış olmamızdır. Zihin, beyin ve bilginin kaynağı olan dünya arasındaki etkileşim toplumsal olarak olmasa da dini köklerden etkilenerек Batı Mantığı tarafından katı bir şekilde reddedilmiştir. Yaşayan dünya ile etkileşim dünyanın bize kibarca cevap ve tepki verdiğini anlatıyor. Klasik Batı akademi inancının en önemli ve tartışılmaz kurallarından biri zihnin duyularla algıladığı bilgilerle girdiği etkileşim dışında dünyanın da zeki bir tepki vermesi gibi bir etkileşimde olamayacağıdır. Bu bizim kişisel gücümüzü azaltmaktan başka bir işe yaramıyor ve kullanabileceğimizi düşündüğümüz tek gücün kullanabileceğimiz araçlar olduğuna inanmaya başlıyoruz. Tüm dikkatimizi işimize yarayacak araçların icadına, geliştirilmesine ve hizmetine ayırıyoruz. Değere ilişkin kriterimiz bir anda biraz güvenlik ve belki de doğanın daha fazla kontrolünü sağlayan araç üretimini vaat eden bilgi birikimi hâline geliyor. Potansiyel dediğimiz şey birden araçların daha fazla üretimi anlamına gelir ve eğitim/öğretim, çocukların daha iyi araç icadı yapabilmesine, üretmesine, tüketmesine ve kullanmasına odaklanır.

Bilgi birikimi ve araç geliştirme bize bugüne kadar fiziksel güven ya da refah vermemiştir, vermiyor ve vermeyecektir. Araç geliştirme ne kadar arttıysa endişe, düşmanlık, korku, kızgınlık ve saldırganlık da o kadar büyümüştür. Ürettiğimiz araçlar ve anksiyetemiz arasındaki direkt korelasyon, zekâmız bilgi birikimimiz tarafından şartlandırılmış olduğundan anlayışımızın ötesinde kalmaktadır. Zekâmız gerçek dünyadaki faaliyetlerimizden kaynaklanan her hatanın, örneğin her acının, her çaresizliğin, her korkunun ve kısaca her sorunun çözümünün ancak ve ancak araç üretimi, dağıtımı ve uygulamasına ilişkin bilgi birikimindeki artışla çözülebileceğine inanmak üzere eğitilmiştir. Hatta bilgi birikimimiz bizi kendi hayatlarımızdan ayırarak endişe ve mutsuzluk yaşatan şeyin kendisi olsa da bizi dogmatik bir şekilde kendi çaresizliğimizden ancak ve ancak bilgi birikimimizi mükemmelleştirerek kaçabileceğimize dair koşullandırır.

Diğer bir deyişle, modern insanın zorlukları, tehlikeli inançları, yalnızlık hissi, ruhsal boşluğu ve kişisel zayıflıkları doğadan ayrılmasından ve kendi yarattığı illüzyonlardan kaynaklanır. Taoist'ler bize bunun olabileceğini söylemişlerdi. Hatta bunun için ne yapabileceğimizi de söylediler. Şimdi bunları görmeye başlama zamanı.

Olduğu Gibi

Geçen Eylül ayının 10. gününde Via Salaria yolundan aşağı, sakin bir ülke olan ve Fara Sabina'nın hemen altında 80 yıldır yatan Ütopya Cumhuriyeti'ne doğru yürüdüm. Ne kadar neşeli olduklarını fark ettiğimde, onlara bu mutluluğun nedenini sordum ve bana bunun çok eski okul günlerinden kalma öğretileri ve yasaları sayesinde olduğunu söylediler.

Küçük çocuklara bazı küçük detayları gözlemlemeyi öğretmek için özel bir oyun oynanabilir, mesela üç arpa tanesi, bir bozuk para, mavi bir düğme gibi küçük nesneler avuç içerisinde gizlenir. El bir an için açılır ve hızlı bir şekilde yine kapatılır ve çocuğa ne gördüğü sorulur. Yaşı daha büyük çocuklar için bu oyun biraz daha zorlaştırılmalıdır. Bu sayede hepsi şapkalarının ve ayakkabılarının neyden yapılmış olduğunu öğreneceklerdir. Ayrıca bana, kelimeleri nasıl tanımlayacağını bilen insanların, ekonomik anlamda da daha başarılı olduğu söylendi, böylece hisse senedi piyasası ve

finansal dünyanın hileleri de ülkede görülmemeye başladı çünkü artık kandırılacak kimse kalmamıştı.

Yukarıda verilen Taoist cümleler Ezra Pond tarafından yazılmış *Altın ve İş* adlı eserdendir. Elbette, bahsettiği şey yani Gerçekliğin Takdiri çok daha eskiye dayanmaktadır. Bazı resmi Taoist yazarların bu konuda yazdıklarına yer vermeden önce en sevdiğimiz resmî olmayan Taoist yazar Henry David Thoreau'ya kulak verelim:

Sahtelik ve illüzyonlar en sağlam gerçeklermiş gibi düşünülse de gerçekler başka bir muhteşemlik içerirler. İnsan kandırılmaya açık olmayarak ya da buna izin vermeyerek sadece gerçekleri görebilseydi bir peri masalının içinde ya da Arap Gecesi Eğlencesi tadında bir hayatı yaşayabilirdi. Gözlerini kapatıp aldatılacağı bir illüzyon uykusuna dalarak insanlar günlük rutin ve alışkanlıkları üzerine bir hayat kurarlar. Oyun oynayan çocuklar ise deneyim nedeniyle daha bilge olduklarını düşünen ama yaşamın hakkını veremeyen yetişkinlere göre çok daha fazla gerçek doğa yasalarını ve ilişkilerini deneyimlerler.

...İnsanlar sistemin çok dışında, en son yıldızdan bile sonra Adem'den önce ve son insandan bile

sonra olan bir gerçeğe saygı duyuyorlar. Sonsuzlukta gerçekten doğru ve yüce bir şey var. Fakat tüm bu yüceliğin temsil ettiği yer ve zamanlar şimdi ve buradadır. Tanrı tam olarak şimdiki zamanda doruğa ulaşır ve zamanın herhangi bir kesitinde daha kutsal olamaz. Üstelik yüce ve kutsal olanı ancak içinde bulunduğumuz gerçekliği damıtarak ve derinleştirerek kavrayabiliriz.

Çinli felsefeye dayanarak Çin'de kurulmuş yüzlerce okul arasında sadece iki tanesi hayatta kaldı: Konfüçyanizm ve Taoizm. Hayatta kalmalarının nedeni faydalı olduklarını ispatlamış olmalarıydı. Çinliler pratik insanlardır ve mantıklı gelse bile faydalı olmayan şeylere saygı duymazlar. Örneğin; Doğu'da genel olarak Felsefe değersiz olarak düşünölmüştür çünkü uygulaması olmayan şeylerin bir anlamının olmadığı düşünölmür.

Batı felsefesinin günlük yaşamda pek fazla anlamı yoktur. Genellikle (en azından bana göre) Tartışma ve Teorilerle doludur, egosantriktir ve pratik değildir. Bu tartışmalar belli bir entelektüel zeminde ileri ve geri gider ve daha çok Baykuş, Tavşan ve bazen de Eeyore'un hoşuna gidebilecek bir etkinlik yaratır ama Piglet ve Pooh'nun keyif alacağı şeyleri pek desteklemez.

Batı felsefesi daha çok pipo içen, tüvit ceket ve papyon giymiş profesörlerin ve çim biçme makinesi tamir etmek

ya da çamaşır yıkama konusunda beceriksiz ama büyük beyinli öğrencilerin tartışması için iyi bir alan olmuştur.

Tüm bunlara biraz da işkillenerek baktığımızda tipik Batı Zihni'nin şöyle dediğini görürüz: Kim Doğu felsefesine ihtiyaç duyar ki? Böyle bir zihin için Doğu felsefesi ile ilgili iki yanlış vardır. Birincisi, Doğu egzotik ve mistik olsa da faydasızdır. İkincisi ise onun bir Felsefe olmasıdır, yani felsefenin kime faydası olmuş ki? Daha da özele inerek çoğu şey, Çin Taoistleri'nin bilim insanlarından, mucitlerinden, sanatçılarından ve doğa gözlemcilerinden geldiğini iddia edebiliriz.

Bize Batı'da Johann Gutenberg'in hareketli parçalardan oluşan matbaayı icat ettiği, William Harvey'nin kan dolaşımını keşfettiği, Isaac Newton'un İlk Hareket Yasası'nı ortaya koyduğu okullarda öğretildi. Gerçekte bu insanlar bile doğmadan çok önce Çin'de bu icat ve keşifler gerçekleşmişti.

Çinlilerin dünyaya ne kadar katkı yaptıklarını gerçekte kimse bilmesede de bir kısmını biz burada sayabiliriz: Mekanik saat, kağıt (duvar kâğıdı, tuvalet kâğıdı, mendiller, para ve oyun kartları dahil), çok renkli baskı, porselen, lake, fosforlu boya, sihirli fener (film projektörünün atası), çıkırık, el arabası, şemsiye, pulluk, koşum takımı, tohum ekici ve döner kavrama fanı, modern pusula (manyetik teori ile beraber), sismograf, kabartma ve ızgara haritalar, ondalık sistem, hesap makinesi, hermetik mühürlü araştırma labo-

ratuvarı, zincir tahrik, kayış tahrik, zincir pompa, buhar makinesi ve esasları, kadran ve işaretçi aygıtları, dökme demir, çelik döküm demir üretimi, asma köprü, segmental kemer (yarı daire olmayan) köprü, kontur taşıma kanalı, kanal kilitli anahtar, direkler, yelkenler , dümen, su geçirmez gemilerde kompartmanlar, kürekli bot, yelken, uçurtma (akrobatik uçurtma, avcı uçurtma, mesaj uçurtma, müzikal uçurtma, ışıklandırılmış uçurtma dahil), akrobatik uçurtma, (Taoistler tarafından geliştirilen ve uçan; Çin dağlarında, doğal yasaları öğrenmenin ve bunlarla çalışmanın bir yolu olarak öğretiliyor), sıcak hava balonu, helikopter rotoru, paraşüt (Leonardo da Vinci'nin ortaya koyduğu tarih olan on beşinci yüz yıldan önce), kemerler, müzikte eşit aralık (yüz otuz sekiz yıl sonra Batı'da Johann Sebastian Bach tarafından kullanıldı), doğal gaz için kullanılan bütan gazı tüpü (orjinal haliyle, gazlı) Bir ucunda bir valfin bulunduğu, üzerinde gezici yolculuk yapanların yemeklerini pişirdiği bambu tüp, güneş gözlükleri, su geçirmez giysiler, dağ tırmanma teçhizatı ve barut (ironik olsa da, uzun ömürlü bir iksir formülü arayan bir Taocu tarafından keşfedildi.) Kibrit icadından bin yıl sonra bir grup soylu kadın tarafından getirildi. Örneğin; kar tanesinin ve güneş ışınlarının yapısı bazı Çinliler tarafından binlerce yıl önce keşfedilmişti. Çinliler diyabet ve hormonal eksiklik hastalıklarını keşfettiler; endokrinoloji, immünoloji, tiroid hormon tedavisi ve anatomi bilimine öncülük ettiler (Fiziksel keşfinden çok daha önce kulak içi sistemlerin varlığını da

dahil edebiliriz.) Biyolojik haşere kontrol sistemleri geliştirdiler. Sanırım bu kadar örnek bazı şeyleri anlatmak için yeterli olmuştur. Bu durum onların yaşam şeklinin bazı şeyleri gözlemlemelerini ve fark etmelerini kolaylaştırmasından kaynaklanıyor. Maalesef Batı, bir şeyi ithal etmedi o da şu anlayıştı: Bilim, ahlak, ruhsallık yan yana ilerlemelidir, ahlak ve ruhsallığı dışlayan bir bilim bütün bir hâle gelemmez, sadece bir delilik türüdür. Peki tamam her şeye aynı anda sahip olamayız, yani öyle sanıyorum.

Pooh ve arkadaşlarına geri dönersek, bu bilimsel gözlem gibi şeyler, bize Pooh Köşesi'ndeki Ev hikâyesinde ilk defa tasarlandığından beri dünya çapında popüler bir oyun olan Pooh Çubukları'nın Taocu bir şekilde keşfedilmesini hatırlatıyor. Hatırlayacağınız gibi, Pooh çam kozalaklarını ince-liyordu ve hatta onlar hakkında bir şiir bile uydurmuştu.

Köprüye gelmişti ve nereye gittiğine bakmaksızın yürüyordu, bir şeye takıldı ve patilerinin arasın-

daki kozalak bir anda nehre doğru düştü.

"Off" dedi Pooh ve o köprünün altından yavaşça süzölürken hakkında şiir yazmış olduğu için başka bir kozalak almak üzere geriye döndü. Tam o sırada aklına köprüden aşağıya, nehre bakabileceği geldi çünkü çok huzurlu günlerden biriydi. Köprüden aşağıya eğildi, ayağı kaydı ve elindeki kozalak hemen altına düştü. Bu arada düşürdüğu diğer kozalak da yüzüyordu.

"Bu eğlenceli," dedi Pooh. "Diğer taraftan düşürdüm ama bu taraftan geliyor, acaba yine yap-sam olur mu merak ediyorum." Ve başka kozalak-ları bırakmak için geri döndü.

Yeniden oldu. Yapmaya devam etti. Bir sonrakinde iki taneyi aynı anda bıraktı ve nehre doğru eğilerek hangisinin önce çıkacağını görmeye çalıştı. Bir tanesi önce çıktı, aynı büyüklükte oldukları için hangisinin kazanacağını bilmiyordu. Bir sonraki sefer bir büyük bir de küçük kozalak bıraktı ve büyük olan birinci geldi. Büyük olanın ilk çıkacağını tahmin etmişti, küçük olanın da sonuncu olacağını biliyordu, bu yüzden iki defa kazanmıştı. Çay içmek için eve giderken tam otuz altı defa kazanmış ve yirmi sekiz defa kaybetmişti bu da iyi olduğunu gösteriyordu, sonuçta otuz altıya karşı yirmi sekiz, bu onun başarısıydı. So-

nuşta, yirmi sekize karşı otuz altı değildi.

İşte bu olay Pooh ubukları denilen oyunun başlangıcıydı. Pooh bu oyunu icad etmişti ve hepsi beraber ormanın u köşesinde bu oyunu oynadılar. Tabii onlar kozalaklar yerine çubuklarla oynamayı seçtiler, neden dersiniz çünkü hangi çubuğun kime ait olduğunu belirlemek çok daha kolaydı.

Bu tür bir Pooh'ca yaklaşımı olan bu olayda Taoist'lerin uyguladığı tarzda bir bilimsel yöntemi gözlemleyebilirsiniz. Olasılık teorisi, gözlemci, meraklı bir zihin, benimsenen ilkeler yoluyla çıkarım ve bu ilkelerin uygulanması, maddelerin modifikasyonu ve bir şeyleri yapmanın tamamen yeni bir yolu. Hiç fena değil, ne dersiniz? Sonuçta Pooh, o çeşit bir ayı.

Zaten ima etmiş olduğumuz gibi, bilimsel keşifler için temel unsurlar Gözlemcinin öneminde yatar. Bir de bu keşiflerin özlerinde İyi ve Bilgece Yaşamak vardır. Özellikle için bu kısmından Batı'nın, Doğu'dan öğrenebileceği birkaç şey olduğuna inanıyoruz. Örneğin; okullarımızda ne tür bir bilgelik eğitimi alıyoruz.

Bir ağılda  yüz inek vardır. Kapı açık bırakılmıştır ve her dakika iki inek bu kapıdan geçmektedir.

Bir buçuk saat sonra ağılda kaç inek kalır?

(Önce soruyu cevaplayın!)

Bu türde bir bilgi, bize anlatıldığına göre, mezun olduğumuz zaman günlük meseleleri çözmemize yardım edecek, yanlışla doğruyu birbirinden ayırt etmemizi sağlayacaktır. Ancak biz, üç yüz ineklik probleme geri dönersek ve bir şekilde bir sürünüz olduysa, büyükbaş hayvanlarınızın açık bir kapıdan dakikada iki inek olmak üzere çıkmayacaklarını iyi bilirsiniz. Ya hepsi birden çıkmaya çalışırlar ya da çıkmaya çalışmazlar. Veya ne zaman akıllarına gelirse o zaman hareket ederler. Kapı açıldıktan on dakika sonra büyük olasılıkla içerde hiç inek kalmaz ya da kırılmamış çit kalmaz. Elbette bunları bir öğretmene anlatsanız size cevabınızın yanlış olduğunu söyleyecektir. İşte bu okul ve hayat arasındaki farktır. (Henüz okuldaysanız ve böyle bir fark olduğunu bilmiyorsanız, mezun olana kadar bekleyin.)

Bizden Taoist öğretilerin temel parçalarını yok etmeden özetlememiz istenseydi muhtemelen şöyle derdik: Gözlemle, Çıkarsama Yap ve Uygula. Şimdiye kadar senin ya da diğerlerinin sahip olduğu önyargıları bir kenara bırakarak gözlemlemek için çevreni izle. İdeal olarak her şeye sanki ilk defa bakıyormuşsun gibi bak. Zihinsel olarak temel elementleri fark et, Lao-tzu'nun söylediği gibi "Karmaşadaki sadeliği gör!" Gördüğünü anlayabilmek için mantı-

ğın yanında sezgilerini de kullan. (Varoluşçu ile Sol Beyinli Teknisyen arasında hayati farklar vardır.) Bir şey ile diğeri arasındaki bağlantıları ve ilişkileri fark etmek için izle. Doğal yasaların işleyişine şahit ol. Daha fazlasını öğrenmek ve neye ihtiyacın varsa onu en küçük çaba ve müdahale ile elde etmek için doğal yasaları kullan.

Gözlemlemeyi, Çıkarsama Yapmayı ve Uygulamayı alışkanlık haline getirdiğinizde çevrenizde olanları anlamak için daha derin bir anlayışa doğru önünüzde açılan bir yolu göreceksiniz. Başka bir boyutta olduğunuzu düşündüğünüz zamanlar bile olabilir, aynı Henry David Thoreau'nun Arap Gecesi Eğlenceleri örneğinde olduğu gibi. Gerçekten o gecelerde olmasanız da aslında bir şeyleri başkalarının size anlattığı gibi değil de Oldukları Gibi görüyorsunuzdur. Bu ikisi arasındaki fark çok büyüktür.

Diğer boyutta gördüğünüz resim gerçek olandır. Yol'u takip ettiğiniz için "YA O/YA DA BU" alanını terk edersiniz veya her ikisinde birden olursunuz. Tao Te Ching'in ilk bölümünde Lao-tzu'nun yazdığı gibi çoğu insan Yol'u takip edemez çünkü Yol'u göremezler. Onlar "YA O/YA DA BU"da sıkışıp kalmışlardır.

*Arzularından arınmışlar,
[Yolu] "ustalık" olarak görürler,
Arzuların peşinde olanlar,*

*Onu bir “eylem” olarak görürler.
Her ikisinin de kaynağı aynıdır,
Sadece isimleri farklıdır.
Birlikte olduklarında onlara “bilinmezlik” denir.
Artan bilinmezliğin bilinmezliği,
Ve tüm sırlara açılan kapı.*

Bir diğer deyişle, Tao hem “ustalık” hem de “eylem” dir. Onu sadece ruh gibi düşünüp ete kemiğe bürünmüş halini önemsemeyenler ya da sadece fiziksel formunu önemseyip arkasındakini anlamayanlar en iyi ihtimalle sadece yarısını bilirler. Ne fiziksel dünyayı umursayıp ruhsal olanlar ne de ruhu reddeden fiziksel insanlar Yol’u takip edebilir. Fakat istersen *sen* yapabilirsin.

“Başım dönüyor,” dedi Piglet, omzumun üstünden okumaya çalışıyordu.

“Evet biraz yoldan çıktım değil mi?”

“Bunu açıklamanın başka bir yolu yok mu?”

“Sanırım başka bir şey deneyebilirim...”

Taoizm bazı akademisyenlerin (ve birkaç Taoist’in) inandığı gibi Fiziksel-Dünyayı-Reddederek-Yaşama-Yolu değildir. Taoistlerin en önemli olduğu düşünülen kişisi

Lao-tzu bile “Bedenindeki tüm cenneti onurlandır.” diye yazmıştır. Bir Taoist için Fiziksel-Dünyayı-Reddederek-Yaşama yaklaşımı aşırı saçmalık olurdu, sonuçta ölümsüz olarak yaşamak imkansızdır. Bunun yerine bir Taoist şunu söylemeyi tercih edecektir: Çevreni dikkatle gözlemle ve çevrende işleyen doğal yasaları fark ederek onlara uyum sağla. Onları takip ederek mütevazılık, şefkat, diğerlerini düşünmek (sadece tek bir toplumu düşünmek değil), bir şeyleri olduğu gibi görmek için bilgelik (dışarıda olanlara ilişkin sadece veri toplamak değil) ve Yol ile uyum içinde olmanın mutluluğu (“Ruhsal” takıntılarla ve “Hep Haklı Olmak” gibi kavramlarla hiç ilgisi yoktur) gibi erdemleri öğrenirsin. Ve bu sayede akışta, çabasız ve huzurlu yaşarsın.

“Oldu mu Piglet?”

“Bana hikâyeler anlatabilir misin?”

“Evet, sanırım yapabilirim.”

“Hikâyeler?” dedi Pooh, gözleri kocaman açıldı.

“Evet hikâyeler anlat!” dedi Piglet.

“Ben de istiyorum!” dedi Pooh. “Tüm ciddi olanlar bir kenara.”

“Tüm... Tüm ciddiyet gidiyor. Hadi bakalım. Tam da gözlem, akışta olmak ve çabasızlıktan bahsediyorduk. Peki ‘Yaşlı Usta ve At’ hikâyesini dinlemek ister misiniz?”

“Dinleyene kadar bilemeyeceğiz değil mi?” dedi Pooh.

“Doğru söze ne denir? O zaman geliyor.”

Bir Çin köyünün dar bir sokağında bir at, bir dükânın önünde bağlanmıştı. Ne zaman birisi atın yakınından geçse, at o kişiyi tekmeliyordu. Çok geçmeden at tarafından tekmelenmeden tehlikeli atın yanından nasıl geçebileceğini tartışan bir kalabalık toplanmıştı. Aniden biri, koşarak yanlarına geldi ve “Yaşlı usta geliyor ve o ne yapacağını iyi bilir.” diye bağırdı.

Kalabalık Yaşlı Usta köşeyi dönerken merakla izledi. Yaşlı Usta ata baktı, döndü ve başka bir sokaktan yürüdü.

“Gördünüz mü?” dedim. “Yaşlı Usta *Wu Wei* prensibine göre yaşıyor yani çabasız eylem. Bu Taoist’lerin suya bakarak öğrenebileceğimizi söyledikleri bir şey.

“Su mu?” diye sordu Piglet.

“Bir akıntı kendi yolunda bir taşa denk geldiğinde onunla mücadele etmez, savaştırmaz ya da onun hakkında düşünmez. Sadece etrafından dolaşır. Bunu yaptıkça da kendi şarkısını söyler. Su Orada Olana çabasız eylemle tepki verir.”

“Sanırım bir şeyleri kaçıyorum,” dedi Pooh.

“Nerede bir şey kaçırdığını sanıyorsun?” diye sordum.

“Hikâyede,”

“Ah, anladım. Yaşlı Usta o yoldan gitmek zorunda değildi. Diğer yoldan gidebileceğini biliyordu.”

“Fakat diğerleri neden bunu bilmiyorlardı?”

“Evet, tam üstüne bastın. Neden bilmiyorlardı?”

“Ben de o sokaktan geçmezdim,” diye seslendi Piglet. “Hele de böyle bir at varsa yolumda. Keçi de varsa geçmem. Köpek de. Ya da başka herhangi bir şey işte.”

“Peki diğerleri neden bilmiyorlardı.”

“Benim sevgili Pooh’m,” dedi Baykuş, yazı masasının üzerinden uçtu. “Bu tür problemleri çözerken önce elinde ne tür Fiziksel Kaynaklar var değerlendirmelisin.”

Kulağını kaşıyarak “Bende olduklarını bilmiyordum,” diye cevapladı Pooh.

“Doğruyu söylemek gerekirse,” diye devam etti Baykuş, biraz rahatsız olmuştu. “Hikayedeki sokak dardı ve at da genişti. Daha da ötesinde Saldırgandı.

“Neyin ötesinde neydi?”

“At tekmeliyordu. Yaşlı Usta ilerlemenin faydasız olduğunu biliyordu.”

“Bunu zaten biliyoruz Baykuş!” dedim. “Asıl önemli olan...”

Of neyse, bir hikâye için bu kadarı fazla. Hadi bir sonraki prensibe geçelim.

Doğayı gözlemlediğinizde bizim “kötü” diyebileceğimiz şeyler de dahil olmak üzere sistemin başarılı bir şekilde işlemesi için tasarlandığını fark edebilirsiniz. İşte bu yüzden doğal dünyanın işleyiş kurallarını öğrenmek istiyorsanız önce “iyi” ve “kötü” olarak etiketlemeyi bırakıp şeyleri oldukları gibi görmeye başlamanız gerekiyor. Bu; ahlakın, sağduyunun ya da benzeri erdemlerin bir kenara atılması değildir, bu tam olarak şu anlama gelir. Neyse biz bunu birkaç örnekle gösterelim!

Yüzyıllar önce Çin imparatoriçesi Si Ling-chi kurtçukların ve güve larvalarının kraliyet dut ağacının yapraklarına dadandığını duydu. Ne olduğunu anlamak için dut ağaçlarını görmeye gitti. Larvaları kendi kozalarını yapmak için ipliklerle çevirirken gördü. Onların hareketlerini gözlemlediğinde elyaf yapmayı ve giyim malzemelerini onlardan nasıl oluşturacağını bulmuştu. Onun gözlemleri ve deneyimleri dünyanın en değerli ve büyümlü kumaşlarından biri olan ipeğin icadını ve geliştirilmesini sağladı.

Yaklaşık kırk yıl önce İsviçreli mühendis George de-Mestral bir yürüyüşten dönerken üzerine yapışmış olan dikenli pıtrakları fark etti. Ondan başka birçok insanın da üzerine yapıştığı halde aynı şekilde düşünmemişlerdi yani gözden kaçırmışlardı. DeMestral ise pıtrakların neden yapıştığını düşündü. Yakından inceledi ve bitkinin üzerinde kıyafetlerine yapışmasını sağlayan küçük iğneleri gördü. Kanca ve ilmek prensibine dayanan bir bağlantı sistemi

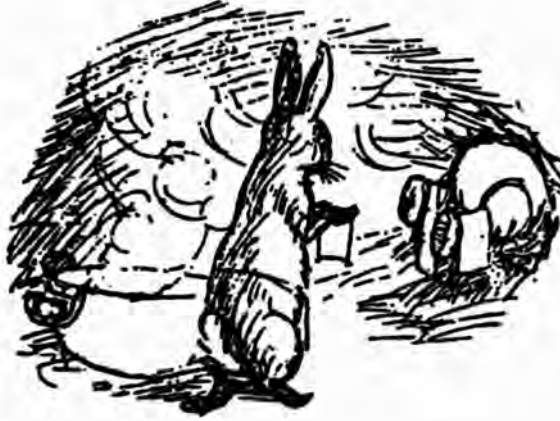
geliştirip geliştiremeyeceği üzerine kafa yordu. Yapabilirse bu sistemin doğası gereği esnek bir yapı olacaktı. Sadece merak ederek ve gözlemleyerek bulduğu “cırtcirt” denilen bağlantı sistemi artık tüm dünyada yaygın bir şekilde kullanılıyor.

Her ne kadar keşiflerin ve icatların kaynağının İhtiyaç olduğu iddia edilse de gerçekte övgüyü hak eden Gözlem ve Hayal gücüdür. Faydalı icatların önemli bir bölümünde, başarı ve bilgi dünyayı meraklı, çocukça ve yaratıcı bir şekilde gözlemleyenlerce ortaya konuldu. Bu kişilerin hayal güçleri genellikle “Mümkün Olan”, “Mümkün Olmayan”, “İyi” ve “Kötü” gibi kavramlarla kirlenmemiştir. Örneğin; teleskop, gözlük üreticisi olan bir dükkândan bozuk oldukları için atılmış olan lenslerle oynayan bir grup Hollandalı çocuk tarafından icat edildi. Herkesin bildiği ve yapılmaması gereken bir şey olan iki lensin birbirinin önüne koyulmama kuralına karşı gelmişlerdi. Ama bu hareket uzak nesnelerin daha da yakın görünmesini sağlamıştı. Onların keşfi hızlı bir şekilde İtalya’ya yayılmış ve özellikle de tutkulu bir adam olan Galileo Galilei’nin dikkatini çekmişti.

Eğer “İyi” ve “Kötü”nün ötesini görmeye başlarsan Orada Olan’ı görme konusunda çok daha iyi olmaya başlarsın. Örneğin; bir Ayı aşırı yediğinde ön kapıdan geçerken sıkılaşabilir.

Onu oradan kurtarmak için ayaklarından çekebilirsin ve sonra çıkış için *arka* kapıyı kullanmak zorunda kalabilir.

“Yan odadaki, Baykuş değil mi?” diye sordum. “Ne hakkında konuşuyor?”

“Radyo’da sunucu olmak için iş başvurusu yapmak istiyor.” dedi Piglet. “Tavşan ile pratik yapıyor şu anda.”

“Oo, hadi gidip bakalım neler söylediğine. Çok ilginç olmalı.”

“Bayanlar, baylar,” diye sesleniyordu Baykuş. “Bu kadar Tehlikeli bir ikram...”

“Lezzetli olacaktı.” diye düzeltti Tavşan.

“Merhaba Baykuş,” dedim. “Sen ne tür bir ürün satmaya çalışıyorsun?”

“Profesör Padbury’nin Yular Ezmesi,” diye cevap verdi.

“Oo demek Profesör ha. Tam anlamadım, yular mı dedin yulaf mı dedin?”

“Yular,”

“Anlıyorum, o zaman **Tehlikeli** dediğinde de doğru söylemişsindir.”

“Buraya baksana Baykuş, gerçekten böyle bir işi yapmak istiyor musun? Mesela hiç kimseye faydası olmayan ürünler satmak, saçma iddialarda bulunmak, yani işte tüm bunlar...”

“Sanırım,” dedi Baykuş. “İşte bu sesimle,”

“Melodik bir sesin olduğu kesin. Fakat o sesle eminim daha faydalı şeyler de yapabilirsin. Beni ilgilendirmez biliyorum ama istersen sana reklamın gerçek doğası hakkında bir şeyler söyleyebilirim. Araştırmacı gazeteci olduğum zamanlardan kalma bir ses kaydını çalmama izin ver. Ah işte burada. Bak şimdi dinle bunu. O sırada Amerika Tütünçüler Birliği Rasmussen Slick ile röportaj yapıyorum...”

“Mr. Slick, birçok insan bugünün tütün reklamlarında kimse sigara içen birinin yanında kültablasını, dumanı, kül izlerini ve doğal olarak sigara ile gerçekten birlikte olan şeyleri göstermediğinizi iddia ediyor. Ayrıca eminim siz de ne kanseri ne de akciğer operasyonlarını göstermek istersiniz. Ama reklamlarınızda kullandığınız temiz dağlar ve nehirler, karlı ovalar, sağlıklı yamaçlar ve benzeri taze hava görselleri sizce insanları yanıltan ve kandıran şeyler değil mi? Bu konuda fikirleriniz neler?”

“Şimdi, her şeyden önce genç adam, Amerikan kamuoyu, yıllardır tütünün insan sağlığıyla ilgili bir sürü problemin direkt olarak sorumlusu olduğuyula ilgili haberlerle bombalandı. Bu iddiaların arkasındaki delillerin çok yetersiz olduğunu söylemeliyim. Bizim amacımız da bu asılsız iddialarla ilgili haberleri biraz olsun dengelemek için daha aydınlık bir ışık yakmak. Gururla söylüyorum ki ben yıllardır sigara kullanıcısıyım ve hayatımda bununla ilgili hiç acı (öhö, öhö) çekmedim, hatta her zaman onu rahatlatıcı (ehem) ve huzur (ehem) verici buldum. Hiçbir acı (öhö, öhö) çekmediğimi yeniden belirteyim. Hiçbir şey (öhö, öhö) yani bu desteksiz iddialar (hırıltı) gerçeklerin ötesinde olmaz, bu konuyu (ööögh) artık kapatamaz mıyız?”

“Evet, Baykuş ne diyorsun!”

“Belki,” dedi Baykuş düşünceli bir şekilde, “Belki de bir üniversitede öğretmenlik için başvurmalıyım.”

Belki. Ve yine belki ya da değil. Baykuş'un fakülteye önemli bir katkı yapabileceğinden emin olamayız. Baykuş hakkında talihsiz bir durum da şudur (aynı şimdi bu duruma bir örnek vererek bu bölüme kendini bilinçli bir şekilde soktuğu gibi) Baykuş'un koruması gereken bir imajı vardır. Ve bir İmajı Korumak Orada Olan'ı görmeyi zorlaştıran bir eğilimdir. Orada Olan'ı net olarak göremediğinde herhangi biri nasıl öğrenebilir ki? Eğer biri öğrenemiyorsa nasıl öğretebilir?

Belki Christopher Robin'in bıraktığı notu hatırlayabilirsiniz. Hani üzerinde Christopher Robin'in "ÇIKTIM DÖN CEM MEŞGUL DÖN CEM" yazısı vardır ve bu not bilge bir yorum için Baykuş'a götürülmüştü.

Baykuş Christopher Robin'in notunu hızla Tavşan'dan aldı ve endişeli bir şekilde nota

baktı. Kendi adını heceleleyebiliyordu (WOL) hatta SALI'yı da heceleleyebiliyordu ve o günün ÇARŞAMBA olmadığına da farkındaydı. Yazıyı da eğer omuzlarının üzerinden eğilerek bakmadığınız ve ona "EEE, NEYMIŞ" demediğiniz sürece rahatça okuyabiliyordu.

"EE NEYMIŞ?" dedi Tavşan.

"HİMM," dedi Baykuş, Bilge ve Düşünceli görünüyordu.

"Ne demek istediğini anlıyorum, şüphesiz."

"EE NEYMIŞ?"

"Kesinlikle," dedi Baykuş. "Tam olarak." Ve biraz düşündükten sonra konuşmaya devam etti. "Eğer sen bana gelmeseydin, benim sana gelmem gerekirdi."

"Neden?" diye sordu Tavşan.

"Tam olarak şu sebepten." dedi Baykuş, yardımcı olacak bir şey gerçekleşmesini umuyordu.

"Dün sabah," dedi Tavşan ciddi bir şekilde, "Christopher Robin'i görmeye gittim. Evde yoktu. Bu notu da kapısına tutturmuştu."

"Aynı not."

"Başka bir not. Ama üzerinde yazan aynıydı. Ne kadar garip."

"İnanılmaz," dedi Baykuş. Yine nota bakıyordu. Sadece bir an için Christopher Robin'e bir şey olmuş olabileceğine ilişkin meraklandı. "Peki ne yaptın?"

"Hiçbir şey."

"Yapılacak en iyi şey," dedi Baykuş.

"Neymiş?" dedi Tavşan.

Baykuş onun bunu soracağını biliyordu.

"Kesinlikle," dedi Baykuş.

Kısa bir süre başka bir şey düşünemedi ama birden aklına bir fikir geldi.

"Söyle bana Tavşan," dedi "İlk nottaki tam olarak kullanılan kelimeler nelerdi. Bu çok önemli. Her şey buna bağlı. İlk notta tam olarak kullanılan kelimeler."

"Şundaki kelimelerin tam olarak aynısı, gerçekten."

Baykuş ona doğru baktı ve ağaçtan onu aşağı itip itemeyeceğini merak etti, sonra bunu nasılsa her zaman yapabileceğini düşündü ve bir kere

daha konuştukları şeyin üzerine gitmeye çalıştı."

"Tam olarak kelimeler neydi? Lütfen!" dedi. Sanki Tavşan daha önce bu soruya cevap vermemiş gibi.

"Söyledim ya," **'ÇIKTIM DÖN CEM'** Aynı bunda olduğu gibi bir de **"MEŞGUL DÖN CEM"**

Baykuş sanki rahatlamış gibi nefesini dışarıya verdi.

"Hımm!" dedi Baykuş, "Şimdi nerede olduğumuzu biliyoruz."

"Evet ama Christopher Robin nerede?" diye sordu Tavşan. "İşte asıl mesele bu!"

Baykuş, nota yeniden baktı. Onun eğitimi düşünülüğünde okumak çok kolaydı. **"ÇIKTIM DÖN CEM, MEŞGUL DÖN CEM"** Zaten herhangi bir nota yazılması gerekenler bunlar değil miydi?

"Olanlar o kadar açık ki sevgili Tavşan." dedi. "Christopher Robin, Dön Cem adında biriyle bir yere gitti. O ve Dön Cem birlikte meşgul olacaklar. Ormanda son zamanlarda hiçbir Dön Cem gördün mü?"

Öyle ya da böyle ne Tavşan ne de Baykuş bırakılan notun anlamını belirleme konusunda beceriklilerdi. Çünkü her birinin korumaları gereken imajları vardı. Mesela Durumu-Kontrol-Altına-Alabilen-Tavşan imajı... Bu imaj olanlara ilişkin çok fazla heyecanlı ve aceleci bir yaklaşımı içeriyor bu sayede bir şeyin ne olduğuna ilişkin olarak birazcık oturup düşünebilmek için pek zaman bırakmıyor.

"Merhaba Pooh," dedi Tavşan.

"Merhaba Tavşan," dedi Pooh, hayallere dalmış gibiydi.

"Şu şarkıyı yazabildin mi?"

"Sanırım bir şeyler uydurdum." dedi Pooh. "Çok da zekâ gerektirmiyor." dediğinde mütavazı göründü. "Neden olduğunu biliyorsun Tavşan, bana ara sıra geliyor bunlar zaten."

"Oo," dedi hiçbir şey gelmeyen ve her şeye gitmek zorunda olan Tavşan. "Daha önemli bir şey var: Sen hiç ormanda benekli ya da bitkisel bir Dön Cem gördün mü?"

"Hayır," dedi Pooh. "Hiç kimseyi görmemiş değilim ama," diye ekledi. "Biraz önce Tigger'i gördüm.»

"Bu kesinlikle iyi değil."

"Değil," dedi Pooh. "Ben de iyi olmadığını düşünmüştüm."

"Piglet'i gördün mü?"

"Evet," dedi Pooh. "Sanırım bu da iyi değil, değil mi?" diye sordu üzümlere.

"Bu durum onun bir şey görüp görmediğine göre değişir."

"O da beni gördü," dedi Pooh.

Tavşan tam Pooh'nun yanına oturdu ve kendini önemsiz hissedince yeniden ayağa kalktı.

Olanı Olduğu Gibi Görmenin en önemli avantajı önümüze çıkan sorunları çözebilmek için gözlem ve çıkarım yeteneğimizi kullanabilecek olmamızdır. Sonuçta, önü-

müzdeki problemleri net bir şekilde göremezsek onları nasıl çözebiliriz ki? Onları anlamak için en iyi zaman başladıkları ilk andır. Büyük zorlukların çoğu, küçük zorlukları zamanında doğru bir şekilde gözlemleyememizden kaynaklanır. “Problem başlamadan önce kolaylıkla durdurulabilir.” diye yazmıştır Lao-tzu. “Kaos oluşmadan önce her şeyi doğru sıraya koymalısın.” demiştir. Baştaki bedeli düşük olan önleme çalışması, problem büyüdükçe çok yüksek bedeller ödememizi sağlayabilir. Sanayi toplumunun gözlemlemeyi bilmeyen eğilimi küçük problemleri önemsemez, taa ki onların hepsi büyük problemler hâline gelene kadar ve sonrasında panik içerisinde çözmeye çalışır.

“Tüm orduları çağırın. 12. Deli Tiran dünyayı fethedecek. Onu durdurmak için gerekirse yarım milyon insanı öldüreceğiz. Evet, bu çok korkunç!” Bir bakalım şimdi... Ona silahları kim sattı? Biz sattık. Kullandığı askerleri kim eğitti? Biz eğittik. Düşmanlarını idam ederken onun sert diktatörlüğünü kim destekledi. Biz destekledik. Peki onun durdurulamaz karakterini kim umursamadı ya ona karşı olanları ortadan kaldırdığı zaman kim ses çıkarmadı ve onun dünyaya karşı tehditlerini kim duymazdan geldi. Bunların hepsini biz yaptık. İşte şimdi buradayız.

Problemlerin başlangıçta problem gibi görünmemesinin en önemli sebebi problemlerin çoğunun başlangıçta problem olmamasıdır. Önlerinde olanı göremeyen insanlar sıklıkla gerçekte olmayan zorluklara karşı savaşırlar ve asıl

bu süreçte gerçek problemlere sebep olurlar. Çoğunlukla küçük zorlukları büyük problemlere dönüştürürler. Herhangi bir probleme (ya da problem olmayan şeye) gerçekte ya da hayali olarak yoğunlaşmak ve onu türetmek geleneksel Batı tepkisidir: Bir zorluk duygusal olarak gözlemlendiğinde yaşama ilişkin tehdit algılanırsa; Batı'nın vereceği cevap mümkün olan en acı sonucu elde edecek şekilde 'dişe diş, göze göz' tepkisidir. Doğuda, bu tür bir tepki olgunlaşmamış birinin vereceği tepki olarak düşünülür. Bunu abartmak ise sadece enerji israfıdır. Ya da meşhur Çin atasözünün ortaya koyduğu gibi: "*Yılanın bacaklarını boyamaya çalışmak*" tır.

Biri problemi çözmek istiyorsa önündeki şeyin önce problem olup olmadığını bilmelidir. Başta kötü görünen şey gerçekten kötü müdür? Birazdan aktaracağım Taoist hikâye size bu sorunun önemini gösterecektir. İlk önce Huai-nan-tzu olarak da bilinen Liu An'ın hikâyesinin biraz değiştirilmiş versiyonunu anlatacağım:

Yaşlı bir adam ve oğlu bir tepede terk edilmiş bir kalenin içerisinde yaşarlarmış. Sahip oldukları tek şey de bir atmış.

Bir gün bu at kaçmış. Komşuları ona üzölmüşler ve "Bu çok kötü oldu!" demişler. Yaşlı adam onlara cevap olarak "Nereden biliyorsunuz?" demiş.

Ertesi gün at eve dönmüş ve yanında da başka yabancı atlar varmış. Yaşlı adam ve oğlu onları kapıdan içeriye almışlar. Komşular acele etmiş ve "Bu çok iyi!" demişler. Yaşlı adam yine "Nereden biliyorsunuz?" demiş.

Takip eden gün yaşlı adamın oğlu, vahşi atlardan birine binmeye çalışırken düşmüş ve ayağını kırmış. Komşular yine üzüntülerini ifade etmek için gelmiş ve "Bu çok kötü oldu." demişler. Yaşlı adam yine "Nereden biliyorsunuz?" demiş.

O günden sonra, bir ordu köye gelmiş ve kuzeyden gelen barbarlara karşı savaşmak üzere gördükleri her genci askere almışlar. Yaşlı adamın oğlu bacağı kırık olduğu için savaşa katılamamış. Gidenlerin çoğu savaştan dönememiş.

Başka bir hikâye de Chuang-tzu'dan:

Çok eski bir zamanda Huan dükü, bir bataklıktan geçerken önünde bir goblin belirdi. Dük yanında at arabasını süren Kuan Chung'a döndü "Yolda ileride sen de bir şey görüyor musun?" diye sordu. "Ben hiçbir şey görmüyorum." diye cevapladı Kuan Chung.

Dük eve döndüğünde, tutarsız bir şekilde konu-

yordu ve hasta oldu. Birkaç gün boyunca yatakta kaldı.

Huang Kao-ao adında bir devlet görevlisi Dük tarafından çağrıldı ve Dük, ona "Bir goblin insana zarar verebilir mi?" diye sordu. Görevli "Siz kendinizi hasta ediyorsunuz. Korkularınız ve endişeleriniz sizin yaşam enerjinizi emiyor ve siz bu yüzden hasta oluyorsunuz." diye cevap verdi.

"Ama goblinler gerçekten var mı?" diye sordu Dük.

"Evet, varlar. Küçük dağlardaki göllerde ateşlerle çevrelenmiş Li'yi bulursunuz, tozun içinde Lei-T'ing ile karşılaşabilirsiniz. Kuzeydoğudaki alçak seviyelerde Pei-a ve Wa Lung'u görebilirsiniz. Kuzeybatı arazilerinde Z-yang bulunabilir. Wang-hsiang, nehir yakınlarındadır; Hsin, tepelerde ve K'uei de dağlardadır. Vahşi yerlerde de Fang-huang bulunur. Bataklıklarda ise Wei-t'o görülür."

"Bana Wei-t'o'yu tarif eder misin?" dedi Dük.

"Wei-t'o bir arabanın tekeri büyüklüğündedir, bir dingil kadar da uzun olabilir. Mor bir cübbe giyer ve kırmızı bir şapka takar. Bölgesinden geçen yolcuların arabalarından çıkan sestən nefret eder ve sesleri duydukça ellerini çarparak ses çıkarır. Bir

wei-t'ö gören kişinin kaderinde büyük bir hükümdar olmak vardır."

"İşte ben de onu gördüm!" diye bağırdı Dük. Kalktı ve eşyalarını düzeltti. Günün sonunda hastalığı tamamen iyileşmişti.

Taoist yaşam tarzını açıklamak için K'ung Fu-tzu'nun hayatındaki bir olayı kullanan Chuang-tzu'dan üçüncü hikâyeyi aktaralım:

Ch'en ve Ts'ai orduları savaşta birbirleri ile karşılaştılar ve K'ung Fu-tzu savaşın tam ortasında kaldı. Yedi gün boyunca iri taneli çorba dışında yiyecek hiçbir şeyi yoktu. Her ne kadar yorgunluğu yüzüne yansısı da zamanını şarkı söyleyerek ve ud çalarak geçirdi.

Evin dışında iki öğrencisi durumu tartışıyordu. "Usta iki defa Lu'dan sürüldü. Wei'den kaçmak zorunda kaldı. Sung'da üzerinde yaşadığı ağacı kestiler. Shang ve Chou'da çok büyük zorluklarla yüzleşti. Şimdi de Ch'en ve Ts'ai arasındaki savaşın tam ortasında. Öldürülebilir ya da esir alınabilir ama o hala ud çalıyor ve şarkı söylüyor! Bu derece bir sorumsuzluk nasıl anlaşılabilir ki?"

Bu sözler K'ung Fu-tzu'ya da söylendi. Duyduğunda udunu kenara aldı ve "Küçük adamlar

gibi düşünüyorlar, içeri çağırın! Onlarla konuşacağım." dedi.

İki öğrenci içeri girdiler. "Usta," dedi biri, "Senin durumun hakkında endişelendik. Bu çok garip görünüyor. Şu anda büyük bir endişe içerisinde olmalıydın."

"Ben mi?" diye sordu K'ung Fu-tzu. "Bir adam Cennetin Yolu ile uyum içerisinde olduğunda öğretileri başarılı olur. Cennetin Yolu ile kendi bağlarını keserse tüm öğretileri başarısız olmaya mahkumdur. Kendi içime bakıp, kendimi değerlendirdiğimde Cennetin Yolu ile uyumlu olduğumu görüyorum. Çevremde gördüğüm korkunç durumun üstesinden gelebilmek için prensiplerim var. Ama yine de endişeli olmadığımı söylüyorsunuz. Bazen çok zor olabilir ama sahip olduğum Erdemi kaybetmeyeceğim. Ancak üzerinde kar ve buz olduğunda selvinin ve çam ağacının gücünü görebiliriz. Çevremdeki bu sorundan dolayı memnunum çünkü bana ne kadar şanslı olduğumu anlama fırsatı veriyor." Uduna geri döndü ve yeniden çalmaya başladı.

İlk öğrenci dans etmeye başladı. "Cennetin ve Dünyanın yollarının ne kadar derin ve yüksek olduğunu hiç bu kadar anlamamıştım." dedi diğeri.

“İyi gerçekten iyi midir? **Kötü** gerçekten kötü müdür?” Mesela güzelliğin iyi olduğu düşünülür ama güzellik uğruna birçok insan hem kendi hayatını hem de başkalarınınkini mahvetmiştir. Mesela çekici olmamak kötüymüş gibidir fakat sadece çekici olmadıkları için kendileriyle ilgili sadece yüzeyde görünen şeyden daha önemli şeylerle ilgilenmeleri mümkün olmuş ve kendileri hakkında çok Özel bir şeyi fark etmişlerdir. Aynı süreç Güzel olma durumunda çok daha nadir gerçekleşmiştir. Sağlıklı ve enerjik olmak iyi gibi düşünülür fakat birçok enerjik insan kendilerine hediye olarak gelen bu şeylerin değerini bilmeden yaşar ve onu hızla tüketir, yaşlı ve tükenmiş olmanın ne demek olduğunu bilmediklerinden kendilerine dikkat etmezler, ta ki çok geç olana kadar. Hasta ve zayıf olmanın kötü olduğu düşünülür fakat birçok insan kendi hayatını gözlemleyerek ve bir şeyleri yapma şeklini değiştirerek üst düzeyde sağlık koşullarına kavuşabilmiştir. Çekici olmamak, hastalık, zayıflık onlardan öğrenmeye açık olana çok fazla ders barındırır.

Uzun bir yaşamın iyi olduğu düşünülür ama birçoğu hayatını oturarak, şikâyet ederek, televizyon izleyerek, kendi işlerini anlatarak, 40 yıl önce gerçekleşmiş bir anı olan Gertrude halalarıyla neler yaşadıklarını tekrar tekrar anlatarak geçirir. Hayatta önemli bir şeyler başaranların çoğu genç yaşta ölmüşlerdir ama sahip oldukları hayatın her dakikasını gerçekten yaşayarak geçirmişlerdir. Chuang-tzu’nun ifade ettiği gibi ölüm bile kötü olmak zorunda değildir:

Hayata tutunmanın bir hata olmadığını nereden biliyoruz. Belki de sona yaklaştıkça evimizin yolunu unutup asla eve dönüş yolunu bulamayacağımızdan korktuğumuz için böyleyiz.

Li Chi, sınır şefi Ai Feng'in kızıydı. Dük Hsien onu karısı olarak ilan ettiğinde gözlerinde yaş kalmayana kadar ağladı. Fakat dükü tanıyıp aynı sarayı paylaştığında eski korku ve üzüntülerine sadece gülüyordu. Ölülerin ruhlarının da aynı deneyimi yaşamadığını nereden biliyoruz?

Bir şölen hayal edenler açlık ve üzüntüye uyana-bilirler. Açlığı ve sefaleti hayal edenler uyandıklarında neşeli bir partiye katılabilir ve yükselebilirler. Uyuduklarında hayal gördüklerini bilmezler ama uyandıklarında anlarlar. Bir gün büyük bir uyanış olacak ve hepimiz bunun bir rüya olduğunu anlayacağız.

Sözlerim size garip gelebilir ama bugünden yıllar sonra belki bir sabah ya da bir akşam bunu açıklayabilecek biriyle tanışabiliriz.

Bu arada yaşamlarımıza, bizi çerçeveleyen hayatlara ve Yaşamın kendisine daha net bir şekilde bakabiliriz. Ağlamaya ve bizi Davalara ve Mahkemelere götüren Evrene dua etmeden önce bize neyin verilmiş olduğunu daha ayrıntılı

inceleyebiliriz. Belki de asıl “iyi” şeyler sınavlardır, belki zorluklar ve “kötü” şeyler büyümemiz için hediyelerdir: problemler çözülmek için, kötü durumlar kaçınılmak için, alışkanlıklar değişmek, bazı durumlar kabul etmek, dersler öğrenilmek, şeyler dönüşmek, fırsatlar Bilgelik-Mutluluk ve Hakikati bulmak içindir. William Blake’in sözleriyle ifade edecek olursak:

*Böyle olması haktır;
İnsan neşe ve kederden ibarettir;
Bunu gerçekten bildiğimizde,
Dünyadan güvenle geçer gideriz.
Neşe ve keder çok ince dokunmuştur,
Kutsal ruhu çerçeveleyen bu elbise için.*

Hımm. Herkes gitmiş gibi görünüyor.

“Ben buradayım,” dedi Piglet.

“Ah, sen buradasın.”

“Hikâyeleri sevdim.”

“Bu güzel.”

“Bazı şeyleri düşünmemi sağladı.”

“Şeyler mi? Mesela...”

“Korku.”

“Oo.”

“Peki, ben şimdi yürüyüşe çıkıyorum. Biraz düşüneceğim. Biraz sonra gelirim.”

“Tamamdır, keyfini çıkar.”

Bir şeyleri Oldukları Gibi gördüğümüzde aslında her zaman orada olmuş olan Sihirli bir dünyaya geçeriz. Ve bir süre sonra kendinize neden bu kadar uzun süredir onu fark etmemiş olduğumuzu sorarız. Henry David Thoreau şöyle yazmıştır:

Görülmesi gerekene daima bakabilmeyele karşılaştırıldığında ne kadar iyi seçim yapılırsa yapılsın tarih, felsefe, şiir veya en iyi toplum düşüncesi nedir ki? Sen bir okur mu öğrenci mi yoksa gören mi olacaksın? Kendi kaderini oku, senden önce olanı gör ve kendi geleceğine yürü.

Ve şimdi Piglet için bir bilmece, elbette döndüğü zaman için: Eğer “iyi” iyi olmak zorunda değilse, “kötü” de kötü olmak zorunda değilse “küçük” nedir?

Çarpan Bir Kalp

Rüzgâr şimdi karşıdan esiyordu ve zorlukla ilerlemeye çalışırken Piglet'in kulakları geriye doğru sanki bir bayrakmış gibi dalgalanıyordu. Saatler önce Yüz Hektar Ormanı'ndaki evlerine ulaşmış olmaları gerekiyordu ama hâlâ ayakta duruyorlar ve endişeli bir şekilde ağaç tepelerinin arasında fırtınanın kükremesini duyuyorlardı.

"Bir ağacın devrildiğini varsayarsak Pooh, biz onun altında nerede olurduk?"

"Devrilmediğini varsaysak," dedi Pooh dikkatlice düşündükten sonra.

Piglet bu sözlerle rahatladı, bir süre sonra neşelenmiş bir şekilde Baykuş'ın evinin kapısını çalıyorlardı.

Şu an o tiz sesini çıkarmanın tam zamanı değil mi?

*Yapabileceğin çok fazla bir şey yok
Eğer sen çok küçüksen...
Büyük hedefler sana uymaz.
Onlar önemlidir,
Olabilecekleri kadar,
Fakat sen onların hiçbirini yapamazsın.*

“Piglet? Dünyada ne varsa.”

“Pooh bana şarkılama dersleri veriyor,” dedi Piglet tiz sesiyle.

“Şarkı söylemeyi kastediyor olmayasın? Peki tamam! Sanırım yanıldım. Şarkılama dersleri. O veriyor, değil mi?”

“Evet.”

“Hımm, umarım bu dünyada neyin kutusunu açtığının farkına varır.”

“Merhaba,” dedi Pooh, “Piglet sana şarkısını söyledi mi?”

“Bir kısmını en azından, çok yüksek bir tonda söylüyor, sence de öyle değil mi? İnsan dünyasında sanırım Kontrtenor olarak adlandırılıyor.”

“Hayır,” dedi Pooh. “O daha iyi Kontrol edebilir.”

“Neyi kontrol edebilir?”

“Tenoru,”

“Kim tenoru kontrol etmekten bahsetti ki Pooh?”

“Sen demedin mi Piglet, Kontrol Tenor ve ben de...”

“Evet, evet. Çok yüksek sesle şarkı söylediğini kastediyordum.”

“Her şeyden önce,” dedi Pooh. “O Çok Küçük Bir Hayvan.”

“Gerçekten de öyle.” dedi Piglet. “Bir domuzun Pooh gibi şarkı söylemesini bekleyemezsin. O bir AYTenor.”

“Piglet, ne kadar berbat bir şaka bu!”

“Şaka mı?” dedi Pooh. “Nerede?”

Ne söyleyecektim ben? Ah evet hatırladım. Şimdi Hassas, Mütevazı ve Küçük olanın gücüne geldik, öyle bir güç ki onu kullansın ya da kullanmasın tüm Piglet’lerde potansiyel olarak bu güç var. Batı ya da Doğu’daki tüm öğretiler içerisinde bu tür bir güce en fazla vurgu yapan Taoizm’dir. Taoist yazıtları Çocuk, Gizemli Kadın ve Vadi’nin Ruhu gibi kavramlarda bu konuyu kişiselleştirir. Hatta bu kavramlar Tao’nun da kişileştirildiği kavramlardır.

Hadi Hassas, Mütevazı ve Küçük konusuna Hassasiyet ile başlayalım. Batı’da hassaslık bir Artıdan çok Eksi olarak görülür. (Biraz fazla hassassın!) Batı onu kurtulunması gereken bir şey olduğunu düşünse de onun inanılmaz gücünün küçük bir parçasını kabul eder. Örneğin; genellikle birinin sağlığı konusunda (gerçek ya da hayali) endişeli bir şekilde negatif bir hassasiyet göstermenin ve konuşmanın

onu hasta edebileceği ya da iyileşmesini engelleyebileceğine inanılır. Yaygın olarak kabul edilmese de birinin sağlığı hakkında pozitif olarak hassas olmanın (vücudu “dinlemek”, zarar verici şeylerden kaçınmak, enerji yoluyla şifa almak, sağlıklı olduğunu görselleştirmek ve benzeri düşünceler) birini iyileştirebileceğine inanılıyor. Artan sayıda insan “tedavi edilmesi mümkün olmayan” hastalıkların bile tedavi edilebileceğine inanmaya başlıyor.

Hassasiyet ve beceri birlikte gelişen şeylerdir, birinin öğrenme sürecinde diğeri de daha iyi bir hâle gelir. Becerikli bir dansçı egzersiz, pratik ve gösteri yaparken kaslarını esnetir ve kasar, sıkılaştırır ya da gevşetir ve bu sayede kaslarını daha fazla fark eder. Bu hassasiyet ile görünüşte çaba olmaksızın zıplayabilir, havada dönebilir ve yeniden yere inebilir. Becerikli bir sporcu puan kazanabilmek için nasıl hareket edeceğinin, bir topu nasıl atacağını ya da ona nasıl vuracağını farkındadır. Bizim son T'ai Chi Ch'uan öğretmenimiz öyle bir farkındalık geliştirmişti ki ona arkadan gizlice biri yanaşmaya çalıştığında bile o bunu hemen bilebiliyordu. Kendi alanlarında -en azından bu tür becerilerin ustası olanlar çok hassastırlar- ve bu sayede de çevrelerinde olanı çok hızlı fark ederler. Chuang-tzu şöyle yazmıştır:

Mutlak Erdeme sahip olanlar ateşle yanmaz ya da suyla boğulmazlar. Sıcak ya da soğuk onlara zarar veremez veya vahşi hayvanlar tarafından

yaralanamazlar. Bu farklı olmalarından kaynaklanmaz. Bunun sebebi nerenin güvenli nerenin tehlikeli olduğunu bilebilecekleri içindir. Refahı ve sıkıntıları gözlemleyerek gelenleri ve gidenleri bildikleri için hiçbir şey onlara zarar veremez.

Fırtınada Baykuş'un evinde çay içmekten kaçınısaldı onların da başına hiçbir şey gelmezdi. Hiçbir şey...

Yüksek bir çatlama sesi vardı.

"Dikkat et!" diye bağırdı Pooh. "Saate dikkat et! Çekil oradan Piglet! Piglet, üstüne düşüyorum!"

"İmdat!" diye bağırdı Piglet.

Odanın Pooh'nun olduğu tarafı yavaşça yükseliyor ve Pooh'nun sandalyesi Piglet'in üzerine doğru kayıyordu. Saat, zemine uzanmıştı ve önüne kattığı vazoları onların tamamını parçalayana kadar sürükledi. Pooh, şimdi duvarın nasıl olduğunu görmeye çalışıyordu. Robert amcanın portresi o duvarın zemin hâline gelmesiyle kilim olmuştu ve Piglet tam düşmeyi beklerken aynı yerde halıyla buluştu, o sırada hangi yönün kuzey olduğunu hatırlamak pek mümkün değildi. Yeniden bir çatlama sesi duyuldu, Baykuş'un evindeki hareket durdu ve bir sessizlik oldu.

Peki, şimdiki durumu değerlendirirsek Baykuş'un ağaç evi şu anda Zemin Seviyesinde. Bunu tereyağından kıl çeker gibi halledebilirler.

“Ballı Tereyağı mı?” dedi Pooh.

Bir Taoist için Hassasiyet İş birliği anlamına gelir. Lao-tzu “Becerikli yolcu yolda iz bırakmaz.” derken onun çevresindekilere hassas (etrafındakilere saygı duyan) olduğunu ve doğa yasalarına uygun davrandığını ifade eder. Bir bu kalemun gibi Orada Olanlar ile birleşir ve karışır. Bunu egosunu hiçliğe indirgeyerek yapar. Chuang-tzu bunu şöyle anlatır.

Sadece kendi bedenlerini ev sahibi olarak görmeyenler baktıkları şeyde olanı görürler. Su gibi akarlar, ayna gibi yansıtırlar, sese yankı gibidirler. O kadar hafiftirler ki görünmez olacak gibidirler. Temiz bir göl gibi sakin, çevresindeki her şey ile uyum içerisindedir, kazanç ve kayıpta da öyle kalmaya devam eder. Diğerlerine önderlik etmez tam tersine onları takip eder.

“Peki, ballı tereyağı nerede?” dedi Pooh.

“Lütfen Pooh, tam bir şeyin ortasındayım. Git de buzdolabına bak.”

“Buzdolabında hiçbir şey yok.”

“Hayır, sakın bunun için beni suçlama.”

Taoist simyacı ve şifacı Ko Hung egosal olmayan farkındalığı şöyle tanımlıyor: Tatmin.

Tatmin olmuş insan faydasız gibi görünen bir şeyle mutlu olabilir. Dağlarda ve ormanlarda uğraşmaya değer şeyler bulabilir. Küçük, sade bir yerde yaşar ve basit olanı yapar. Kendi kullanılmış kıyafetlerini, saray elbiselerinin üstünde tutar ya da 4 atlı bir arabaya kendi sırtında taşıdıklarını tercih eder. Yeşimi dağda, incileri de denizde bırakır. Nereye giderse gitsin, ne yaparsa yapsın, mutlu olabilir, ne zaman durması gerektiğini bilir. O çiçekten çiçeğini almaz; o tehlikeli yoldan gitmez. Ona göre, tüm malvarlığı rüzgârda toz gibidir. Yeşil dağların arasında seyahat ederken şarkısını söyler.

Kendine ev yaptığı dalları kırmızı kapılı büyük malikanelerden daha konforlu, ellerindeki kazmayı unvanların ya da bayrakların prestijinden daha onurlu, temiz dağların şelalelerini zengin şölenlerinden daha lezzetli bulur. Gerçek bir özgürlük anlayışıyla hareket eder. Onun için rekabet ne ifade edebilir ki? Ne tür bir çekicilik,

endişeye ya da açgözlülüğe yol açabilir ki? Basitlik yoluyla Tao'ya sahiptir ve Tao yoluyla da her şeye... "Karanlıkta" aydınlığı görür "sisli olan"da netliği, "yavaşlıkta" hızı ve "boşlukta" doluluğu görebilir. Kendi elleriyle yemek yapan bir aşçı ünlü bir şarkıcının ya da üst düzey bir devlet görevlisinin onurunu yaşayabilir. Kaybedecek zenginliği, maaşı, alkışı ya da övgüleri yoktur. Yukarıyı gördüğünde kıskançlık duymaz. Aşağıya baktığında üstünlük hissiyle bakmaz. Birçok kişi ona bakar ama gerçekten onu görmez. Sakin ve bağımsız olarak tüm tehlikelerden özgürleşmiştir, insanlar arasında Gizli bir ejderha gibidir.

Gizli. Bu bize O'nun adının ne olduğunu hatırlatıyor.

Odanın bir köşesinde masa örtüsü kımıldamaya başladı. Sonra kendi kendini bir top gibi sardı ve odanın diğer tarafına yuvarlandı.

Sonra bir ya da iki kez aşığı ve yukarı zıpladı ve iki kulak dışarıya çıktı.

Odanın içinde yine yuvarlandı ve kendini çözdü.

Piglet'in ortaya çıkmasıyla, bölümün en başında bahsettiğimiz hayran olunması gereken özelliklerden birine gelebiliriz: Tevazu. Bu da bizi Chuang-tzu'nun en sevilen yazılarından birine getiriyor.

Sung şehrine doğru seyahate çıkan Yang-tzu, geceyi bir handa geçirdi. Hancının; biri güzel, diğeri sıradan iki karısı vardı. Sıradan güzellikte olana şeref ve şefkatle muamele edilirken, güzel olan görmezden geliniyordu. Ertesi gün, Yang-tzu evdeki bir çocuğa bunun nedenini sordu. O da "Güzel olan, güzel olduğunu bilir; sıradan olan ise sıradan olduğunu bilir" diye cevap verdi.

Yang-tzu evine döndüğünde, öğrencilerine şöyle söyledi: "Bunu mutlaka hatırlayın öğrencilerim "Gururunu bırak ve Erdemle hareket et. Bunu takip edersen, nasıl sevimlemezsin ki?"

Bu hikâye Tevazu konusunu toparlasa da hadi şimdi yine Küçük olanın hikâyesine dönelim.

"Küçük olmak hakkında bir şey söylemek ister misin Piglet?"

"Neden? Evet." diye cevap verdi. "Sadece prova yapıyordum. (ehem)"

Olabileceğin çok fazla bir şey yoktur,

Sen o kadar uzun değilken,

Ve özlediğin yaşam,

Çok yukarıdadır.

*Ulaşamazsın,
Çünkü sen çok küçük bir hayvansın.*

*Ya daha büyük olsaydım?
Ya da Uzun?
Neleri başarabilirdim bir düşünsene!
Ama Çok küçüğüm.
Çok çok küçük.*

“Teşekkürler Piglet. Söyleyeceğini düşündüğüm şeyler tam olarak bunlardı.”

Batı'nın tipik mantığına göre Büyük olan daha İyidir. Mesela Büyük adam Küçük adamdan daha iyi dövüşür. Kocaman bir şirket, Küçük bir şirketten daha üstündür, Yetişkin ise bir çocuktan daha akıllıdır. Taoist yaklaşıma göre ise bu çıkarımlar pek doğru değildir.

Büyük bir adam küçük bir adamdan daha mı iyi savaşır? Daha önce bahsettiğimiz Çin standartları için bile küçük bir adam olan T'ai Chi Ch'uan ustası, bir zamanlar bir Hong Kong sokağında bir silahlı haydut çetesi tarafından tuzığa düşürülür. Elbette, ona karşı kaybederler. Savunma sanatlarında dikkat edilmesi gereken büyük olan değil, küçük olandır. Bunun bazı sebepleri vardır, kimi fiziksel (yere

yakın ağırlık merkezi) kimi zihinsel (güçsüz görünmekten kaynaklanan oyunlar ve aldatmacalar) kimi ise duygusal kaynaklıdır (Kaslı bir erkeğin egosuna sahip olmadığından daha hızlı hareket edebilir). Büyük adam kaslarının her durumda onu kurtaracağını düşündüğünden yavaş ve tembel olma eğilimindedir. Küçük olan ise daha enerjik, esnek, uyanık, daha hafiftir ayrıca daha uyumlu bir sinir sistemine sahiptir. Küçük savaşçıların sıklıkla kendilerinden daha büyük rakiplerinin karşısında dans ettiklerini, sonra saldırdıklarını ve geri çekilerek yeniden dans ettiklerini görürüz. Büyük boksörün ne hale geldiği bize anlatıldığında elbette gülmüştük. Seni yakalayamazsa kocaman bir yük vagonu kadar büyük olmanın anlamı nedir ki? Ne kastettiğinizi biraz daha görselleştirmek için size bir Çinli hikaye olan “Maymunlar ve Çekirgeler”i anlatalım.

Çok uzun bir zaman önce dağda yaşayan bazı maymunlar, daha ılık olan aşağıdaki vadiye yaşamaya karar vermişler. Vadiye vardıklarında ise çekirgelerin onları rahatsız ettiğini fark etmişler. Bu yüzden çekirgeleri ilk önce sert şakalarla ve daha sonra tehditlerle ikna etmeye çalışmışlar. Çekirgeler ayrılmayı reddetmişler. “Hey cılız yaratıklar!” diye kükremit Maymunların Kralı. “Burayı terk etmezseniz ben hepinizi kovacağım. Yarın ölümüne savaşacağız.” “Pekil” demiş Çekirgelerin Kralı. “Eğer istediğin buysa, istediğini alacaksın.”

Ertesi gün maymunlar tüm ağır silahlarını da alarak vadiye ilerlemişler. "Çekirgeler, çıkın ortaya!" diye bağırmışlar. "Neredesiniz?" "İşte buradayız!" diye bağırmış çekirgeler ve rakiplerinin üzerine doğru sıçramışlar. Maymunlar onlara vurmaya çalışırken birbirlerine vurmuşlar çünkü çekirgeler çok hızlıymış. Çekirgelerin Kralı, Maymunların Kralı'nın burnuna konmuş ve o bundan çok rahatsız olmuş. Yanındaki askeri "Ben hallederim kralım!" demiş. Elindeki sopayla çekirgeye vurmaya çalışırken çekirge zıplamış ve Maymunların Kralı'nın burnuna sert bir şekilde vurmuş. Bu şekilde birinin burnundan diğerinin burnuna konmaya ve zıplamaya devam etmiş. Son maymunla yaptığı mücadeleden sonra vadiye yeniden huzur gelmiş.

İşte bu yüzden o günden beri maymunlar vadilerde yaşamaz ve burunları ezildiğinden hep düzdür.

İkinci bir nokta ise, büyük şirketin küçük şirketten daha üstün olup olmadığıdır. Bu tür bir Dinozor Anlayış, dinozorlar için bile başarılı olamadı. Bu anlayışın ticari hayatta da yürümeyeceğini söyleyebiliriz.

Okullarda bize anlatıldığına göre dinozorlar dünya üzerindeki en güçlü yaratıklardı. Fakat coğrafi ve iklimsel de-

ğışiklikler onları yok etti, çünkü yeni durumlara Adapte olamadılar ve bu açıdan daha küçük yaratıklarla rekabet edemediler. Küçükler ve hızlı olanlar onların önüne geçti. Bilim insanlarına göre onların devamı olduğu iddia edilen kuşlar yaşadılar ve onlar küçük, hızlı ve hareketli olanlardı.

Bir süredir, büyük şirketler daha küçük olanları satın alıyorlar, bu şekilde büyüyorlar ama sadece daha büyük çok uluslu şirketler tarafından satın alınmak için. Büyüdükçe kendi operasyonel süreçlerinden daha da uzaklaşıyorlar ve risklere karşı daha açık bir hale geliyorlar. Büyüklük bir anda en büyük düşman olabilir. Son dönemde yaşanan olaylar bize kocaman şirketlerin bir anda yok olabileceğini gösteriyor. Bu arada büyüdükçe yukarıdan düşmek de daha zor olacaktır. En Şişman olanın ayakta kalması bir süredir iş hayatındaki en önemli kurallardan biri olmuş olabilir. Ancak bugün Küçük olanın başarısı ortaya çıkmak üzere. Yeni ve faydalı bir şeyin arayışında; yaratıcı iş adamı, Samurai taktiklerini kullanıyor. Eğer Tao Te Ching'i okusalar daha da başarılı olacaklarını düşünüyoruz. "Sert ve Büyük düşecektir, Esnek ve Üretken ayakta kalacaktır." Bu sadece bir öneriydi!

Odanın diğerk köşesinde bir karmaşa vardı ve Baykuş onlarla beraberdi.

"Ah, Piglet," dedi Baykuş, çok rahatsız olmuş gibi görünüyordu, "Pooh nerede?"

"Pek emin değilim," dedi Pooh.

Büyük olan daha İyidir anlayışı üzerine son nokta: Yetişkin biri, bir çocuktan daha mı akıllıdır? Bireysel düzeyde, şüphesiz, bu durum bahsedilen yetişkin ve çocuğa göre değişir. Fakat her şeyin ötesinde Taoist için bilgelik, çocuğun zihin durumuyla ifade edilir. Çocuklar onunla doğarlar ve çoğu yetişkin bu anlayışı sonradan kaybeder, en azından

çoğunu unuttur. Kaybetmeyenler ise öyle ya da böyle çocuk gibidirler. Çince de kullanılan bir ek olan *-tzu-* usta anlamına gelir ancak kelime kökü itibariyle çocuk demektir. Bu durum hiç de tesadüf değildir. Konfüçyanist olup sürpriz bir şekilde Taoist olan Meng-tzu şöyle yazmıştır. “Büyük adam çocuk zihnini saklayandır.” Aşağıda Chuang-tzu tarafından anlatılan hikâye büyük adamın çocuk zihnine duyduğu saygıyı ifade etmektedir:

Yanında altı bilge adamıyla beraber Sarı İmparator, mistik Ta Kuei'yle konuşmak için Chou T'zu Dağı'na doğru yolculuk yapıyordu. Hsiang Ch'eng adlı vahşi bölgede kervan, yolunu kaybetti. Bir süre merakla etrafa bakındıktan sonra adam, atları tımar eden bir çocuğun yanına yaklaşarak “Chu T'zu Dağı'nın nerede olduğunu biliyor musun?” diye sordu. “Biliyorum,” diye cevapladı çocuk. “Bu durumda,” diye başladı söze ve “Ta Kuei'nin yaşadığı gizli yeri de biliyorsun değil mi?” diye ekledi. “Evet,” diye cevap verdi, “Size söyleyebilirim.” “Ne kadar muhteşem bir çocuk!” diye seslendi İmparator, yanındakilere. “Çok şey biliyor gibi... Getirin de onu bir test edeyim.” Arabasından dışarıya çıktı ve çocuğu kendisine doğru çağırdı.

“Söyle bana,” dedi Sarı İmparator, “Bir impara-

torluğu yönetiyor olsaydın, ülkenin idaresi konusunda nasıl bir seçim yapardın."

"Ben sadece atları tımarlamayı biliyorum," dedi çocuk. "Sizce bir ülkeyi yönetmek bundan farklı mı?"

Cevaptan tatmin olmayan İmparator yeniden soru sordu:

"Yönetmenin senin umurunda olduğundan pek de emin değilim. Yine de düşüncelerini merak ediyorum."

Çocuk cevap vermedi. İmparator bir kere daha sordu. Bu sefer çocuk bir soruyla cevap verdi. "Ülkeyi yönetmek atları tımar etmekten farklı mı?"

"Bana atları tımar etmeyi açıklasana," dedi Sarı İmparator. "Anlatırsan ben de sana anlatacağım."

"Atlara bakarken, onlara zarar gelmemesi için elimizden geleni yaparız. Bunu yaparken de üzerimizde olan her şeyi onlara zarar gelmemesi için bir kenara koyarız. Ülkeyi yönetmek de böyle bir şey mi?"

Sarı İmparator kafasını iki kere yere doğru eğdi ve "Kesinlikle Usta!" diye bağırdı.

“Bal nerede?” diye sordu Pooh.

“Ne diyorsun sen Pooh?”

“Ballı tereyağı.”

“Ne balı ne tereyağı?”

“Senin bahsettiğin tereyağı, içinden kıl çektiğin.”

“Haa o mu? O lafın gelişi.”

“Ooo.”

“Pooh midenden başka bir şey düşünemez misin?”

“Ben pek midemi düşünmem,” dedi Pooh.

“Bunu duyduğuma sevindim.”

“Ben genellikle yemekleri düşünürüm.”

“Peki” dedi Baykuş “Bence bu şeyler için hoş bir durum.”

“Ne yapacağız Pooh? Bir şey düşünebiliyor musun?” diye sordu Piglet.

“Peki yeterince düşündüm.” dedi Pooh. “Düşündüğüm küçük bir şeydi.” Ve bir şarkı söylemeye başladı:

Yüzüstü yatarım

Neşeme neşe katarım

Akşam uykumu alırmış gibi yaparım

*Bazen yatarım karnımın üstünde
Kendi kendime hımm sesleriyle
Ama hiçbir şey değişmez.
Yüzüm dümdüz
Tamamen yerde
Tam bir akrobat gibi
Ve haklı gibi görünmez
Bu kadar Arkadaşça bir Ayıya
Sepet sandalye ile onu sertleştirmek
Bir çeşit sıkıştırma
Ve gittikçe büyüyen
Zavallı yaşlı bir burun için hiç de iyi değil
Bu türde bir şey
Bence çok şey
Hem boyun hem de çene için
Ve kulaklar için..*

"Hepsi buydu," dedi Pooh.

Baykuş hiç hoşlanmamış bir şekilde öksürdü ve Pooh ise hepsinin bu kadar olduğundan emindi. Akıllarını, Kaçma problemine odaklayamıyorlardı.

"Çünkü," dedi Baykuş, "Eskiden kapı olarak kul-

landığımız şeyden dışarıya çıkamayız. Onun üzerine bir şey düşmüş."

Bir an için Taoist prensibe geri dönersek, Egonun müdahalesini dışarıda bıraktığımızda Evrensel Yolun enerjisi kesilmeden akmaya başlar. İşte bu yüzden bir Taoist, Küçük olmaya özel önem verir. Tao te Ching'de Lao-tzu 28. Bölüm'de bunu aşağıdaki şekilde anlatmıştır.

*Erili bil,
Fakat dişili de tut
Bir nehir ol
Cennetteki herkese
Nasıl bir nehir akarsa,
Sen de Erdem'de ak;
Çocuğun zihnine dönerek.*

*Işığı bil,
Ama gölgeyi de tut.
Bir kalıp ol
Cennetteki herkese.
Nasıl her kalıp kendini tekrar ederse,
Sen de Erdemle hareket et;
En başa dönerek.*

*Yükseği bil,
Ama alçağı da tut.
Bir vadi ol.
Cennetteki herkese.
Her nasıl bir vadi bolluk sunarsa
Sen de Erdemle ver.
Doğal basitliğe dönerek.*

Küçüğün Gücü ile çalışırken Yol'un bir örneğini yaşarız.
Lao-tzu bunu 34. Bölüm'de anlatmıştır:

*Büyük yol her yere akar,
Sola ve sağa,
On binlerce şey
Yaşam için ona bağlıdır.
Yol her birini yeşertir,
Hiçbir şeyi geride bırakmaz.
Olması gerekeni yapar,
Ama bununla övünmez.
Her şeyi giydirir ve herkesi doyurur,
Ama hiçbir şey talep etmez
Ya da Tanrısı olmak istemez.*

*Hiçbir şeyin karşılığını sormaz
Belki Küçük denilebilir ona.*

*On binlerce şey
Onu takip eder,
Ona geri döner.
Yine de hiçbir şey beklemez
Tanrısı olmak için.
Sadece bu yüzden
Belki Büyük denilebilir ona.*

*Böylece bilge büyük olur,
Küçük olarak başarır bunu.*

Bu arada Baykuş'un evine geri dönelim.

"Başka nasıl çıkabilirsin?" diye sordu Piglet endişeyle.

"İşte problem de bu Piglet, bu yüzden Pooh'nun aklını buna vermesini istiyorum."

Pooh bir zamanlar duvar olan şimdiki zemine oturdu ve eskiden çıkış kapısının da olduğu bir

diğer duvar olan tavana baktı ve aklını buna vermeye çalıştı.

"Sırtında Piglet ile beraber mektup kutusuna kadar uçabilir misin?" diye sordu.

"Hayır," dedi Piglet aceleyle. "Uçamaz."

Baykuş bunun için Gerekli Olan Sırt Kaslarını açıkladı. Aslında bunu daha önce Pooh ve Christopher Robin'e açıklamıştı ama o günden beri yeniden anlatabilmek için gün sayıyordu çünkü bu konu kimsenin tam olarak anlamadığı ve en az birkaç defa anlatabileceğiniz bir konuydu.

"Gördüğünüz üzere, Piglet'in mektup kutusuna kadar ulaşmasını sağlayabilirsek mektupların konulduğu yerden geçerek ağaca tırmanabilir ve bu sayede de yardım isteyebilir."

Piglet aceleyle son zamanlarda daha büyük olduğunu ve istese de geçmesinin mümkün olmayacağını söyledi ve buna karşılık Baykuş son zamanlarda kendi mektup kutusunun girişinin daha büyük olduğunu çünkü daha büyük mektupların geldiğini ve bu yüzden de Piglet'in delikten sığabileceğini söyledi. Sonra Piglet "Her neyse zaten Baykuş'un da yeterli sırt kasları yok." dedi. Baykuş "Evet olmayabilir ama bunun hakkında konuşmanın pek bir faydası yok," dediğinde de Piglet

de "O zaman daha iyi bir çözüm düşünmeye başlamalıyız." dedi ve bir anda hepsi düşünmeye başladılar.

"Başka bir şiir düşündüm ama söylemedim," dedi Piglet
"Nasıl sözleri var?"
"İşte böyle..."

*Görebileceğin fazla bir şey yok
Bir şeyleri göremiyorken
Senden çok yukarıdadırlar
Başka biri içindirler
Başka biri kimse
Kesinlikle senin gibi olmayan biri...*

*Nasıl daha Büyük olabilirim?
Nasıl daha Uzun olabilirim?
Ne zaman zayıf hissetmeyeceğim ve
Ne zaman küçük hissetmeyeceğim?*

"Bu çok hoş Piglet. Şarkıyı kastediyorum. Ama seni hiç bir yere götürmüyor değil mi?"

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu Piglet.

“Diyorum ki bu tavır sana fayda etmiyor. Bu tür düşünceleri kendi kendine tekrar edersen sadece güçsüz olduğuna kendini ikna edeceksin. Tam olarak korktuğun şey zaten bu değil mi?”

“Hımm,” dedi Piglet “Sadece Küçük bir hayvan olmak”

“Sana bir öneri yapabilir miyim?”

“Evet.”

“Öncelikli olarak seni iten şey yani korkuların gerçek değil ve Orada Olan’a ya da gelecekteki tehlikelere yönelmiş korkular değil. Sadece ‘Ya Olsaydı’ gibi fantezilerden kaynaklanıyor. Ya bir Heffalump’la karşılaşsaydım ya yüzüstü düşseydim ya kendimi aptal durumuna düşürseydim? Doğru değil mi?”

“Evet, sanırım...”

“Bir sonraki sefere ‘Ya Olsaydı’ senaryosu seni rahatsız etmeye başladığında onun gözlerine bak ve şu soruyu sor ‘*Olabilecek en kötü şey nedir?*’ ve cevabına bir bak, sonra kendine bir sor ‘*Bunun için ne yapabilirim?*’ Her zaman yapabileceğin bir şey olduğunu göreceksin. Böylece her durumda mücadele için gücün olduğunu fark edeceksin ve son olarak tüm korkularının yok olduğuna şahit olacaksın.”

“Yok olacaklar mı?”

“Kesinlikle... Özellikle gücün nereden geldiğini anlayınca yok olacaklar. O ya da bu şekilde hepimiz Çok Küçük Hayvanlarız ve bu ihtiyaç duyduğumuz her şeydir. Neden

endişe edelim ki? Yapmamız gereken tek şey, Yol ile uyumlu bir şekilde yaşamaktır. Hadi gücün bizimle çalışmasına ve dünyaya faydalı olmasına uğraşalım. Yol da olması gerekeni gerçekleştirsin.”

“Oo,” dedi Piglet.

“Örneğin, bu kitabı ben yazmıyorum. Eğer öyle olsaydı bu çok Zor ve Meşakkatli olurdu. Ben de kitabın kendini yazmasına izin veriyorum, benim vasıtamla... Bu eğlenceli ve çok heyecanlı. Sanki akıyor gibi ve ben de onu yapabildiğim kadar iyi takip etmeye çalışıyorum. Günden güne nereye gidersem bazı fikirler bana geliyor ve ben de onları sayfalara dahil ediyorum. En sevdiğim Hauki yazarı Matsuo Masho ‘Yoldaki her dolambaç bana yeni fikirler getirir; her şafak yeni hisler verir.’ demiştir. Yol zaten yolculuğun kendisidir ve diğer tüm yaptıklarım da bunun bir parçası. Yol’un bizi yarın nereye götüreceğini ve ne yapmamızı sağlayacağını kim bilebilir ki?”

“Ben asla böyle düşünemezdim,” dedi Piglet.

“İşte görüyorsun, Yol’u takip ettiğimiz sürece korkulardan dolayı yılmayız ne başarısızlık ne de başarı korkusu...”

“Başarı korkusu mu? Böyle bir şey mi var?”

“Kesinlikle var ve birçok insanın üzerinde büyük etkisi vardır. Chuang-tzu bunun hakkında bazı yazılar yazmıştır. İşte bir tanesi”:

Yao, koruyucu görevli tarafından fark edildiğinde Hua'daki manzarayı seyrediyordu. Görevli bağırdı "Usta, tüm kutsamalar büyük Usta üzerine olsun. Uzun yaşayın Usta!" Yao ona döndü ve "Şışt!" diye cevap verdi.

"Usta'mın serveti büyük olsun!"

"Şışt!"

"Bir sürü oğlunuz olsun!"

"Şışt!"

"Bu nasıl oluyor?" diye sordu Sınır Koruması "Uzun yaşam, zenginlik ve birçok oğul herkesin istediği şeylerdir. Neden onları istemiyorsun?"

"Birçok oğul," dedi Yao, "Bir sürü endişe anlamına gelir. Zenginlik problem demektir. Uzun yaşam uzun sefalet ve suiistimal demektir. Bunlar Erdem geliştirmemi engelleyen şeylerdir. İşte bu yüzden onları istemiyorum."

"Önceden," diye başladı Sınır Koruması, "Sizin bir Usta olduğunuzu düşünüyordum ama görüyorum ki siz sadece Üstteki bir İnsansınız. Cennet size oğullarını gönderecektir ve onların rızıklarını... Ne hakkında endişelenebilirsiniz ki? Zenginliğiniz olsaydı diğerleriyle paylaşırdınız, ne tür bir problem olabilir ki? Uzun yaşama gelince..."

“Bilge bir adam bir bıldırcın gibi yaşar. Ne endişe ne de zorluğu tecrübe eder. Cennetin Yoluyla beslenen bir kuş gibi uçar. Bir kuş gibi uçar ve geçtiği yerlerde hiç iz bırakmaz. Bir imparator Yol’u takip ettiğinde zenginliğini herkese sunar. Yolu kaybettiğinde ise çekilir ve yeniden Yol’u bulmak için Erdem’ini geliştirir. Doyumlu yaşanan onca yıldan sonra dünyayı bırakır ve beyaz bulutlara biner. Ona hiçbir kötülük ulaşamaz. Talihsizliklerden uzaktır. Ne tür bir suiistimale uğrayabilir ki?” dedikten sonra Sınır Koruması geriye döndü ve uzaklaştı.

Yao onu takip etti ve “Bekle!” diye bağırdı. “Bir şey sormak istiyorum.”

“Defol git!” diye cevapladı Sınır Koruması.

“Bu hikâye,” dedim “Bir Taoist için ‘kazanç elde etmek ve onu kaybetme’ nin ne demek olduğunu anlatıyor. Gözünün hiçbir şeyden korkmamasını, hiçbir şeyi çok büyütmemeyi ve bir şeyleri olduğu gibi kabul etmenin yolunu aktarıyor. Evren ne yaptığını bilir. İşte bu yüzden çok büyük bir Ego geliştirme ve korkma.”

“Oo,” dedi Piglet. “Anlıyorum.”

“Dışarı mı çıkıyorsun?” diye sordum.

“Evet,” dedi. “Şarkımın üzerinde çalışacağım.”

"Baykuş," dedi Pooh, "Ben bir şey düşündüm."

"Zeki ve Faydalı Ayı," dedi Baykuş.

Pooh zeki ve akıllı olarak çağrılmaktan gurur duyar bir şekilde yukarıya baktı ve tevazu içerisinde tam olarak şimdi aklına geldiğini söyledi. Sen Piglet'e bir ip bağlayacaksın ve mektup kutusuna kadar uçacaksın ve ipi üstten geçireceksin. Böylece Baykuş ve Pooh, Piglet'i yukarı doğru çekti ve bu planla Piglet yavaşça yukarıdaki uca doğru gitti. Ve işte oradasın.

Evet, işte oradasın. Tabii Baykuş'un ifade ettiği gibi ip kopmadıkça...

"Kopmayacak," diye fısıldadı Pooh rahat bir şekilde, çünkü sen Çok Küçük Bir Hayvansın ve ben senin altında duracağım. Eğer bizi kurtarabilirsen üzerinde konuşmak için çok Büyük şeylerimiz olacak ve belki bir şarkı yapacağız senin için. İnsanlar "Piglet'in yaptığı öyle Büyük bir şeydi ki Saygıdeğer Pooh onun hakkında bir şarkı bile yazdı diyecekler."

Piglet çok daha iyi hissetti ve her şey hazır olduğunda kendini yavaşça tavana doğru giderken buldu. O kadar gurur duymuştu ki "Bana bakın!"

diye bağırabilirdi. Elbette, Pooh ve Baykuş'un ellerindeki ipi bırakmalarından ve ona bakmalarından korkmasaydı.

"Yukarıya gidiyoruz!" diye bağırdı Pooh neşeyle.

"Yükseliş beklendiği gibi gidiyor," dedi Baykuş yardım etmek ister gibi. Yakında her şey bitecekti. Piglet mektup kutusunu açtı ve ona doğru tırmandı.

Sonra kendini ipten kurtardı ve delikten sıkışarak geçti. Aynı kapıların kapı olduğu o eski günlerdeki gibi ve WOL'ün ona yazmış olduğu beklenmeyen mektubun kayıp düştüğü zamanki gibi.

Kendini sıkıştırdı, sonra yine sıkıştırdı ve son bir itme ile dışarıya çıkabilmişti.

Ve zafer onlarındı. Yardım ve Kurtarma da oradaydı. Gösteri devam edecekti.

“İşte yine buradayım,” dedi Piglet.

“Evet buradasın. Başka bir şiir, değil mi?”

“Evet ve bir nakarat.”

“Oo hem de nakarat, harika... Hadi başlasana!”

Söylenecek çok fazla şey yok

Diğerleri Büyük ve Uzunken,

Ve kocaman kas

Gücüyle onlar

Ne yapacaklarını ve yapamayacaklarını bulurlar.

Sen orada küçük hissetmeden

Ya daha büyük olsaydın?

Ya daha uzun olsaydım?

Neleri kaçıracığını düşünerek

Çok da küçük değil, değil mi?

“Kesinlikle daha iyi,” dedim “Büyük bir ilerleme. Bravo Piglet, her şey için.”

“Teşekkür ederim.” dedi Piglet, her zamankinden daha pembeleşmiş bir şekilde.

“Aa-bak Eeyore ve Baykuş da buradalar. Hadi ama herkes. Hepimiz burada Piglet’in Cesur Kaçışını kutlamak için bulunuyoruz. Altı Çam Ağacı Restoranı’nda yer ayırttım. Diğerlerini de almak için Kanga’lara uğrayacağız ve sonra...”

“Ballı tereyağı da olacak mı?” diye sordu Pooh umut ederek.

“Evet, eminim menüde olacaktır. Bal kesinlikle var.”

“Üzerinde pembe dondurma da var mı?”

“Evet bir de neşe palamudu – oo ne konuşuyoruz? Hadi ama, Piglet arkada kalma. “Evet hadi,” dedi Pooh. Ve “Şarkının geri kalanını da getir.”

“Geliyorum.”

Neden daha büyük olayım ki?

Neden daha uzun olayım ki?

Neden olduğumdan daha farklı olayım ki?

Piglet'in Günü

Bir ipleri vardı ve ipi Baykuş'un eski evindeki sandalyeleri, resimleri ve diğer şeyleri çıkarmak için kullanıyorlardı. Bu sayede eşyaları yeni eve transfer edebilirlerdi. Kanga eşyaları bağlayıp aşağıya doğru gönderirken Baykuş'a doğru sesleniyordu, "Bu kirli bulaşık bezini istemezsin, değil mi? Ya da her tarafı deliklerle dolmuş bu eski halıyı?" Baykuş da "Tabi ki istiyorum! Bu sadece doğru şeyi doğru yere koymakla ilgili ayrıca o bulaşık bezi değil, benim şalım." diye cevap veriyordu. Her seferinde Roo eşya ile birlikte aşağı iniyor ve iple beraber yeniden geri dönüyordu ve bu Kanga'yı endişelendiriyordu çünkü Roo'yu görmek için nereye bakması gerektiğini anlayamıyordu. Bu duyguyla Baykuş'a çattı, evinin utanç verici olduğunu, çöplük gibi kirlenmiş halde bulunduğunu ve yıkılmaya başladığını söyledi. Şu yerdeki korkunç mantar yemeği artıklarına bak! Baykuş aşağı baktı çünkü şaşırmıştı ve alaycı bir şekilde kahkaha attı ve onun banyo süngeri

olduğunu açıkladı. İnsanların mükemmel bir banyo süngerini görseler de anlayamayacaklarını söyledi. Bu arada işler iyi bir hızda ilerliyordu. "Peki!" dedi Kanga. Roo bağırarak "Kesinlikle Baykuş'un süngerini görmeliyim, işte orada. Baykuş! Baykuş, bu bir sünger değil o bir kabarıklık. Kabarığın ne demek olduğunu biliyor musun Baykuş, o her şeyi içine aldığı anda..." ve Kanga "Roo, canım" dedi hızla. Çünkü bu Salı'yı heceleyecek birine konuşmak için pek de doğru bir tarz değildi.

Baykuş'un evinin bize hatırlattığı şey nedir? Bir şekilde çok tanıdık gibi geliyor. Hadi, biraz üzerine gidelim belki düşünersek bağlantıyı kurabiliriz. Bir bakalım! Ev yukarıdan her tarafa bakıyor sanki dünyanın doğal güçlerini onu yıkmaya özendirir gibi. Bir süredir yeterli bakım yapılmadığı için yavaşça kaymaya başlamıştı. Oo şimdi hatırladım bu bize 'Medeniyet'i hatırlatıyor. Acaba o da düşecek mi? Keşke "Ne olacağını merak ediyorum." diyebilseydik ama diyemeyiz çünkü ne olacağını biliyoruz.

Tarihin her seferinde kendini tekrar etmesi korkunçtan çok merak uyandırıcı. Lao-tzu ve diğer Taoistler tarafından eleştirilen Konfüçyanist Savaş Lordları bugün yeniden kıyafetlerini giymiş ve ortaya çıkmış gibi görünüyor. Tao Te Ching'in o zamanki toplum tanımlarını okuyan biri kitabın dün yazılmış olduğundan şüphelenebilir. Bu yüzden

bir kere daha çağlara yayılan Taoizm'in oldukça güncel olduğu düşünülebilir. Ve yine söylemeliyim ki sanırım bize de bazı dersleri var.

Çünkü Başkan John F. Kennedy'nin aydınlanmış döneminden (Devamlı Tao Te Ching'den alıntılar yapması sadece bir tesadüf müydü?) Özel Çıkarları Temsil Eden adaylar tarafından yönetilen ve vatanseverlik bayrağına sarılan skandallar dönemine geçerken hava, su, toprak ve demokrasimizin yozlaşmasının bir ilerleme olmadığına inanıyoruz. Yıllardan beri zeki, endişeli aktivistler yönetimde değiller ve ülkeyi ben-merkezci, önemsemeyen muhafazakârlar yönetiyorlar. İşte biz buna Sağlıklı Toplumun Oluşumu diyemeyiz.

Bu insanlara neden muhafazakâr dendiği de bizim anlayışımızın ötesinde bir konudur. Herhangi bir şeyi muhafaza etmekle ilgilenmeyen insanlara neden böyle söylenir ki? Mesela doğal kaynakları muhafaza etmiyorlar. Mümkün olduğu kadar tüketme peşindeler. Aşırı ahlakçılıkla övünmelerine rağmen kişisel ahlakı ve aileyi muhafaza etmiyorlar, aksine bu övünme ticari şirketler yoluyla para kazanmak istedikleri zaman geçerli ama konu fakir aileler, dullar ve sokak çocuklarını kurtarmaya geldiğinde bu değerleri pek de umursamadıkları hatta ayaklar altına aldıkları görülüyor. Kesinlikle parayı da muhafaza etmiyorlar. En azından vergi ödeyenleri parasını... Aslında muhafaza ettikleri şeylerin genel de insan ırkının çoktan gözünden düşen şeyler

olduğunu görebiliriz: Dar görüşlülük, toleranssızlık, buz kalplilik, bağnazlık, maçoluk ve aç gözlülük.

Muhafazakârlar (çok dindar insanlar oldukları söylenir) “Tanrı’nın ‘kendisine yardım edenlere’ yardım ettiğini” söylerler. Ve böylece kendi ellerine geçebilecek her şey için kendilerine yardım ederler. Ama başkalarına yardım etmelerini beklemeyin. Onların dünyaya yardım etmesini ise hiç beklemeyin.

Son yıllarda örneğin, ulusumuzun “muhafazakâr” liderleri, Kuveyt’in petrol arzını Irak’tan geri almak için bir savaş başlattılar, kıyıdaki petrol kuyularının bombalanmasına izin vererek (tarihin en büyük denize petrol dökülmesine sebep olan), o savaşı sürdürdüler. Kuveyt petrollerinin %30’unun iç edilmesine karşı çıkan güçler, şu anda dünya tarihinin en çevreyi yıkıcı savaşı olarak bilinen savaşın yapıldığı bölgede çeyrek milyon insanı öldürüyor (birçoğu askeri hedeflerden oldukça uzak siviller). Fatura: 60 milyar dolar. Onlardan önce yönetenlerin tüm enerji tasarrufu önlemlerini yok ettiler, güneş enerjisi araştırma ve geliştirme fonlarını kestiler, zengin nükleer enerji endüstrisine vergi mükelleflerinden aldıkları paralarla destek verdiler ve toksik atık sahalarının doygun hale getirilmesi ve giderek daha pahalı bir şekilde temizlenmesi vb. konularda adımlar atmayarak sürdürülebilir olmayı reddettiler. Bunlar gibi savurgan, yıkıcı “liderler” ile kimin düşmana ihtiyacı var ki?

Maalesef insanlığın ilerlemesi ve hayatta kalmasının gü-

vencesi gibi daha büyük ve daha iyi şeylerle devam etmeyi tercih edenler için, iktidarda olan politik liderlerin büyük çoğunluğu kimseyi önemsemiyor gibi görünüyor. Ve eski günlerde olduğu gibi bu, Savaş demek.

Şu anda, her yıl milyarlarca dolarlık Amerikan vergi dolarları savaş hazırlıklarına, silahlara ve savaş endüstrilerine gidiyor bunun da ötesinde ülke bunları borçlanarak ödüyor, ülke genelinde vergilendirilmemiş çete lordları, uyuşturucu saldırganları ve psikopatlar ihmal edilmiş çocukları, evsiz büyükanneleri avlıyorlar. Alışveriş arabalarında varlıklarını taşıyan insanlar kendilerini caddelere sokmadan önce korkuyorlar ve her yaştaki vatandaş, her gün altmış dört ölüm olmasına sebep olan tabanca ateşi altında yaşıyorlar. Sadece iki buçuk yılda Amerikan tarihinin en kanlı savaşlarından biri olan Vietnam Savaşı'ndaki 16 yıldan bile daha fazla ölüm ve yaralanma oldu.

Bizim gibi büyük bir ülke olan Sovyetler Birliği büyük bir ordu beslemeye başladı ve biz de onları yakından takip ettik. Bu arada göreceli olarak küçük ve askeri konulara pek yatırım yapmayan Almanya ve Japonya neredeyse hayatın her alanında bizi yenmeye başladı. Gerçekten son 30 yılda askeri harcamalara giden trilyonlarca dolar karşılığında ne alıyoruz? Bir bakalım... Neyimiz var, uçmayan savaş uçakları, kullanılmayan zırhlı tanklar ve asla ateş etmeyen silahlar... Bunlar sayılmaz, en azından bize söylenen buydu. Kesin başka bir şeyler olmalı... Aa evet... Evet, her yıl

için milyonlarca ton tehlikeli atık. Ordu ülkenin en büyük tehlikeli atık üreticisi. Elbette, bunun ne faydasının olduğunu söylemek zor. Üstelik zehirli atık bir ödeme yaptığınızda karşılığında alınması gereken şey olmamalıdır.

Şüphesiz bu atık önünde sonunda bir şekilde doğaya sızacaktır. On dört bin dört yüz askeri tesis zehirle kirlenmiş olarak tanımlanıyor ve bu alanların temizliği için vergi mükellefi başına iki yüz dolardan daha fazla harcama yapılması bekleniyor. Bu da Amerikan Ordusu'nu Dünyayı En Fazla Suiistimal Eden Örgüt yapıyor. Ordu şimdi doğrudan yirmi beş milyon dönümlük kamu arazisini yönetiyor ve ABD Orman İdaresi gibi kurumlardan da toplam sekiz milyon dönüm civarında alanı "ödün-ç-alıyor". Elli yedi ulusal ormandaki yüz altmış üç askeri eğitim faaliyetine ev sahipliği yapan üç milyon dönümlük bir alanı da bu toplama dahil edebiliriz. Sizce ordu yönettiği bu topraklara ne kadar saygılı davranıyordur. Düşününce...

ABD Ordusu Mühendisler Birliği, Colorado'daki Rocky Mountain Arsenal Havzası F Üssü'nü "dünyadaki en kirli alan" olarak tanımlamaktadır. Binlerce hayvan ve kuş sularını içerek veya su yüzeyine inerek öldü. Nevada'nın "Bravo 20" bölgesi, elli yıllık hırpalanmanın ardından 166 kilometrekarelik bir ay yüzeyi hâline gelmiştir.

1983-1984 yılları arasında Stillwater Ulusal Yaban Hayatı Bölgesi'nden gelen su, bölgeye taşmış ve bomba kraterlerinde bulunan kimyasallarla karıştıktan sonra kendi

bölgesine geri çekilmiştir, bu durum yedi milyon balık ve binlerce kuşun ölümüne sebep olmuştur. Yirmi üç milyon top, tank ve havan atışı, Indiana'nın doksan metrekaarelik Jefferson Proving Bölgesi'nin ormanlarını ve çayırlarını yok etti. Bu atışların yaklaşık olarak bir ya da bir buçuk milyonu henüz patlamamıştır. Çoğu yüzeyin altında ve bulması neredeyse mümkün değil. Bir uzmana göre iki yüz otuz üç metrekaarelik bu alanı temizlemek için derine doğru dokuz metrelik bir toprak tabakasını zırlı buldozerlerle kaldırmak gerekecektir.

Lao-Tzu "İmparator Yol'u takip ettiğinde atlar tarlalara gübre götüren araçları çeker, İmparator Yol'u kaybettiğinde atlar şehrin duvarlarına savaş arabaları taşır" der. Ve:

Üç hazinem var,

Koruduğum ve tuttuğum.

Birincisi şefkattir.

İkincisi ekonomidir.

Üçüncüsü tevazudur.

Şefkatten cesaret çıkar.

Ekonomiden cömertlik akar.

Tevazudan sorumlu liderlik gelir.

İnsanoğlu şefkati önemsemedi,

Cesur olacağını sandı.

*Ekonomiyi bıraktı,
Çok harcama yapmak için.
Tevazuyu reddetti,
Birinci olmak için.
Bu ölümün yoludur.*

Taoist düşüncede yönetimin yapması gereken şey topluma aşağıdan yukarıya özen göstermek yani “karınları doyurmak ve kemikleri güçlendirmek”tir. Bugün hükümeti yöneten, şirketleri yöneten ve endüstriyi yöneten liderler için insanlara özen göstermek, yukarıdakilere güç ve para vermek anlamına geliyor. Ve paralar sadece zincirin yukarı kısımlarında durur. Bunu Lao-tzu şöyle tanımlar:

*Mahkeme ihtişamlı süslenir.
Tarlalar yabani ot doludur.
Tahıl ambarları bomboş kalır.
Güçlü gösteren şık kıyafetler giyilir.
Keskin kılıçlar taşınır.
Bollukla sadece kendilerini şımartırlar,
Savurgan bir zenginliğe sahiptirler.
Onlara prens demek, lord demek yanlıştır.
Onlar Soygun Baronlarıdır.*

Pooh Piglet'i bulduktan sonra Yüz Hektarlık Ormana doğru beraberce yürüyorlardı.

"Piglet" dedi Pooh biraz utangaç bir şekilde, sonra ses çıkarmadan bir süre daha yürüdü.

"Evet, Pooh?"

"'Ne Var Biliyor musun?' adında senin hakkında Saygıdeğer bir Pooh Şarkısı yazılacağını söylediğim zamanı hatırlıyor musun?"

"Yazdın mı Pooh?" dedi Piglet, burnunun etrafında pembelik oluşmuştu. "Oo, evet sanırım yazdın."

"Yazıldı, Piglet."

Pembelik Piglet'in burnundan kulaklarına kadar yükseldi ve orada kaldı.

“Yazıldı mı Pooh?” diye sordu boğuk bir sesle “Neden bahsediyor? Ne hakkında? Ne zaman yazıldı? Gerçekten yazıldı mı?”

“Evet Piglet.”

Piglet’in kulaklarının uçları birden parlamaya başladı ve bir şey söylemeye çalıştı. Boğazını iki kere temizledikten sonra bile ağzından bir sözcük çıkamadı. Ve Pooh devam etti.

“İçinde yedi mısra var.”

“Yedi mi?” dedi Piglet olabileceği kadar sakin durmaya çalışıyordu.

“Ehem,” dedi tiz ses.

“Oo Piglet.”

“Evet, Pooh’yu gördün mü?”

“Son zamanlarda hayır. Ama şimdi sen burada olduğuna göre sana bir şey sormak istiyorum. Bugünlerde sana nasıl davranıyorlar?”

“İnanılmaz şekilde harika,” diye cevapladı. “Dün, iki kişi benden imzamı istedi.”

“Hımm, demek ki haberler hızla yayılıyor.”

“Evet, hem çok da heyecanlı değil mi?”

“Ve şimdilerde Eeyore sana nasıl davranıyor?”

“Bilemiyorum” dedi Piglet. “Bir süredir onu görmedim.”

“Hımm, bu ilerleme sayılır. Affet beni. Zavallı yaşı Eeyore. Sanırım daha toleranslı olmalıyım.”

“Kendine iyi davranmalı ve endişeleriyle ilgilenmeli,” dedi Piglet “Eeyore olmak zor bir iş.”

“Hepimizin kendimize göre endişeleri var.” dedim. “Sen de kendin için oldukça endişeli birisin. Fakat sen onları gidermek için adım atıyorsun. Bu sen ve Eeyore arasındaki en önemli fark. Yani en azından farklardan biri.”

“Olabilir.” dedi Piglet. “Eeyore’a çok yüklenmemeliyiz, eminim o da biraz nezaketi takdirle karşılayacaktır.” “Şimdi kaçmalıyım çünkü Pooh’yu bulmam gerekiyor. Hoşça kal.” diye devam etti.

“Genellikle bir mırıldama da yedi mısra olmaz değil mi Pooh?”

“Hiç olmadı.” dedi Pooh. “Daha önce böyle bir şeyi hiç kimse duymadı.”

“Diğerleri de bilmiyorlar değil mi?” diye sordu Piglet, yerden bir çubuk alıp ileriye doğru attı.

“Hayır!” dedi Pooh “Ve hangisinden daha fazla hoşlanırdın merak ediyorum. Şimdi mınıldanmamı mı yoksa diğerlerini bulduktan sonra onlarla

beraber mırıldanmamı mı tercih ederdin. "

Piglet biraz düşündü.

"Sanırım en iyisi şöyle olur Pooh. Şimdi bana mırıldanabilirsin sonra da hepimize mırıldanırsın. Böylece herkes duyduğunda ben de 'Hımm Pooh bana daha önce bana söylemişti.' diyebilirim ve sanki dinlemiyormuş gibi yapabilirim."

Bu noktada biraz Pigletçe görüldüysek ve beklenen gelecekteki ticari işler hakkında temkinli olarak kalpten bir şekilde kör bir iyimser düşünceye sahip değilsek bunun sebebi dünya nüfusunun sadece %5'ini ama dünya enerji tüketiminin %25'ini kullanarak atmosfere %25'lik sera gazlarını saldıığımız halde karbon dioksit emisyonlarını ya-salaştırmamamızdandır. Almanya ve Japonya yıllardır enerji tasarrufu alanında önemli yatırımların karşılığını alırken biz konuyu tamamen göz ardı edip paraları bilmem nerele-re harcıyoruz. Bu dönemde Almanya tüm Avrupa için bir ekonomik model hâline geldi.

Evet gerçekten bu ülkenin dünya için ne kadar sevgisi var, bundan çok şüpheliyiz. Sevgi önce kendi evinde başlamaz mı? Sadece insanların evlerine ve garajlarına baktığınızda doğal dünyadan uzak kalmak için bir tür dünya karşıtı silahın kullanıldığını fark edebilirsiniz. Ya bahçe-de... Amerikalılar her yıl otuz milyon kilogram böcek ila-

cını çimlerin üzerine bırakıyorlar, bu miktar çiftçilerin tarlalarında böcek ilacı yüklü ürünlerini yetiştirmek için kullandıklarından bile çok daha fazla. Çimler için kullanılan 34 kimyasal 'Harika'nın bir kısmı hükümet tarafından 1940'lardan beri test edilmemiştir. Amerika Birleşik Devletleri'nde günlük olarak kullanılan diğer yetmiş bin kimyasal madde türünün de yüzde doksanı toksik etki için test edilmemiştir.

Böylesine sorumsuz bir tavrın sonunda bedelini ödemeksizin ilerleyebileceğimize ilişkin inancı benimseme konusunda birazcık Tereddütlü görünüyorsak, sizi ikna etmemizin yolu her gün on beş ile yirmi farklı yaşam türünün yok olduğu, yetmiş beş hektardan daha fazla ormanın kuruduğu, bunun üçte biri kadar alanın tamamen çölleştiği, hayatı tehdit eden kuraklıklar ve her yıl daha da artan sel tehlikeleriyle dolu bir dünyada yaşadığımızı söylemekten geçer.

Güney Şili'de emisyonlar nedeniyle Amerika'dan dört kat daha geniş bir büyüklükte açılmış olan Ozon Tabakası nedeniyle yazın ortasında daha koyu güneş gözlükleri, daha kapalı koruma giysileri yaygınlaşıyor ve kanserojen ultravi-ole B ışınları, delinmeden öncekinin 1000 katı yüksekliğinde ozon tabakasındaki delikten geçmeye devam ediyor.

Aynı bölgede tavşanlarda, koyunlarda ve balıklarda Ultravi-ole ışınlarından kaynaklanan kataraktın çok daha yüksek oranlarda görülmeye başlandığı belirtiliyor. Ozon tabakasındaki bu hasar sonrasında Antartika sularında okyanus canlılarının asıl besin kaynağı olan bitkisel planktonların %5 oranında aşağı düştüğü ifade ediliyor.

Artmakta olan çevre farkındalığı ve insanın her şeyi çözme yeteneği ile ilgili **Büyük Konuşmalar** duyduğumuz-

da, insanların sürekli olarak dünyaya ve dünyadaki canlı türlerine nasıl bir muamele etmeyi sürdürdüğünü ve tüm yaşam formlarının insanoğlunun elinden nasıl kaçtığını (sadece kökleri yere bağlı olanların kaçamadıklarını bile- rek) gözlemlerken **“Bizimle Kim Dalga Geçiyor?”** diye düşünmekten kendimi alamıyorum.

Sonra doğaya gidiyoruz, seyrediyoruz, dinliyoruz. Ve bize Büyük Fırtınanın yaklaştığını söylüyor ve bu, işler çok İlginç, çok çok İlginç bir hale gelmeden çok daha önce olacak.

Doğrudan dünyadan, Taoistlerden, Tibetli Budistlerden, Amerikan Yerlilerinden, Peygamber Yeşaya'nın öğretilerinden ve diğerlerinden öğrendiğimiz bir şeyi aktarmak istiyoruz: Bugünün kelimeleriyle açıklamak mümkün olmasa da Yeni Bir Yaşam Şekli geliyor. Gelecekte karşılaşacağımız bu önemli günü Piglet'in Günü olarak tanımlayabiliriz.

O gün gelmeden önce doğayı yeterince tanımayan ve ona yaklaşmamış insanlara şöyle derdik: Çok da önemsemeyin nasılsa yakında çok yakınlaşacaksınız. Çünkü gelecek yıllarda doğa size gelecek (tam istediğiniz şekilde olmayabilir). O gelene kadar sizin yakınlaşmaya çalışmanız faydalar yaratabilir. Sadece bir tavsiye.

*Burada bir ağaç yatıyor,
Baykuş ucunda durmaya bayılırdı. (Bir kuş)
Ve Baykuş bir arkadaşıyla konuşurdu
Adına Ben denen (Daha önce duymadıysanız)
Elbette "Oo" olduğunda.
İşte o gün, rüzgâr çok şiddetliydi
Sevilen ağacı yere indirdi
Ve Piglet (PIGLET) bir şey düşündü*

“Cesaret!” dedi. “Her zaman umut vardır.”

İnce bir halat verin bana.

Ya da yoksa, bulamazsanız ondan

Kalın bir ip verin bana.

“Merhaba Eeyore,” dedim. “Şimdi senden bahsediyorduk.”

“Arkamdan değil mi?” diye cevapladı Eeyore. “Aldatma, kandırma ve ıvır zıvır. İnsan bu günlerde nelere şahit olacağını bilemiyor. Hatta meşhur arkadaşların varsa bile. Yani eğer onlar arkadaşınsa...”

“Saçmalama Eeyore! Elbette arkadaşsınız. Mesela Piglet. Biraz önce bana sana daha Nazik olmamızı söylüyordu, özellikle de yaşadığın zorlukları düşünürsek.”

“O mu söyledi? Küçük Piglet böyle söyledi demek. Bu ince, asil domuz mu söyledi bunu?”

Peki.

Biraz önce söylediklerimizi sonuçlandıralım. Birçok insan anlasın ya da anlamasın İnsanlar, ‘Az Gelişmiş Hayvan’, şu ana kadar çoktan kendi türünü ve diğer türleri daha uzun bir süre koruyamayacağını ispatladı. Bu yüzden dünya bir şeyleri düzgün hâle getirmek için kendi planını faaliyete soktu.

Onun nazik, sevgi dolu ve kapsayan ruhuna uygun olarak bize ne yaptığımız hakkında uyarı üstüne uyarı veriyor, insanlığın devamı için bunu vurgulamak istiyoruz. Hassas olanlar bu mesajı alıyorlar. Fakat hiç beklemedikleri anda tüm duyarsızlar bir anda kendilerini Açıkta ve Soğukta bulacaklar, aynı mamutların bir zamanlar kendilerini bir anda buzun içerisinde buldukları gibi... Gözlerine baktığımda “Kim aniden ısıyı düşürdü?” sorusunu soruyorum. Anlayabileceğimiz gibi Gelecek Olanların, Asıl Sebebi bugünkü dünyanın düşünülmemesi ve ağaçların kesilmesidir.

A.B.D Orman İşletmeleri'nin eski kamu ormanlarından Kereste endüstrisine ve Japonya'ya yaptığı Dev Bağış harcamalarını finanse etmek için Amerikan vatandaşları bir milyar dolar vergi ödediği hâlde yapılan bu iş, sayısız hayvan ve kuşun evsiz kalmasına sebep oluyor. Şu ana kadar ülkenin orijinal orman alanlarının %96'sı çoktan yok edildi. Bunlar gerçekleşirken Çin Hükümeti 45 milyon insanı yeniden ağaçlandırma için istihdam ediyor ve okullarda ağaç ekimini zorunlu hâle getiriyor. Ayrıca 11 yaşın üzerindeki her Çin vatandaşının her yıl 3 ile 5 ağaç dikmesini emrediyor. (Daha küçük çocuklara ot ve çiçek ekmeleri öğretiliyor.) Belki de bu insanlar bir şey Biliyorlardır.

“Ve buradasın, hımm! Pooh’yu buldun mu?”

“Hayır,” diye cevap verdi Piglet. “*Nerede* olduğunu bilmiyorum. Merhaba Eeyore!”

“Ah,” dedi Piglet. “Arkadaş Piglet, çevrede senin gibisini bulmak zor.”

“Eeyore,” dedi, “Pooh’yu gördün mü?”

“Evet, gördüm. Kısa biri, biraz yuvarlak bir ayı. Keyifli bir kişiliği var fakat pek zeki değil, sanırım ne demek istediğimi anlıyorsun.”

“Evet, evet! Peki nerede olduğunu biliyor musun?”

“Hayır.”

“Oo bak geliyor Piglet, Tavşan’la beraber.”

“Pooh,” dedi Piglet, “Baykuş’un şeyi kaldırmasına yardım ettiğini hatırlıyor musun?”

“Kesinlikle,” dedi Pooh. “Benim fonografik hafızam var, bilirsin işte.”

“Sanırım fotoğrafik hafıza demek istiyorsun?” dedi Tavşan.

“Hayır,” diye ısrar etti Pooh. “Fonografik. Gidiyor ve geliyor. Bazen takılıyor. İşte bu yüzden bir şeyleri iyi hatırlıyorum.”

“Demek özen gösteriyorsun,” dedi Piglet.

“Neye özen gösteriyorum?” diye sordu Pooh.

Evet ama devam edelim değil mi? Daha önce bahsettiğimiz Yaklaşan Geçiş için size yardımcı olacak bir ya da iki tavsiye de bulunmak isteriz.

Öyle umuyoruz ki bize anlatılan şekliyle Taoizm sabit ve değişmez bir yol değildir. Her şeyin ötesinde Taoizm, Tao’yu takip eder ve Tao sabit, kısır bir zeminde değildir. Lao-tzu’nun empatik olarak Tao Te Ching’in daha ilk satırında ifade ettiği “Takip edilecek Yol [Sözlük anlamıyla da yol] değişmeyen bir yol değildir.” Geleneksel olarak Taoizm Ejderha’nın Yolu olarak düşünülür; ejderha dönüşümün Çince’deki sembolüdür. Bir an için dünyanın bizim bölgemizdeki Kötü Medya’sının Ejderha’yı sembol olarak kullandığı düşünülürse bunun için daha iyi bir görsel belki Kelebek olabilirdi. Hangi sembol kullanılırsa kullanılsın, Taoizm, bir şeyin başka bir şeye evrildiği ve değiştiği bir Dönüşüm Yol’udur.

Bu da bir açıdan yüzyıllar boyunca Taoistler’in neden

sihir ile eşleştirildiklerini de açıklar çünkü belirli açılardan bir sihir türüdür. Çok pratik ve uygulamaya dönük bir sihir türü olsa da sihir, sihirdir. Burada biz de kısaca bu sihrin iki sırrını paylaşacağız. Gelecek yıllarda faydasını ispatlayacak olan iki Taoist prensip. İlki; Negatifi, Pozitifeye dönüştürmektir. İkincisi ise Pozitif olanı Pozitifeye çekmektir. Diğer Taoist sırlardan farklı olarak yanlış ellere düştüğünde tehlikeli olabilecek prensiplerdir çünkü yanlış ellerde doğru şekilde çalışmazlar. En çok Piglet'ler için işe yaradığını söylemeliyiz.

Negatifi Pozitifeye çevirme prensibi Taoist Savunma Sanatlarında çok iyi bilinen bir prensiptir. Kendini savunmak için rakibinin gücünü kendi lehine kullanarak ona hamle yaparsın. Sana doğru yumruğunu savurur fakat kendi yüzüne yumruk atar. Bir süre sonra eğer birazcık akli varsa durur ve seni yalnız bırakır.

Negatifi pozitifeye dönüştürme yolunda çevrende ne varsa onu kullanırsın. Diğerleri sana tuğla fırlatıyorsa sen bir ev inşa edersin. Sana domates atıyorlarsa sen bir domates satış vitrini yaparsın. Bir şeyi sadece ona karşı tavrını değiştirerek dönüştürebilirsin. Örneğin; Trafik Sıkışıklığı kolayca bir Düşünme, Muhabbet, Okuma, hatta bir mektup Yazma Fırsatına dönüşebilir. Kendimizin önemine ve bir şeylerin ne olması gerektiğine ilişkin düşünceleri bıraktığımızda bir şeylerin olmaları gerektiği gibi olmalarını sağlarız.

Benzeri bir şekilde, negatif kişilik özellikleri de dönüştürülebilir. Benmerkezci bir inatçılık yardımsever bir adanmaya dönüştürülebilir. Başkalarını kontrol etme arzusu; kendini kontrol etmeye, birini geliştirmeye hatta diğerlerine bu konuda yardım etmeye dönüştürülebilir. Detaylarda kaybolma eğilimi; birlikte olma ve bağ kurma yeteneğine ve hedeflere adım adım ulaşma özelliğine dönüştürülebilir. Kararsızlık, çok yönlülüğe ve dengeli bir bakış açısına dönüştürülebilir. Daha çok örnek sayılabilir.

Yükseldi mektup kutusuna

Pooh ve Baykuş “Oo” diyene kadar

Ve mırıldandındılar

Her zaman mektupların geldiği yerden

Tam olarak YANLIZCA MEKTUPLAR yazan yerden

Piglet sıkıştırdı kendini

Önce başını en son ayaklarını

Koca yürekli Piglet (PIGLET)! Ho!

Piglet hiç korktu mu? Bir an için göz kırptırdı mı?

Hayır, hayır, sonuna kadar savaştı

YANLIZCA MEKTUPLAR yazan yerden,

Ben onu geçerken gördüm.

Aşağıda verilen biyografi benim negatifi pozitif dönüşürme konusunda en sevdiğim örneklerden biridir.

1838 yılının Ocak ayında şimdilerde çok popüler İngiliz yazarı Charles Dickens varsayılan ismiyle Yorkshire'da kendisi için çocukluğundan beri duyduğu bazı yatılı okulları kişisel olarak araştırıyordu. İstenmeyen çocuklara ne kadar şiddetli davranıldığı konusunda dedikoduların kulağına gitmesi çok uzun sürmedi. Okul Müdürü William Shaw'a karşı bir öğrencinin kör olduğuna ilişkin yapılan suçlamasını okurken, yatılı okulda akşam yemeğinin sadece ılık süt, su ve ekmekten oluştuğunu, beş oğlanın aynı yatakta yattığını, pazar günleri çay için içinde parazit olan küflü demliklerin kullanıldığını, on sekiz erkeğin ikisinin körleştğini, şikâyet eden çocuğun da kör olanlardan biri olduğunu ve sonra kör olan diğer çocuklarla birlikte özel bir odaya konulduğunu okudu.

Kasvetli bir öğleden sonra Dickens, Yorkshire Mezarlığı'na ucuz mahalle okullarında okuduğu için ölen çocuk mezarlarını saymak için gitti. Bir mezar taşında şunu okudu: "Burada Mr. Williams Shaw'ın akademisinde aniden ölen George Ashton Taylor'dan kalanlar yatmaktadır." Bu yazıyı okuduktan sonra Dickens kendi romanı için gereken karakterin tohumlarını aldı. Bu, zavallı bir enkaz olan ve bir okul müdürünün işkenceleri nedeniyle ölen Smike adlı karakterdi. Bir sonraki roman Nicholas Nickleby idi ve bu roman Dickens'in gördüğü okullara dikkati çekebil-

mek için yazılmıştı. Kendi cümlelerini onları yok etmek için kullanıyordu. Nicholas Nickleby'ın yayınlanmasından birkaç yıl sonra halkın baskısıyla Yorkshire'in gerçekte hapishane gibi olan okulları kalıcı olarak kapatılmıştı.

Tüm edebiyat kariyeri boyunca Charles Dickens kendi karanlık çocukluk tecrübelerini yazmıştır. Utangaç, kolay kandırılan, genç Charles fare istilasına uğramış bir depo-da günde on saat çalışmak zorunda kaldı, babası borçları nedeniyle hapse atıldı. Onun yazma deneyimi keyfine düşkün Viktorian toplumunun gölgelerine ışık olsun diye rahamnül edilen zalimliklerini ve ihmallerinin sosyal etkilerini ortaya çıkaran “eğlence” sanatını (edebiyat) ortaya koymuştur. Bir reformistten çok gösteri dünyasının bir parçasıdır. Gerçek amaçlarından saptıklarını düşündüğü için sosyal reformistlere karşı temkinliydi ve bu onun çabalarının etkisini azaltıyordu.

Bunun yerine Charles Dickens, Londralıları etkilemek için sonunda tüm problemlerin çözüldüğü mutlu sonu olan ve iyiliğin kazandığı, sıcak bir atmosferi olan hafif ve komik olan hikayeleri tercih etti. Kâğıt üzerine yazdıklarında rahat olan dünya yerine bu kibar toplumun normalde görmezden geleceği zavallı, unutulmuş, suiistimal edilmiş ve çiğnenmiş insanlarından bahsetti. Ve uzun bir süre onun yaptıklarını görmezden gelen toplum kendi talihsiz insanlarına ilgi göstermeye başladı.

Babasının, doğru bir baba ve annesinin pek de düzgün

bir anne olmadığı sarhoş bir aile ve kasvetli bir çocukluktan gelen Charles Dickens, bugün bile bildiğimiz renkli Viktorian aile Noel kutlamasına ilişkin resmi yaratan sağlam bir aile oluşturabilmiştir. Ayrıca şu andaki çocukluğun onur ve güvenliğinin sağlanması gereken en önemli zaman dilimi olduğuna ilişkin modern inancı da (bu inanç yok olmak üzere) oluşturma konusunda en etkin kişilerden biridir.

Noel döneminde yetenekli bir amatör sihirbaz olan Dickens çocuklarını, ailesini ve arkadaşlarını, kepek kutusunu bir deneme tahtasına dönüştürerek, boş bir tavadan erik pudingi çıkararak, havaya bozukluklar atarak eğlendiriyor ve çocukların kahkahalar ve çığlıklara boğulmasını sağlıyordu.

Charles hayatı boyunca bir sihirbazdı ve sihirli bir şekilde sahip olduğu şeyleri daha önce olduklarından daha iyi bir şeye dönüştürdü. Bunları yaparken umutsuzlara, kaybolmuşlara, toplum üzerinde hiçbir gücü olmayan savunmasız ve daha önce hiç Özen görmemiş çocuklara umut oldu. Ve onlar için sadece bir sanatçıdan, eğlendiriciden ve bir yazardan çok daha fazlasıydı. O öldüğünde Westminster'deki mezarlığını binlerce hayranı ziyaret etti. Mezarlıkta bırakılan birçok çiçek buketlerinin arasında, oğlunun tarif ettiği şekliyle en çok, "bez parçaları ile bağlanmış küçük, kirli ve kaba çiçek buketleri" vardı.

*Koştı, daha hızlı koştı ve dik durdu
Ve bağırdı boşluğa duyulana kadar
“Baykuş için yardım edin o bir kuş Ve ayı olan
Pooh için!”*

*Diğerleri ormandan çıkageldiler
Gelebilecekleri en yüksek hızla.*

*“Yardım edin, İmdat!” diye bağırdı Piglet
Nereye gideceklerini gösterdi herkese
Ho deyin Piglet (PIGLET) için ho
Sonra kapı sonuna kadar açıldı
Hepimiz kurtulmuştuk!*

*Ho deyin Piglet için ho!
Ho!*

“Merhaba Kanga. Ne yapıyorsun orada?”

“Postacı biraz önce benim evimin önündeydi,” dedi “Ve bana yanlışlıkla Piglet için olan mektubu bıraktı.”

“Öyle mi? Bu ilginç işte, şimdiye kadar burada olmalıydı ama bize bir şey getirmedi. “

“Belki zamanı olmamıştır,” dedi “Tigger posta çuvalını alıp kaçtı.”

“Oo gerçekten mi? Şimdiye kadar o zaman benim kataloglarım ve faturalarım çoktan yüz hektar ormanına gitmiştir. Umarım bu yaptığı iş bir şey içindir.”

“Ben onu arayacağım.” dedi Tavşan, yeniden kontrolü ele almış gibi göründü: “Baykuş senin de uçarak gökyüzünden aramana ihtiyacım var: Eeyore sen de benimle gel. Pooh, Piglet siz de...”

“Piglet burada kalıyor.” dedim. Bu mektup önemli gibi görünüyor.”

Piglet mektubu açarken şimdi biz Pozitif'i yine Pozitif ile çek prensibine geri dönelim. Belki tam tersini aklımıza getirirsek anlaması daha kolay olur: Eeyore Etkisi. Eğer çocuğumuza yeterince Sakar, Çirkin, Aptal ve Yeteneksiz dersek zamanla tam olarak o hale gelir. Bir seviyede zihin doğrulardan çok uzak bile olsa yeterince tekrar edilen verileri ve inançları kabul eder. Özellikle Pigletlerin hassaslığı onları bu tür bilgi ve inançlara daha da açık hale getirir. Ama aynı zamanda bu onları pozitif etkilere de daha açık hale getirir. İşte bu yüzden sadece Taoizm'de pozitif tavır ve değerlerin önemini yanında, Piglet özellikleri geliştirmenin önemi de vurgulanır.

“Bununla ne yapacağımı bilmiyorum,” dedi Piglet. “Neden bir bakmıyorsun?” diye devam etti.

“Bu etkileyici Piglet, Sandhurst Üniversitesi Pemberton Q. Throckmorton M.A., Ph.D. ve ıvırzıvır’dan geliyor.

‘Piglet Beyefendi, Değerli Bayım, Sandhurst Üniversitesi Mütevelli Heyeti Kurulu size Cesur Hayvan (C.H) onur derecesi vermek istediğimizi iletmem için beni görevlendirdi. Eğer düzenleyeceğimiz ödül töreninde aramızda olursanız çok memnun oluruz. Ödül töreninin yeri ve tarihi...’

“Piglet bu harika bir haber. Sandhurst’ten bir onur derecesi... İşte bu güzel. Şimdi duvarına asacak bir şeyin olacak. Bu tür bir şey yapacaklarını asla düşünmezdim.”

Hadi bakalım, neredeydik. Oo evet.

* * *

Pozitifi ve negatifi çekmenin basit bir örneği olarak Taoist tıp, sağlığın sırlarının yine sağlıkta bulunacağına inanır. Bu yüzden Taoistler sağlıklı olmanın ve uzun yaşamın ilkelerini anlamak için zihinsel, duygusal, fiziksel koşullar üzerinde çalışarak onlarla uyumlu olmanın yollarını ararlar. Buna karşılık endüstriyel tıp-ilaç-cerrahi teknolojiler sağlığın hastalığı anlayarak bulunabileceğine inandıklarından hastalık ve ölüm üzerinde araştırma yaparlar. Bu nedenle tipik bir Batı hastanesi Hasta ve Yaralı olanlar için çok da iyi bir tedavi merkezi değildir çünkü son moda teknolojik tıbbi silahlarla donatılmış tıp askerlerinin hastalıkla savaştığı bir savaş cephesi gibidir.

Benzeri bir savaş sever yaklaşım iş dünyasında da görülebilir özellikle dünyanın Batı denilen yarısında. Başarılı biri, sadece agresif bir savaşçı olduğu için başarılı gibi görünür. Agresif olan takip eder ve istediği şeyi alır. Olasılıklar, onun pozitif tavrının bir şeyleri ona doğru çekmesi ve başarının olabilmesi yolunda başarı için fırsatlar yaratmasıdır. Fakat şans onu arayanlarla beraberdir, izleyiciler doğru tutumdan ziyade saldırganlığın başarılı olduğunu görürler. Bu yüzden başarının bu saldırgan yolunu diğerleri taklit ederler. Saldırganlık daha fazla saldırganlığı çekeceğinden, başarılı olmak isteyen her iş, başka bir meşguliyete döner ve oluşan savaşçı ortam ve negatiflik başarılı olma şansını azalttığı gibi mutsuzluğu artırır.

“Erili bil fakat dişili de tut.... Çocuk zihnine dön. Hayatı oyun olarak gören çocuklar hayatın kurallarını ve ilişkileri yetişkin olandan daha iyi fark eder... İnsan öyledir ki, hatalarıyla ve deneyimleriyle kendisinin bir çocuktan daha bilge olduğunu düşünür.”

“Büyük adam çocuk zihnini koruyandır.” Büyük adam, sözün gelişi, bir çocuk gibi oynar ve bir kadın gibi çekicidir. Onun oynadığı oyun ciddi görünebilir ve çekiciliği erkeksi algılanabilir ama çocuk gibidir ve aynı zamanda dişildir.

Tüm bunlar pozitif, pozitifle çeken ve hem kendi yaşamını hem de başkalarının yaşamını muhteşem gücü uygulayarak değiştiren ve tüm zamanların en büyük Piglet'i

olduğunu düşündüğümüz kişiye getiriyor. Onu, Chuang-tzu'nun sözleriyle takdim edeceğiz.

Büyük bir usta imparatorluğu yönetseydi, o insanlarla uyum içinde çalışarak onların zihinlerini uyandırırđı, böylece öğretilerini insanlar üzerinde, düşünmeden ve isyanla karşılaşmadan aktarabilirdi. Onun bu ilhamı altında insanlar davranışlarını iyileştirebilirlerdi, içlerindeki kötölük ve şiddet kendiliğinden yok olurdu ve kendi inisiyatifleri ile yaptıkları şeyler nedeniyle iyilik için çalışan insanlar hâline gelirlerdi.

Böyle bir lider tarihe adı kaydedilmiş en büyük liderle bile karşılaştırılabilir mi? O büyük olasılıkla var olmuş herkesten önce gelmiş olurdu. Onun tek isteğı zihinlere erdemi getirerek unutulmuş çok eski günleri yeniden canlandırmak olurdu.

Küçük bir çocuk olarak Mohandas Karamchand Gandhi çelimsiz ve utangaçtı. Sonraları "Kitaplarım ve derslerim benim tek ortağımdı." diye yazacaktı. "Her saat okulda olmak ve okul kapandığında eve dönmek günlük alışkanlığımdı. Kelimenin tam anlamıyla eve doğru koşardım çünkü kimseyle konuşmaya tahammülüm yoktu." Yıllarca gece dışarı dahi çıkmadı. Genç bir adam olarak İngiltere'ye Hukuk okumaya gitti. "Herhangi bir sosyal davete gittiğimde bile

davette olan kişilerin yarısı beni aptal zannederdi.” diye yazdı.

Fakat Mohandas Gandhiyas devamlı öğrenen biriydi. Kendi çalışmalarından öğrendi. Daimî bir Piglet olarak öğrendi. Ebeveynlerinden öğrendi ve zamanla kendi hayatından en önemli dersleri çıkarmayı da öğrendi.

Babasından cesareti, cömertliği, doğruluk ve ahlakın prensiplerinden ne olursa olsun ayrılmamayı öğrendi. Annesinden kibarlığı, tevazuyu, düşünceli olmayı, fayda yaratmak için sorunların üstesinden gelebilecek esnekliği öğrendi. Her ikisinden de eğer biri, pozitif sonuçlar istiyorsa pozitif olması gerektiğini ve iyilik çok uzun sürecek olsa bile ısrarla yapıldığında sonunda kötülüğü yeneceğini öğrendi.

Sonunda öğrendiklerini uygulayarak ulaşılamaz hedeflere ulaşmak için harika bir savaşçı olarak, kendinden daha yaşlı, daha tecrübeli kişilerin kazanmasının imkânsız olduğunu ona söylemelerine rağmen rakiplerini alt etti. Sadece yenmekle de kalmadı, Çin özdeyişinde olduğu gibi savaşmadan savaşarak kazandı.

Güney Afrika'daki Hintlilere karşı yapılan haksızlıklara Ghandi şiddet içermeyen bir direniş kampanyası başlattı. Hapiste saygıdeğer ama uygun olmayan davranışı için Henry David Thoreau'nun “Sivil İtaatsizlik” adlı makalesini okudu. Ancak “direniş” ve “itaatsizlik” gibi kelimeler

onu rahatsız etti. Daha pozitif bir terim isteyen Ghandi, kuzeni ile “Satya-graha” kelimesini buldu ya da diğer bir ifadeyle “Doğruluğun Gücü”.

Ghandi, Doğruluğun Gücünün saygıda ve sabırda ısrar edildiğinde, düşmanları dönüştürdüğüne inanıyordu. Onları daha da düşmanlaştırmak iyi bir fikir değildi. Tekrar tekrar ona yönteminin işe yaramayacağı söylendi. O ise tekrar ve tekrar tüm düşük olasılıklara rağmen, aynı şeyi yapmaya devam etti ve başarılı oldu.

Güney Afrika’da Doğruluğun Gücü sonunda Hint Yardım Yasası’nın çıkmasını sağladı. Hindistan’da demokratik reformları başlattı, uzun süredir ayrı olan politik bölgeleri, partileri ve grupları birleştirdi. İç savaşı durdurdu. İngiltere’nin yönetiminden özgürleşmeyi sağladı. Asırladır onları tutsak eden ve yargılayan eski kast sisteminin “dokunulmaz” alanlarını özgürleştirdi. Hindistan Ghandi’yi kazandı, devlet görevi ve ofisi olmayan Ghandi sadece oruç tutarak o kadar yüksek saygınlık kazandı ki bir sürü tavizler elde edebildi. Ve istemese de Mahatma unvanını kazandı, bu unvan Büyük Ruh anlamına geliyordu. Ghandi Satyagraha’nın (Doğruluğun Gücü) kazandığı başarıda kendisinin özel bir becerisi olmadığını ve herkesin bu tür bir başarıyı elde edebileceği konusunda hep ısrarcı oldu.

Ghandi nereye giderse gitsin, durumları ve yaşamları dönüştürebildi. Bir arkadaş ve biyografi yazarı şöyle yazdı: “İnsanları onların kendilerini gördükleri gibi değil, onları

olmak istedikleri gibi görerek ve onların içindeki iyiyi fark ederek değiştirdi.”

M.K. Ghandi'nin ve onun Doğruluğun Gücü kavramının birçok farklı tanımı yapıldı. Fakat bizim favorimiz sanıyoruz asla kullanılmadı. Lao-tzu tarafından binlerce yıl önce Mohandas Ghandi'nin doğumu Tao Te Ching'de birçok bölümde verilmiştir.

Dünyadaki hiçbir şey sudan daha üretken ve nazik değildir. Dirençli ve sert olanı fethetme konusunda eşi benzeri yoktur. Esnek olan bükülmeye ne üstündür, yumuşak olan sert olanı yener.

* * *

Neden deniz binlerce akıntının kralıdır. Çünkü onların aşağı seviyesinde yatar. Bu yüzden büyük adam kendini onların altında tutarak insanları yönetmelidir. Yönetecekse kendini onların gerisinde tutmalıdır. Böylece insanlar kendilerini saldırılmış ve tehdit edilmiş hissetmezler. Dünya onu ileri götürmek için elinden geleni yapacaktır ve onu itmekten asla yorulmayacaktır.

* * *

İyi bir komutan asla acele etmez. İyi bir savaşçı öfke göstermez. İyi bir fatih düşmanlaştırmaz. İyi bir işçi patron gibi davranmaz. Buna

"Çabalamamanın Erdemi" denilir, "İnsanların Yeteneklerini Kullanmak" ve "Cennetle Uyumlanmak"-eskilerin en güçlü özellikleridir.

* * *

İyi olanlara iyiyim. İyi olmayanlara iyiyim. Ve sonunda hep iyilik vardır. Samimi olana samimiyim, samimi olmayana samimiyim. Ve sonunda hep samimiyet vardır.

* * *

İyi silahlar, kötünün araçlarıdır. Tüm yaratıklar onlardan nefret eder. Bu yüzden Yol'un takipçileri onları kullanmaz. Şiddetli zaferden keyif almak, katliamdan keyif almaktır. Katliamdan zevk alan imparatorluğu birleştiremez. Bilge bir hükümdar askerle gelen zaferi bir cenaze merasimi olarak görür.

* * *

Şiddetli kişi, şiddetle ölür. Benim öğretilerimin temeli budur.

* * *

Üret ve hâkim ol. Bükül ve kendini düzelt. Dolmak için boşal. Büyük adam Bir'i kucaklar ve imparatorluğu için model olur. Gösteriş yapmadan ışıldar. Kendini ortaya koymadan bi-

linir olur. Kendine pay çıkarmadan onun başarısı olduğu iddia edilir. Övünmeden uzun süre kalır. Başkalarıyla mücadele etmediği için başkaları da onunla mücadele etmez. Eskiler hep "Üret ve hâkim ol" dediler. Bu değersiz bir söz müdür? Önce uygulamaya koy sonra gerisi gelecektir.

Bir çok kişi Lao-tzu'nun hükmedenlere (ya da kendi hayatına hükmedenlere) tavsiyelerinin hoş ama uygulanabilir olmadığını, gerçek hayatta çalışmayacağını söylerler. Ama gerçek hayatta uygulandılar ve başarılı oldular. Birileri bunun bir mucize olduğunu söyleyebilir. Fakat Mohandas K. Gandhi aynı Lao-tzu'da olduğu gibi konuya mucize demezdi. O "mucizelerin" sabırla ve ısrarla uygulanan ruhsal dönüşümler olduğunu ve özellikle Pozitif sadece Pozitif ile çekebileceğini biliyordu.

"İşte döndük!" dedi Pooh.

"Görev tamamlandı," dedi Tavşan.

"Ve Piglet için çok şaşkınız," dedi Baykuş.

"Evet öylesiniz. Tüm bu posta Piglet için mi?"

"Evet öyle," dedi Pooh.

"Hayranlardan," diye ekledi Baykuş.

"Benim için mi?" dedi Piglet, boğazından çıkan tiz bir sesle. "Ne-ne söyleyeceğimi bilmiyorum."

“O zaman bir şey söyleme,” dedi Eeyore kasvetli bir şekilde.

“Eeyore,” diye sesimi yükselttim. “Piglet’in senin için ne dediğini hatırlamıyor musun?”

“Şunu kastettim,” diye açıklamaya başladı Eeyore, düşünceli bir şekilde parlamıştı, “Bu tür durumlarda söylenecek çok şey olmuyor.”

“Evet bu daha iyi.”

“Özellikle biri Üstün Derecece Mutevazı ve Kendini öne Çıkarmayan biriye. Aynı Piglet gibi.”

“Çok daha iyi.”

“Ya da benim gibi.”

“Hmmmmmm.”

Taocuların uzun süredir bildiği ve belirttiği gibi, aşırıya kaçan her şey tersine döner: Aşırı Yang (eril) Yin (dişil) olur gibi. İnsanoğlunun şimdiki zamanı -aşırı olduğu düşünülmürse- Savaşçı Çağı olarak tanımlanabilir. İnsana karşı insan, dünyaya karşı insan... Bu yüzden Taoist prensibe göre gelecek çağ İyileştirici ya da benzeri bir çağ olacak. Ama her şeyden önce Büyük Temizlik (Saflaştırma) diye adlandırılan dönem gelecek.

Gezeganimiz insan tarafından yapılan zehirleri temizlerken ve bizim açtığımız yaraları iyileştirirken insanların

çok korkacaklarından eminim. Bir çoğumuz görünüşte çok güçlü İnsanların-Dinlerinin-Seçtiği-Tanrılara tutunacaklardır, böyle yaparak Şiddetli Tanrı'nun gazabından kurtulacaklar. (Şiddetin gerçekte kendi davranışlarının sonucunda oluştuğunu ve bu dönüşün onlara sadece üyelere özel olan Ruhsal Kulüp'ün dar kafalı Kapı Görevlisi'nden çok daha anlamlı bir şey olan **Sonsuz Evrensel Güç** kaynağından geri döndüğünü anlamayacaklar.) Çoğu, doğanın onlara verdiği mesajlara yeterince dikkat etmedikleri için kendilerini yanlış zamanda yanlış yerde bulacaklardır. Birçoğu da dünyanın kendilerini lanetlediklerini düşündükleri için, dünyayı suçlayacaklardır.

Fakat gerçekte dünya tarihi başladığından beri yaşayan en şanslı nesil biziz. Gerekli temizlik yapıldıktan sonra etrafımızda olan her şeyin ve doğal güçlerin sihirli bir dönüşümüne şahit olacağız. Ve bu sürecin devamında eski Taoistler'in Mutlak Erdem Çağı dedikleri şeyi görme şansımız olacak.

Bugünün dünya karşıtı medeniyeti temizlendikten sonra, kendimizi Büyük Ayrılık gerçekleşmeden önce var olan Cennet Devleti'nde bulacağız. İnsan en küçük şüphesi bile kalmadan gerekli dersleri almış olacak. Lao-tzu tarafından tarif edilen ve Mohandas Gandhi tarafından uygulanan bilge liderlik ve baskısız liderlik evrensel bir hale gelecek. Ve sonunda Piglet Günü'ne ulaşacağız.

Veda

Çıktığımız yolculuğa ister Taoist Keşif ister Pooh'nun de-yimiyle Taoist Keşmir deyin, yolumuzun sonuna gelmek üzereyiz ve tüm bu süreci “Burada” ve “Orada” hakkında birkaç alıntıyla bitireceğiz. İlki Budist bir alıntıdır. İkincisi ise Sör Arthur Conan Doyle'un yazılarından seçilmiş alıntıdır. Sonuncusu ise Hans Christian Andersen'in hikayesinin kısaltılmış bir versiyonudur. Anlarsınız ya, burada biraz demokratik olmaya çalışıyoruz.

“Bir şeyleri başkalarından ödünç almayı seviyorsun, değil mi?” dedi Piglet.

“Evet,” dedi Eeyore “Ve aldığı şeyleri de yerine geri koymuyor.”

Her neyse, Budist alıntı ile başlayalım:

**Doğruluğun dünyasında, Doğu ve Batı yoktur.
Eğer öyleyse Kuzey ve Güney nerededir? İllüz-**

yon, dünyanın kendi içine kapanmasını sağlar. Aydınlanma ise kapanmada değil, her yöne doğru açılmadadır.

Sonraki ise Sherlock Holmes'ün "Kayıp Anlaşma" adlı macerasından:

Panjurlara sırtını yaslayarak "Tümevarım hiçbir yerde dinde olduğu kadar gerekli değildir." dedi. "Düşünen kişi tarafından tam bir bilim gibi inşa edilebilir. Takdir-i ilahinin iyiliğine dair en büyük güvencemiz çiçeklerdeymiş gibi gelir. Diğer her şey, gücümüz, arzularımız ve yediklerimizin bizim varlığımız için ilk bakışta gerekli olduğu anlaşılabilir. Fakat bu gül bir ekstradır. O hayatın bir dayatması değildir, onun kokusu ve rengi hayatın üzerindeki kaymak gibidir. Sadece iyilik bu ekstrayı verebilir, işte bu yüzden çiçeklerden umudumuz çok fazladır."

Ve son, "Bülbül" adlı hikâyenin kısaltması:

Çin İmparatoru bülbülün ötüşüne bayılırdı, onu dinlemekten mutluluk duyardı. Bir gün ona altın ve mücevherle kaplanmış bir mekanik kuş hediye edildi. İmparator onun bülbülün ötüşünün

aynısını, tam doğru saatler eşliğinde ve o ne zaman isterse yapışından dolayı hayranlık duymuştu.

Bu mekanik kuşun varlığı, köylü çocuklarından mahkeme görevlilerine kadar neredeyse herkesin duyduğu hızla yayılan bir habere dönüştü. Herkes kuşa hayran olmuştu. Unutulan ve önemsenmeyen gerçek kuş (bülbul) uzaklara uçtu.

Bir süre sonra saat kuşu bozuldu. Onun ötüşü olmadığı için İmparator hasta oldu. Durumu git-tikçe kötüye gitti. Ölmek üzereydi. Sonra birden bülbul içeriye doğru uçtu ve yeniden ötmeye başladı. İmparator'un yaşama isteği geldi ve bu hastalıktan kurtuldu.

Ve şimdi, Piglet bizim için bir şarkı söyleyecek, "Hazır mısın Piglet?"

"Evet, Ben (hık!) sanırım (hık!)..." dedi Piglet, endişeli bir şekilde hıçkırıyordu. "Şarkı şöyle..."

Hadi hemen bir yol bul

Bugün

Bizi yarına taşıyacak

*O Yol'u takip et,
Su gibi akan o Yol'u*

*Hadi bırakalım
Arkada
Önemsiz şeyleri,
Ve geçirelim
Hayatımızı
Daha önemli bir bölüme*

*Birazcık zaman çalalım,
Bulmak için
Gerçek hayatın bize sunduklarını.
Ve belki sonra
Buluruz unuttuklarımızı.
Bir arkadaş gibi,
Sadık kalacak sonuna kadar,
İlerlememize destek olacak*

*Güneş tepemizde,
Yolumuz geniş,
Tam durduğumuz yerde başlıyor.*

*Kimse bilmiyor
Nereye kadar gideceğimizi,
Bu bitmeyen yolun ilerisinde.*

*Sadece ilerliyor,
Uzağa doğru
Düşündüklerimizin ötesinde;
Sakince kıvrılıyor,
Bir nehir gibi akıyor.*

“Mükemmel!” dedim “Bunu yapabileceğini biliyordum.”

“Sonuna geldik mi?” dedi Piglet

“Evet,” diye cevapladım. “Öyle sanıyorum.”

“Sondayız gibi görünüyor,” dedi Pooh.

“Sondayız. Ama...”

“Evet, Piglet?”

“Sanki bana, başlangıç gibi görünüyor.”